

RP 150/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bestämmelserna om begränsning av ränteavdrag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av bestämmelserna om begränsning av rätten till ränteavdrag i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Ändringarna grundar sig delvis på direktivet mot skatteflykt.

I propositionen föreslås att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras med stöd av direktivet så att begränsning av ränteavdragsrätten ska gälla ränteutgifter som betalats både till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap. Den föreslagna begränsningen av ränteutgifter är en allmän begränsning och dess belopp bygger på samma sätt som nu på resultatet av gäldenärens näringsverksamhet, som ökas med ränteutgifter, avskrivningar som är avdragsgilla i beskattningen samt erhållna koncernbidrag enligt lagen om koncernbidrag, och som har minskats med givna koncernbidrag. Liksom nu tillämpas begränsningen inte, om bestämmelsen om s.k. balansbefrielse är tillämplig.

Liksom nu får ränteutgifterna dras av till fullt belopp till de delar de motsvarar ränteinkomsternas belopp. Om nettoränteutgifterna, som avser de ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna, uppgår till högst 500 000 euro under skatteåret får de dras av i sin helhet. När nettoränteutgifterna överstiger det nämnda beloppet får nettoränteutgifterna dras av till den del de uppgår till högst 25 procent av det ovan angivna justerade resultatet av näringsverksamheten. Nettoränteutgifter som överstiger den procentuella andelen ska inte vara avdragsgilla. Med avvikelse från detta får nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av till ett belopp av 3 000 000 euro.

Bestämmelsen som begränsar ränteavdragsrätten tillämpas inte om den skattskyldige är ett fristående företag eller ett finansiellt företag som avses i direktivet. Bestämmelsen tillämpas inte heller på ränteutgifter som hänför sig till projekt för vilka har erhållits sådant stöd som avses i räntestödslagstiftningen. Bestämmelsen tillämpas inte heller på sådana ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och som uppkommer för lån som har upptagits före den 17 juni 2016 eller som har aktiverats före den 1 januari 2019.

Vidare föreslås att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras så att det föreskrivs om definitioner på ränteutgifter och finansiella företag i enlighet med direktivet.

I propositionen föreslås att bestämmelsen som begränsar avdrag för ränteutgifter i fortsättningen ska tillämpas såväl i beskattningen av näringsverksamhetens förvärvskälla som i beskattningen av förvärvskällan för annan verksamhet och jordbrukets förvärvskälla. Till inkomstskattelagen och inkomstskattelagen för gårdsbruk fogas hänvisningsbestämmelser till lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.

I propositionen föreslås vidare att den förändring i intäkterna av samfundsskatt som ändringen av ränteavdragsrätten leder till ska kompenseras kommunerna genom en ändring av utdelningen av samfundsskatten enligt 12 § i lagen om skatteredovisning.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

RP 150/2018 rd

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2019. Avsikten är att lagarna ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2019. Ändringen av utdelningen av samfundsskatt tillämpas på skatteredovisningar från och med skatteåret 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	3
ALLMÄN MOTIVERING	5
1 INLEDNING.....	5
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning, rättspraxis och beskattningspraxis.....	5
2.1.1. Gällande nationell reglering.....	5
2.1.2. Rättspraxis.....	7
2.2 Europeiska unionens lagstiftning.....	9
2.2.1. Direktivet mot skatteflykt.....	9
2.2.2. Europeiska unionens regler om statligt stöd.....	12
2.3 Lagstiftningen i utlandet	16
2.4 Bedömning av nuläget	22
2.4.1. Samfundens ränteutgifter och ränteinkomster i Finland	22
2.4.2. Konsekvenser av Finlands nuvarande ränteavdragsbegränsning	27
3 MÅLSÄTTNING OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	28
3.1 Målsättningar	28
3.2 Allmänt om alternativen.....	29
3.3 Genomförandalternativ i fråga om obligatoriska bestämmelser	30
3.3.1. Tillämpningen av bestämmelsen på samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt och på personbolag	31
3.3.2. Tillämpning av begränsningen på alla ränteutgifter	32
3.3.3. Tillämpning av begränsningen i alla förvärvskällor.....	32
3.3.4. Begreppet ränta	33
3.3.5. Högsta beloppet av avdragbar ränteutgift.....	39
3.4 Genomförandalternativ i fråga om frivilliga bestämmelser	40
3.4.1. Eurogräns för avdragbara ränteutgifter	40
3.4.2. Fristående företag.....	43
3.4.3. Infrastrukturprojekt	44
3.4.4. Övergångsbestämmelse för gamla lån.....	48
3.4.5. Undantag på grund av balansjämförelse.....	49
3.4.6. Beräkning av beloppet av avdragsgill ränta och EBITDA på bolags- eller koncernnivå	51
3.4.7. Beräkningsgrund	51
3.4.8. Periodisering.....	52
3.4.9. Undantag för finanssektorn	52
3.5 Föreslagna ändringar.....	60
3.5.1. Avdragsgillhet i näringsverksamhetens förvärvskälla för nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap	60
3.5.2. Avdragsgillhet för räntor som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap i näringsverksamhetens förvärvskälla	61
3.5.3. Exempel på beräkning av ränteavdragsbegränsningen med stöd av den modell som föreslås.....	63
3.5.4. Avdragsgillhet för ränteutgifter i förvärvskällan för annan inkomst och i jordbrukets förvärvskälla.....	64
3.5.5. Utdelning av samfundsskatt	64
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	64

RP 150/2018 rd

4.1	Ekonomiska konsekvenser.....	64
4.1.1.	Begränsningar i konsekvensbedömningen.....	65
4.2	Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	67
4.3	Konsekvenser för de skattskyldiga.....	67
4.3.1.	Konsekvenser i näringsverksamhetens förvärvskälla utan övergångsbestämmelsen.....	68
4.3.2.	Konsekvenser av övergångsbestämmelsen.....	70
4.3.3.	Förvärvskällan för annan verksamhet.....	70
4.3.4.	Statligt understödd social bostadsproduktion.....	73
4.3.6.	Jordbrukets förvärvskälla.....	75
4.3.7.	Konsekvenser för investeringar och tillväxt.....	75
5	BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN.....	76
6	SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	78
	DETALJMOTIVERING.....	79
1	LAGFÖRSLAG.....	79
1.1	Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.....	79
1.2	Lag om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk.....	97
1.3	Lag om ändring av inkomstskattelagen.....	97
2	IKRAFTTRÄDANDE.....	97
	LAGFÖRSLAG.....	98
1.	Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.....	98
2.	Lag om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk.....	102
3.	Lag om ändring av 58 och 124 § i inkomstskattelagen.....	103
4.	Lag om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning.....	104
	BILAGOR.....	105
	PARALLELLEXTER.....	105
1.	Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.....	105
2.	Lag om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk.....	112
3.	Lag om ändring av 58 och 124 § i inkomstskattelagen.....	113
4.	Lag om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning.....	114

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Inom OECD och EU har målsättningen under de senaste åren ofta varit att genom olika åtgärder begränsa en aggressiv skatteplanering i företag. Inom OECD inleddes 2013 projektet BÉPS (Base Erosion and Profit Shifting) i syfte att begränsa aggressiv skatteplanering och en urholkning av skattebasen för samfundsskatten till följd av skattekonkurrensen mellan staterna. Slutrapporterna från projektet publicerades i september 2015. Också inom EU har vidtagits flera åtgärder för att förhindra aggressiv skatteplanering och skatteflykt. En av dessa åtgärder är direktivet 2016/1164 (EU) av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion, nedan skatteflyktsdirektivet.

Målet för skatteflyktsdirektivet är ett samordnat genomförande av OECD:s rekommendationer 2, 3 och 4 i BEPS-projektet och av vissa andra åtgärder i EU. Bakgrunden till direktivet är kommissionens handlingsplan för en rättvis och effektiv företagsbeskattning av den 17 juni 2015 (COM(2015) 302 final). Direktivet gäller situationer där skattskyldiga försöker minska sina skatter och agerar i strid med lagens syfte genom att dra nytta av skillnaderna mellan nationella skattesystem. Som genomförandesätt föreskrivs i direktivet bestämmelser om begränsning av rätten till ränteavdrag, utflytningsbeskattning och hybridarrangemang, en allmän regel mot missbruk och regler om utländska kontrollerade bolag, dvs. utländska bassamfund. Direktivet innehåller den lägsta lagstiftningsnivå som medlemsstaterna ska genomföra i dessa frågor. Medlemsstaterna kan ha strängare minimibestämmelser i saken.

Direktivets bestämmelser om begränsning av ränteavdrag ska enligt artikel 11 i direktivet sättas nationellt i kraft i medlemsstaterna senast den 31 december 2018. Bestämmelserna ska tillämpas från och med den 1 januari 2019.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning, rättspraxis och beskattningspraxis

2.1.1. Gällande nationell reglering

Enligt 7 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968, *näringskattelagen*) är avdragsrätten för utgifter i näringsverksamhet i princip omfattande. Enligt lagen är utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande samt därav härrörande förluster avdragbara. Med stöd av bestämmelsen är t.ex. ränteutgifter i princip allmänt avdragbara.

Som ränta ses i beskattningen i allmänhet prestationer som i praktiken är ersättning för främmande kapital. Enligt en specialbestämmelse i 18 § 1 mom. 2 punkten i näringskattelagen är ränta på gäld som härrör av näringsverksamhet avdragbar även då räntan är beroende av rörelsens resultat. Räntan beaktas enligt 23 § i näringskattelagen som kostnad för det skatteår, för vilket den erläggs. Avdragsgill ränta ska vara marknadsmässig, dvs. den ska motsvara räntan mellan oberoende parter. På räntans belopp och räntebetalning kan en rättelse av internprissättning enligt 31 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) vara tillämplig, om borgenären och gäldenären är i intressegemenskap, villkor som avviker från villkoren mellan oberoende parter har tillämpats i skuldförhållandet och den skattskyldiges beskattningsbara inkomst på grund härav har blivit mindre eller förlusten blivit större än den skulle ha varit om inte avvikande prissättning hade tillämpats.

RP 150/2018 rd

När räntans avdragsgillhet bedöms kan också tillämpas bestämmelsen om skatteflykt i 28 § i lagen om beskattningsförfarande. Bestämmelsen tillämpas när den juridiska form som getts en omständighet eller åtgärd inte motsvarar sakens verkliga natur eller syfte och när köpesumman, något annat vederlag eller betalningstiden fastslagits i ett avtal eller någon annan åtgärd har vidtagits uppenbarligen i syfte att uppnå befrielse från skatt.

Specialbestämmelse som begränsar avdragsrätten för ränteutgifter

I 18 a § i näringskattelagen finns en specialbestämmelse om begränsning av avdragsrätten för ränteutgifter. Begränsningen tillämpas i beskattningen av samfund, öppna bolag och kommanditbolag samt motsvarande utländska samfund och bolag i Finland. Begränsningen är både direkt och indirekt tillämplig på ränteutgifter för lån som upptagits hos ett företag i intressegemenskap. Det krävs inte ett syfte att kringgå skatt för att bestämmelsen ska kunna tillämpas. Bestämmelsen hindrar inte en tillämpning av bestämmelsen om skatteflykt i 28 § i lagen om beskattningsförfarande eller av bestämmelsen om rättelse av internprissättning i 31 § i den lagen när avdrag för ränteutgifter bedöms.

Bestämmelsen i 18 a § i näringskattelagen tillämpas inte på de kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen, företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa, försäkringsanstalter eller deras holdingföretag, holdingsammanslutningar till de finans- och försäkringskonglomerat som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) eller på pensionsanstalter. Sedan 18 a § i näringskattelagen stiftades har kreditinstitutslagen (121/2007) upphävts genom lag 610/2014, genom vilken direktiv 2013/36/EU om EU:s kreditinstitut och förordningen om tillsynskrav för kreditinstitut (EU) Nr 575/2013, vilka baserar sig på Basel III-reformen, genomfördes. Med finansiell företagsgrupp avses enligt 16 § i den gällande kreditinstitutslagen (610/2014) en koncern som består av koncernens moderkreditinstitut eller utländska moderkreditinstitut, ett sådant kreditinstituts moderholdingföretag som inte är ett värdepappersföretag samt dotterföretag till moderföretaget. Dotterföretag är kreditinstitut, utländska kreditinstitut, värdepappersföretag eller med sådana jämförbara utländska företag, finansiella institut eller tjänsteföretag. Definitionen motsvarar den tidigare gällande bestämmelsen. Försäkringsanstalter och pensionsanstalter är bland annat försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), försäkringsföreningar, försäkringskassor, pensionskassor, arbetspensionskassor samt pensionsfonder.

Begränsningen för ränteavdrag i 18 a § gäller inte heller bolagens förvärvskälla för övrig verksamhet eller förvärvskällan för jordbruk. T.ex. bostadsaktiebolags och ömsesidiga fastighetsaktiebolags inkomster beskattas vanligen i förvärvskällan för övrig verksamhet och därmed tillämpas inte begränsningen.

Ränteutgifter är enligt 18 a § i näringskattelagen avdragsgilla till fullt belopp till den del de motsvarar beloppet av ränteinkomsterna. Ränteutgifterna är också avdragsgilla till fullt belopp om nettoränteutgifterna under skatteåret uppgår till högst 500 000 euro. Nettoränteutgifternas belopp innehåller då nettoränteutgifter som betalats både till parter i intressegemenskap och till parter som inte är i intressegemenskap. Begränsningen bygger på resultatet av räntebetalarens näringsverksamhet, som ökats med ränteutgifter, avskrivningar som dras av i beskattningen samt erhållna nettokoncernbidrag enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen (825/1986, *koncernbidragslagen*). Med resultatet av näringsverksamhet avses den beskattningsbara inkomsten före inkomstskatter och andra icke avdragsgilla skatter.

Ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna kan enligt 18 a § dras av till den del de utgör högst 25 procent av näringsverksamhetens resultat med beaktande av nämnda tillägg och avdrag. Nettoränteutgifter som överstiger den procentuella andelen är inte avdragsgilla, vilket

RP 150/2018 rd

innebär att beloppet av avdragsgilla nettoränteutgifter också kan understiga 500 000 euro. Alla ränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap är dock avdragsgilla och maximibeloppet av icke avdragsgilla nettoränteutgifter är beloppet av nettoränteutgifter mellan företag i intressegemenskap.

Bestämmelsen i 18 a § i näringskattelagen begränsar inte ränteutgifternas avdragsgillhet, om räntor inte alls betalas till företag i intressegemenskap. Förekomsten av en intressegemenskap fastställs på grundval av bestämmande inflytandet mellan parterna i ett skuldförhållande. Parterna är i intressegemenskap med varandra, om den ena parten i ett skuldförhållande utövar bestämmande inflytande över den andra parten eller om en tredje part ensam eller tillsammans utövar bestämmande inflytande över bägge parter i skuldförhållandet. Bestämmande inflytande fastställs på samma sätt som i 31 § i lagen om beskattningsförfarande, enligt vilken en part utövar bestämmande inflytande över den andra parten när den direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller av det röstetal som den andra partens aktier eller andelar medför. Bestämmande inflytande kan enligt bestämmelsen också basera sig på att den ena parten har rätt att utse fler än hälften av medlemmarna i den andra partens styrelse eller ett därmed jämförbart organ. Parten kan ha bestämmande inflytande över den andra parten även om den ena parten har en ledning som är gemensam med den andra parten eller den ena parten utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över den andra parten.

Enligt den s.k. balansbefrielsebestämmelsen begränsar bestämmelsen i 18 a § i näringskattelagen inte heller ränteutgifters avdragsgillhet om den skattskyldige lägger fram en utredning om att det tal som beskriver förhållandet mellan den skattskyldiges egna kapital och balansomslutningen enligt det fastställda bokslutet är större eller lika stort som motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen. Med koncernbalansräkning avses en sådan fastställd balansräkning enligt de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) som hänvisar till hela koncernens balansräkning som omfattar alla koncernbolag.

Befrielsen tillämpas endast då koncernbalansräkningen är uppgjord i en EU-medlemsstat, en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat med vilken Finland har ett gällande inkomstskatteavtal för undvikande av dubbelbeskattning. Om en balansräkning i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna inte har upprättats, används en balansräkning i enlighet med bokföringslagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och, om sådan balansräkning saknas, en balansräkning i enlighet med motsvarande bestämmelser.

Icke avdragsgilla nettoränteutgifter under skatteåret kan enligt 18 a § dras av från inkomsterna under de följande skatteåren upp till beloppet av de avdragsgilla ränteutgifterna under respektive skatteår. Icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare skatteår kan utan tidsgräns dras av under följande år.

2.1.2. Rättspraxis

Tillämpningssituationerna för begränsning av ränteavdrag har redan i någon mån utformats till en rättspraxis. Bestämmelsen har tillämpats sedan skatteåret 2014. I publicerad rättspraxis har mest behandlats frågor i anknytning till tillämpningen av 18 a § 3 mom. i näringskattelagen som gäller bestämmelsen om balansbefrielse.

Bestämmelsens tillämpningsområde har behandlats t.ex. i högsta förvaltningsdomstolens (HFD) årsboksbeslut HFD 2015:37, där domstolen ansåg att bestämmelsen om begränsning av avdragsrätten för ränteutgifter tillämpades på sådana ränteutgifter för produktion av en sådan helhetstjänst som avses i 19 a § i näringskattelagen, på vilka tillämpades

RP 150/2018 rd

periodiseringsbestämmelsen i 27 c § i näringskattelagen. Genom sitt beslut vidmakthöll HFD centralskattenämndens (CSN) avgörande. I motiveringen till avgörandet hade bland annat konstaterats att bestämmelsen om periodisering av ränteutgifterna under byggtiden inte hade någon inverkan på de avdragsgilla ränteutgifternas belopp.

I CSN:s avgörande 25/2013 var det åter fråga om en situation där bolaget hade för avsikt att skaffa tilläggsfinansiering med hjälp av ett s.k. sale and leaseback-arrangemang. Enligt förhandsavgörandet var leasingavgifterna inte sådana prestationer som avses i 18 a § i näringskattelagen och nämnda bestämmelse skulle därmed inte tillämpas på dem. HFD ändrade inte avgörandet.

I årsboksbeslutet HFD 2015:11 var det fråga om en situation där den avskrivningsdifferens som uppstått för avskrivningar som överskred de planmässiga avskrivningarna i balansräkningen hade upptagits som en särskild post i bolagets separata bokslut i enlighet med bokföringslagen och bokföringsnämndens allmänna anvisningar. Bolaget hörde till en koncern som upprättade koncernbokslutet enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS), och i balansräkningen antecknades avskrivningsdifferensen under eget kapital, minskad med kalkylerad skatteskuld. CSN hade ansett att bolaget till dessa delar hade rätt att korrigera bokslutet för balansjämförelse. HFD upphävde CSN:s avgörande och ansåg att när det tal som beskrev förhållandet mellan bolagets egna kapital och balansomslutningen enligt det fastställda bokslutet jämfördes med motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen, kunde den avskrivningsdifferens minskad med kalkylerad skatteskuld som bolaget upptagit i sitt bokslut inte inräknas som en post bland eget kapital. I sin motivering konstaterade HFD bland annat att det inte med stöd av omnämmandet av en regeringsproposition som gäller syftet med den allmänna bestämmelsen fanns grunder för att avvika från bestämmelsens ordalydelse, som även återges i motiveringen till propositionen, eftersom det i bestämmelsen entydigt anges hur en balansjämförelse ska göras. I det beslut av HFD som nämns i sammandraget över avgörandet (HFD 14.1.2016 liggare 64) ansågs på motsvarande sätt att ett bolags eget kapital inte kunde korrigeras med anledning av en bostadshusreservering.

I ett kort referat som HFD publicerat (HFD 24.6.2015 liggare 1784) var det fråga om en fondstruktur där holdingbolaget X S.å.r.l., som bildats av en placeringsfond med säte i Luxemburg, ägde majoriteten av aktierna i finska A Ab och således var A Ab:s moderbolag. A Ab ägde samtliga aktier i B Ab, som i sin tur ägde samtliga aktier i C Ab. A Ab hade upprättat ett koncernbokslut enligt den finska bokföringslagen. Enligt en ansökan om förhandsavgörande som lämnats till CSN föreskrev den nationella lagstiftningen i Luxemburg inte en skyldighet för X S.å.r.l. att upprätta ett bokslut som skulle ha inbegripit de finska bolagen. HFD ansåg att A Ab och dotterbolagen bildade en koncern som var en underkoncern till X S.å.r.l. Det koncernbokslut för underkoncernen som A Ab upprättat kunde inte betraktas som ett sådant koncernbokslut som avses i 18 a § 3 mom. i näringskattelagen. I ett opublicerat avgörande (HFD 24.6.2017 liggare 1785) var det fråga om en liknande situation och även där ansåg HFD att de finländska bolagen bildade en underkoncern vars koncernbokslut inte kunde användas i en balansjämförelse.

I CSN:s avgörande 10/2014 ansågs åter att staden i egenskap av offentligt samfund inte var bokföringsskyldig enligt bestämmelserna i bokföringslagen och således inte ett sådant moderföretag som skulle vara skyldigt att upprätta ett koncernbokslut enligt bokföringslagen. Således ansågs den koncernbalansräkning som hade upprättats av moderbolaget i energikoncernen, där staden var majoritetsägare, under dessa omständigheter vara en sådan koncernbalansräkning som avses i bestämmelsen.

RP 150/2018 rd

CSN har 2017 publicerat två nya förhandsavgöranden som gäller kapitalfundsstrukturer och balansjämförelse. I avgörandet 15/2017 var det fråga om en finländsk koncern som förvärvats av en fond som var registrerad på Guernsey som "limited partnership". Fonden ägde cirka 60 procent av aktiestocken i B Ab, som hörde till C-koncernen. B Ab ägde å sin sida aktiestocken i A Ab och A Ab ägde C-koncernens dotterbolag. Med beaktande av utredningen om B Ab:s ställning i denna ägandestruktur, vilken lagts fram i ansökningshandlingarna, och det bestämmande inflytande som utövades av fonden, som fungerade som dess ägare, och den tillämpade finansiella strukturen, ansåg CSN att B Ab:s koncernbalansräkning under de förhållanden som beskrivits i ansökan skulle ses som balansräkning för en underkoncern som avses i regeringens proposition (RP 146/2012 rd). Fonden hade enligt Guernseys lagstiftning inte varit bokföringsskyldig och inget skatteavtal enligt 18 a § 3 mom. i näringskattelagen hade ingåtts mellan Finland och Guernsey. Med beaktande av dessa och övriga omständigheter som lagts fram i ansökan ansåg CSN att de förhållanden som beskrivits i ansökan inte redogjorde för en sådan balansräkning för hela koncernen med vilket det är möjligt att jämföra det relationstal som räknas utifrån det egna kapitalet i A Ab:s fristående balansräkning och balansomslutningen på det sätt som avses i 18 a § 3 mom. i näringskattelagen. HFD avslag bolagets besvär genom sitt årsboksbeslut HFD 2018:2.

I avgörandet 42/2017 var det åter fråga om en situation där fonden var ett finländskt kommanditbolag. Enligt ansökan var kommanditbolaget bokföringsskyldigt, men hade inte med stöd av 6 kap. 1 § 6 mom. i bokföringslagen och 3 § i samma kapitel upprättat ett koncernbokslut, eftersom fondens företagsförvärv inte var permanenta, och bolaget hade för avsikt att överlåta de företag som skulle förvärvas vidare. Ett koncernbokslut som upprättats av det bolag som kommanditbolaget haft för avsikt att bilda kunde således inte betraktas som ett sådant koncernbokslut som avses i balansjämförelsebestämmelsen. HFD avslag besvären över CSN:s beslut (HFD 10.1.2018 liggare 65, opublicerat).

2.2 Europeiska unionens lagstiftning

2.2.1. Direktivet mot skatteflykt

I artikel 4 i direktivet ((EU) 2016/1164) föreskrivs om ränteavdragsbegränsning. Direktivet innehåller också allmänna bestämmelser om direktivets tillämpningsområde i artikel 1, och artikel 3 innehåller en möjlighet att i nationell lagstiftning föreskriva bestämmelser som avviker från direktivet. I artikel 2 ingår därtill bestämmelser om vilka definitioner som använts i direktivet. Dessa allmänna bestämmelser tillämpas parallellt med de övriga artiklarna i direktivet.

Några bestämmelser i direktivet har ändrats genom det andra skatteflyktsdirektivet (EU) 2017/952 (Rådets direktiv om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer). Betydelsefulla med tanke på en begränsning av ränteavdrag är de tillägg som gjorts i artikel 2.10 genom en ändring av artikel 4.5 a ii samt genom en ändring av artikel 4.8.

Tillämpningsområde

Enligt artikel 1 i direktivet är det tillämpligt på samtliga skattskyldiga som omfattas av bolagsbeskattning i en eller flera medlemsstater. Direktivet tillämpas dessutom på fasta driftställen i medlemsstater. Direktivet har inte avgränsats till enbart gränsöverskridande situationer, utan bestämmelserna gäller även helt inhemska situationer när de övriga

RP 150/2018 rd

tillämpningsvillkoren uppfylls. Detta har betydelse med tanke på bestämmelsen om begränsning av ränteavdrag och den allmänna regeln mot missbruk i artikel 6.

Medlemsstaterna kan nationellt föreskriva strängare än vad direktivet kräver om de åtgärder som omfattas av direktivet. Regleringen i direktivet utgör minsta skyddsnivå enligt artikel 3.

I artikel 4 som gäller ränteavdragsbegränsning omfattas en modell som till sin struktur motsvarar den modell som för närvarande tillämpas i Finland, men som avviker från den i fråga om detaljer. Bestämmelsen gäller enligt artikel 2.1 allmänt olika prestationer som ska betraktas som ränta och motsvarande prestationer samt prestationer i anslutning till anskaffning av finansiering. Exempelvis räntor på banklån har inte undantagits från bestämmelsens tillämpningsområde, utan bestämmelsen tillämpas på samma sätt på både räntor till parter som är i intressegemenskap och räntor till andra parter.

Medlemsstaterna har getts möjlighet att undanta vissa sådana situationer från tillämpningsområdet där risken för aggressiv skatteplanering har bedömts vara mindre. Bestämmelser om sådana undantag från tillämpningsområdet finns i artikel 4.3 och 4.4 och gäller fristående företag och infrastrukturprojekt. De undantag som görs från tillämpningsområdet motiveras i skäl 8 även med behovet av att minska den administrativa bördan som bestämmelserna medför och underlätta övergången till ny reglering.

Enligt artikel 4.3 a får en medlemsstat undanta nettoränteutgifter upp till tre miljoner euro från tillämpningsområdet. Eurogränsen kan föreskrivas som en s.k. safe harbour-bestämmelse, vilket innebär att nettoränteutgifter kan dras av upp till det lagstadgade beloppet även om beloppet av nettoränteutgifter skulle vara större än det lagstadgade beloppet.

I artikel 4.3 b görs det möjligt att från tillämpningsområdet undanta s.k. fristående företag (fristående subjekt) som inte för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern eller har något närstående företag eller fast driftställe.

I artikel 4.4 a föreskrivs om en undantagsbestämmelse enligt vilken en ny bestämmelse som begränsar avdragsgillhet inte behöver tillämpas på så kallade gamla lån, som avser lån som upptagits före den 17 juni 2016. Undantaget kan dock inte tillämpas på sådana lån till de delar som lånevillkoren senare ändras.

Enligt artikel 4.4 b kan från tillämpningsområdet även undantas lån som används för att finansiera långfristiga offentliga infrastrukturprojekt. Undantaget förutsätter att den projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster finns i unionen. Vidare förutsätts att infrastrukturprojektet tillhandahåller, uppgraderar, driver och /eller upprätthåller en storskalig tillgång i det allmännas intresse.

Medlemsstaterna har dessutom getts möjlighet att undanta även finansiella företag från tillämpningsområdet. Undantaget gäller även enstaka finansiella företag som ingår i en koncern inom någon annan sektor. Enligt definitionen i artikel 2.5 avses med finansiellt företag t.ex. kreditinstitut, värdepappersföretag, försäkringsföretag och pensionsanstalter. Enligt skäl (9) har dessa sektorer särskilda egenskaper som ska beaktas om bestämmelsen om begränsning av ränteavdrag utsträcks till dem. När direktivet antogs pågick granskningen av vilka verkningar bestämmelserna om begränsning av ränteavdrag har för finansiella företag fortfarande i anknytning till åtgärd 4 i OECD:s BEPS-projekt. På grund av den pågående granskningen konstaterades i direktivet att det tills vidare inte var möjligt att föreskriva om saken i direktivet. OECD publicerade i december 2016 i fråga om åtgärd 4 en uppdaterad rapport (Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2016 Update), där tillämpningen av bestämmelserna om en begränsning av

RP 150/2018 rd

ränteavdrag på finansiella företag behandlas. I rapporten granskas betydelsen av kapitaltillsynskrav och annan reglering för finansiella företag med avseende på bestämmelserna om begränsning av ränteavdrag.

Undantagen innebär regleringsoptioner för medlemsstaterna. Undantagen måste inte genomföras i den nationella lagstiftningen, vilket gör att den nationella lagstiftningen i detta avseende är mer restriktiv än vad direktivet förutsätter. Om det genomförs undantag, kan bestämmelser om dem utfärdas högst i den omfattning som direktivet medger. I enlighet med principen om en miniminivå som baserar sig på artikel 3 i direktivet kan en medlemsstat också föreskriva mer restriktivt om undantag än direktivet.

Beloppet av avdragsgill ränta

Beloppet av avdragsgilla räntor beräknas enligt den schematiska bestämmelsen i artikel 4.1 i direktivet. Bestämmelsen begränsar avdragsrätten för räntor enligt ett jämförelsetal som baserar sig på resultaträkningen. Avdragsrätten bestäms för enskilda skattskyldiga och per skatteår utifrån resultatet för den aktuella perioden. Enligt bestämmelsen kan upp till 30 procent av den skattskyldiges s.k. EBITDA-resultat, dvs. resultatet för räntor, skatt, av- och nedskrivningar (earnings before interest, taxes, depreciation and amortization), dras av från den skattskyldiges ränteutgifter. EBITDA beräknas genom att man till den skattskyldiges beskattningsbara inkomst lägger de skattejusterade beloppen för lånekostnader och de skattejusterade beloppen för av- och nedskrivningar. Skattefria inkomster ingår inte i EBITDA.

Enligt skäl 6 skulle medlemsstaterna istället för EBITDA som nämns i artikeln kunna beräkna ett annat tal som baserar sig på det skattepliktiga resultatet och med stöd av vilket beloppet av avdragsgilla ränteutgifter beräknas. Ett sådant resultatbaserat tal ska dock i enlighet med minimiprincipen i direktivet vara lägre än EBITDA-beloppet som beräknas med stöd av artikeln. I skälet nämns möjligheten att binda det avdragsgilla beloppet t.ex. vid resultatet före räntor och skatt (EBIT) som fastställs på ett sätt som är likvärdigt med det EBITDA-grundade måttet.

Enligt skäl 7 kan medlemsstaterna vid beräkningen av beloppet av avdragsgilla ränteutgifter överväga eventuella tillämpliga inkomstutjämningsbestämmelser i beskattningen av koncernföretag i samma stat.

Medlemsstaterna har i artikel 4.1 getts möjlighet att föreskriva att avdragsrätten och EBITDA-beloppet kan sänkas på koncernnivå. Då gäller även den gräns på tre miljoner som avses i artikel 4.3 a och som behandlas ovan hela koncernen sammanlagt. Undantaget gäller både situationer där koncernen beskattas i det nationella konsolideringssystemet och situationer där företag som ingår i koncernen beskattas som fristående skattskyldiga i det nationella systemet. I den sistnämnda situationen förutsätter alternativet i praktiken särskilda bestämmelser om beräkandet av hela koncernens skattemässiga EBITDA och att den avdragsgilla ränta som erhålls som resultat av beräkningen fördelas mellan olika bolag i beskattningen.

I artikel 4.5 a har medlemsstaterna getts möjligheten att göra räntor helt avdragsgilla med stöd av ett s.k. balansjämförelsetest. Testet görs genom en jämförelse av koncernbolagets balansräkning med hela koncernens balansräkning. Möjligheten att göra undantag gäller endast skattskyldiga som ingår i en koncern för affärsredovisningsändamål. Enligt undantagsbestämmelsen är den skattskyldiges räntor helt avdragsgilla, om den skattskyldige visar att förhållandet mellan dess egna kapital och dess totala tillgångar är minst lika stor som motsvarande andel för koncernen. Villkoret anses vara uppfyllt, om relationstalet för den skattskyldige är upp till två procent lägre än motsvarande tal för koncernen. Dessutom krävs

RP 150/2018 rd

det att alla tillgångar och skulder värderas enligt samma metod som i koncernbokslutet som upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna eller det nationella finansiella redovisningssystemet i en medlemsstat.

I artikel 4.5 b ges medlemsstaterna möjligheten att föreskriva ett större räntebelopp som avdragsgillt än vad som beräknats med stöd av huvudregeln. Undantagen i artikel 4.5 a och 4.5 b är sinsemellan alternativa regleringsmöjligheter. Även undantagsmöjligheten i artikel 4.5 b gäller endast skattskyldiga som ingår i en koncern för affärsredovisningsändamål. När beloppet av avdragsgilla räntor beräknas fastställs enligt undantaget i artikel 4.5 b först hela koncernens avdragsgilla andel av dess ränteutgifter genom att koncernens utgifter till parter som inte är i intressegemenskap delas med koncernens EBITDA. Det erhållna relationstalet bestämmer de avdragsgilla ränteutgifternas andel för den skattskyldige, beräknad i enlighet med den skattskyldiges EBITDA. OECD publicerade i december 2016 i fråga om BEPS-åtgärd 4 en uppdaterad rapport där en sådan undantagsbestämmelse behandlas närmare

Även när det gäller beräkningen av avdragsgill ränta avser undantagen i direktivet de regleringsoptioner som beviljats medlemsstaterna. Undantagen måste inte genomföras i nationell lagstiftning, vilket gör att den nationella lagstiftningen i detta avseende är mer restriktiv än vad direktivet förutsätter. Om det genomförs undantag, kan bestämmelser om dessa utfärdas högst i den omfattning som direktivet medger. I enlighet med principen om en miniminivå som baserar sig på artikel 3 i direktivet kan en medlemsstat också föreskriva mer restriktivt om undantag än direktivet.

Periodisering av icke avdragsgilla ränteutgifter och oanvänd EBITDA

Medlemsstaterna ges i artikel 4.6 möjligheten att föreskriva om periodisering av icke avdragsgilla ränteutgifter och oanvänd räntekapacitet, dvs. oanvänd EBITDA till de kommande skatteåren. Direktivet innehåller tre sinsemellan alternativa regleringsmodeller för periodisering. Vid avdrag för periodiserade nettoränteutgifter ska dock alltid iaktas den maximigräns för avdragsgilla nettoränteutgifter som beräknats för respektive skatteår.

Enligt den möjlighet som föreslås i artikel 4.6 a kan de nettoränteutgifter som inte dras av under skatteåret utan tidsbegränsning dras av under de kommande skatteåren. Enligt den alternativa modellen i artikel 4.6 b kan de nettoränteutgifter som inte dragits av under skatteåret flyttas framåt eller bakåt. Avdrag kan enligt bestämmelsen utan tidsbegränsning göras under de kommande skatteåren och de kan dessutom dras av i beskattningen för högst de tre tidigare skatteåren.

Enligt det tredje alternativet i artikel 4.6 c kan nettoränteutgifter som inte dragits av utan tidsbegränsning dras av under de kommande skatteåren, och dessutom kan räntekapacitet som inte använts under skatteåret användas under högst de följande fem skatteåren. Med oanvänd räntekapacitet avses den kalkylerade möjligheten till ränteavdrag under ett visst skatteår, vilken dock inte används under det skatteåret.

När det gäller periodisering måste inte möjligheterna genomföras i den nationella regleringen, varvid den nationella lagstiftningen i detta avseende är restriktivare än vad direktivet förutsätter. Om det genomförs undantag, kan bestämmelser om dessa utfärdas högst i den omfattning som direktivet medger. I enlighet med principen om en miniminivå som baserar sig på artikel 3 i direktivet kan en medlemsstat också föreskriva restriktivare om undantag än direktivet.

2.2.2. Europeiska unionens regler om statligt stöd

Förutsättningar för statligt stöd

Europeiska unionens regler om statligt stöd är en del av unionens konkurrensrätt, vars syfte är att garantera jämlika konkurrensförhållanden inom hela unionen. Bestämmelser om statligt stöd finns i artiklarna 107—109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF-fördraget). Dessa regler är en viktig del av funktionen av den europeiska inre marknaden, och deras avsikt är att säkerställa att myndigheterna i medlemsländerna inte beviljar sådana stöd som snedvrider konkurrens och därmed inte är förenliga med den inre marknaden. Ett syfte är också att minska stödskonkurrensen mellan medlemsstaterna.

Enligt artikel 107.1 i FEUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. För att stöd ska betraktas som statligt stöd ska det samtidigt uppfylla de fyra kriterier som nämns i artikeln; stödet har beviljats av offentliga medel, det är selektivt, det snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Vid statligt stöd är det fråga om att allmänna medel kanaliseras till företag. Begreppet statliga medel är omfattande och vilken offentlig aktör som helst kan bevilja stöd. Begreppet stödmyndighet inbegriper således förutom staten dessutom bland annat lokala och regionala myndigheter, offentliga företag samt sådana privata organ som staten inrättat eller tillsatt som har inrättats för administreringen av ett visst stöd.

Stödarrangemangen för offentliga företag uppfyller inte automatiskt kriterierna för statligt stöd, om den statliga myndigheten i verkligheten inte deltar i beslutsfattandet som gäller stödarrangemanget. I Finland beviljas statliga stöd av till exempel Tekes, Finnvera, NTM-centralerna, landskapsförbunden, kommunerna och samkommunerna samt i fråga om stöd i samband med beskattning Skatteförvaltningen och Tullen.

Statligt stöd betraktas som selektivt då det bara riktar sig till en del företag, till exempel ett visst företag eller en viss bransch. Formen av ekonomiskt stöd har ingen betydelse. Statligt stöd kan vara till exempel bidrag, lån som är förmånligare än marknadspriset, garanti, kapitaltillskott eller rekapitalisering under marknadspriser, skattefrihet, skattesänkning, skatteåterbäring eller hyra eller försäljningspris på fastighet eller jordområde som är lägre än marknadspriset. Som statligt stöd betraktas däremot inte åtgärder som riktar sig till alla företag, bland annat nedsättning av samfundsskattesatsen i beskattningen eller användningen av statliga medel överensstämmande med marknaden, till exempel lån eller kapitaltillskott med likadana villkor som privata kreditgivare eller investerare har.

Statens åtgärd anses snedvrida eller hota att snedvrida konkurrens, om den förmodligen förbättrar mottagarens konkurrensställning jämfört med de företag med vilka den konkurrerar. I praktiken anses konkurrensen bli snedvriden enligt artikel 107.1 i FEUF-fördraget om ett företag får ekonomisk fördel i en bransch som är öppen för konkurrens och i vilken det finns eller kan finnas konkurrens. Det räcker att företaget med hjälp av stödet kan bibehålla en starkare konkurrensställning än det hade haft utan stöd. För att ett stöd kan antas snedvrida konkurrensen, anses det vanligen räcka att stödet ges åt mottagaren genom att befria det från kostnader för vilka den annars ska ansvara som en del av sin sedvanliga affärsverksamhet.

Tröskeln för uppfyllandet av kriteriet om inverkan på handeln är lågt. Utgångspunkten är att kriteriet uppfylls om stödmottagaren idkar ekonomisk verksamhet och fungerar på en marknad där det förekommer handel mellan medlemsstaterna. Redan då kan stödet till exempel försvåra inträdet av aktörer i andra medlemsstater på marknaden genom att upprätthålla eller öka det

lokala utbudet. Definitionen av statligt stöd förutsätter inte heller att snedvridningen av konkurrensen eller inverkan på handeln ska vara betydande eller väsentlig.

FEUF-fördraget definierar inte begreppet företag särskilt, utan begreppets innehåll har specificerats i rättspraxis genom begreppet ekonomisk verksamhet. Ekonomisk verksamhet är all verksamhet i vilken varor och tjänster erbjuds på marknader. Enligt Europeiska unionens domstols etablerade rättspraxis är alla enheter som bedriver ekonomisk verksamhet företag oberoende av deras juridiska form, finansieringssätt eller strävan efter ekonomiskt vinst. Med tanke på reglerna om statligt stöd har det ingen betydelse om företaget är privat eller statligt ägt. Tolkningen av begreppen företag och ekonomisk verksamhet är omfattande. Även icke-vinstsyftande enheter, som till exempel föreningar som är verksamma inom den tredje sektorn, kan bedriva ekonomisk verksamhet. Klassificeringen av en enhet som företag är alltid förenad med en viss verksamhet; en enhet som bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet betraktas som företag bara i fråga om den ekonomiska verksamheten. Begreppet ekonomisk verksamhet utvecklas ständigt och bedömning av om stödmottagaren bedriver ekonomisk verksamhet ska alltid göras från fall till fall.

Statligt stöd i form av en skatteåtgärd

Kommissionen har utfärdat ett tillkännagivande om begreppet statligt stöd (Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 2016/C 262/01). Enligt tillkännagivandet ska åtgärder som avviker från det allmänna skattesystemet vid bedömningen av statligt stöd bedömas bland annat på grundval av åtgärdens materiella selektivitet. Den materiella selektiviteten vid åtgärder som lindrar de normala kostnaderna för företag bedöms genom en trestegsanalys. För det första måste referenssystemet identifieras. För det andra bör det fastställas om en viss åtgärd utgör ett undantag från det systemet. I princip är ett undantag från referenssystemet statligt stöd. Om en undantagsåtgärd dock kan motiveras av referenssystemets art och allmänna systematik, anses åtgärden inte selektiv. En undantagsåtgärd kan då vara baserad t.ex. på förebyggande av skatteflykt eller skattebedrägerier, särskilda bokföringskrav eller beskattningens neutralitet.

Skatteåtgärder som är tillgängliga för alla ekonomiska aktörer inom en medlemsstat är i princip allmänna åtgärder. De är då på lika grunder tillgängliga för alla företag och deras tillämpningsområde är inte begränsat.

Med referenssystem avses en konsekvent uppsättning regler som på grundval av objektiva kriterier tillämpas på alla företag som omfattas av systemets tillämpningsområde. Vad gäller skatter baseras referenssystemets systematik bland annat på skattebasen och skattesatserna. En åtgärd som avviker från referenssystemet är selektiv om den gynnar vissa företag eller produktionen av vissa varor som befinner sig i en jämförbar rättslig och faktisk situation.

Kommissionens behörighet

Syftet med kontrollen av statliga stöd är att säkerställa att de stödbeviljande myndigheterna vid beviljandet av stödordningar och individuella stöd utanför stödordning följer rätt förfarande samt säkerställer att kriterierna för stödets godtagbarhet uppfylls. EU:s regler om statligt stöd hör till kommissionens behörighet. Kommissionen har exklusiv behörighet att bedöma om stödet lämpar sig för den inre marknaden.

Grundprincipen är att statliga stöd på förhand ska anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i FEUF-fördraget. I princip kan myndigheterna enbart bevilja sådana stöd för

RP 150/2018 rd

ekonomisk verksamhet som kommissionen har godkänt som förenliga med den inre marknaden.

Kommissionen har gett flera detaljerade regler om hurdana statliga stöd som kan godkännas på den inre marknaden. Vid planeringen av stödarrangemang ska myndigheterna i medlemsstaterna beakta villkoren för dess regler, för att stödet ska kunna godkännas för den inre marknaden. Syftet med anmälningförfarandet är att säkerställa att stöden är förenliga med den inre marknaden.

I regel kan en stödåtgärd inte tas i bruk innan kommissionen har godkänt stödsystemet. Det finns dock betydande undantag från skyldigheten att lämna en förhandsanmälan. Ingen anmälningsskyldighet finns till exempel då stödet beviljas

- som stöd av mindre betydelse, dvs. som så kallat de minimis-stöd, kommissionens förordning 1407/2013, på högst 200 000 euro under tre beskattningsår,
- som stöd av mindre betydelse för företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, kommissionens förordning 360/2012, på högst 500 000 euro under tre beskattningsår eller
- som stöd i form av ersättning enligt tillämpningen av artikel 106.2 i FEUF-fördraget på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster (SGEI) som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, dvs. det så kallade SGEI-beslutet (2012/21/EU).

Den myndighet som beviljar stödet är ansvarig för att själv bedöma om åtgärden innehåller stöd enligt EU:s regler om statligt stöd. Om det är fråga om statligt stöd, ska myndigheten innan stödet genomförs utreda på vilken bestämmelse om statligt stöd stödarrangemangets godtagbarhet baserar sig och vid behov iakttar det anmälningförfarande som lämpar sig för åtgärden. Myndigheten ska göra en förhandsanmälan om stödet till kommissionen i synnerhet då det är fråga om omfattande stödordningar och stora individuella stöd. Om stödet beviljas från en lagbaserad stödordning, görs bedömningen av stödordningens överensstämmelse med reglerna om statligt stöd av det berörda ministeriet och detta beskrivs i regeringens proposition om stödordningen. Då ser det behöriga ministeriet även till att förfaranden enligt reglerna om statligt stöd iakttas samt att nödvändiga anmälningar upprättas.

Om myndigheten för ekonomisk verksamhet beviljar stöd som uppfyller kraven i artikel 107.1 i FEUF-fördraget och inte iakttar förfarandena och bestämmelserna om godtagbarhet i reglerna om statligt stöd, utgås det från att det statliga stödet är olagligt och man kan bli tvungen att återkräva stödet inklusive ränta av företaget. Av det stödtagande företaget återkrävs då stöd som beviljats inklusive ränta.

Statligt stöd för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI)

Stödet för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse utgör en kompensation för den skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster som företaget fullgör. Sådant stöd är inte förbjudet statligt stöd. I tjänster av allmänt ekonomiskt intresse är det fråga om verksamhet som med avseende på medborgarna kan betraktas som mycket viktig och som inte tillhandahålls eller skulle tillhandahållas i en annan form utan offentligt stöd. För att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster som är noggrant föreskriven i lag är det stöd som ska betalas till ett företag av statens medel inte förbjudet statligt stöd. Grunderna för bestämmandet av stöd ska på förhand definieras i lagstiftningen och stödet får inte överskrida

de kostnader som uppkommer för fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster.

Bestämmelser om förutsättningarna för stöd som gäller allmänt ekonomiskt intresse har utfärdats i kommissionens beslut 2012/21/EU om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Med företag avses i bestämmelser om statligt stöd alla subjekt som bedriver ekonomisk verksamhet.

Stöd som gäller allmänt ekonomiskt intresse omfattas enligt ovan nämnda kommissionens beslut av ett efteranmälningsförfarande så att de stöd som används i en medlemsstat rapporteras till kommissionen vartannat år i efterhand. Medlemsstaternas myndigheter har ett relativt omfattande handlingsutrymme i fråga om vilka tjänster de betraktar som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Kommissionen och unionens domstolar övervakar dock att medlemsstaterna inte klassificerar tjänster av allmänt ekonomiskt intresse uppenbart felaktigt. Som en del av övervakningen av reglerna om statligt stöd publicerar kommissionen på sin webbplats de rapporter som medlemsstaterna vartannat år lägger fram om de stöd för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som betalats under denna tid.

2.3 Lagstiftningen i utlandet

Flera EU-stater bereder som bäst genomförandet av direktivet mot skatteflykt och en eventuell uppdatering av sina existerande bestämmelser om en begränsning av rätten till ränteavdrag med anledning av direktivet. Även i stater utanför EU planeras ändringar i bestämmelserna med stöd av OECD:s BEPS-anvisningar. Övergången till en reglering enligt direktivet och BEPS-anvisningarna sker utifrån mycket olika utgångspunkter i olika stater och den genomförs på olika sätt i olika stater med beaktande av det nationella systemet. Vid beredningen av propositionen har det inte varit möjligt att i detalj gå in på lagstiftningen i olika stater. Därför har lagstiftningshelheterna i olika stater inte exakt kunnat jämföras med de ändringar som föreslås i Finland.

Nederländerna

I Nederländerna kan avdragsrätten för räntor för närvarande begränsas bland annat genom skatteflyktsbestämmelser och särskilda bestämmelser om begränsningen av ränteavdragsrätten t.ex. i anknytning till förvärv som görs av holdingbolag. En separat underkapitaliseringsbestämmelse som tidigare varit i kraft upphävdes den 1 januari 2013.

Genom bestämmelserna om skatteflykt begränsas avdragsgillheten för ränta bland annat i vissa hybridsituationer och i situationer som gäller vissa så kallade smutsiga transaktioner (tainted transactions).

Rätten för holdingbolag som gör företagsförvärv att dra av ränteutgifter begränsas då de förvärvar aktier i ett annat bolag och det förvärvande bolaget och målbolagen bildar en beskattningsbar helhet i Nederländerna (fiscal unity). Begränsningen tillämpas på lån både från företag i intressegemenskap och från andra. Ränteavdraget för holdingbolag begränsas med stöd av den kalkyl som görs på grundval av förhållandet mellan utgiften och skulden för förvärvet. Förvärvsskulden får inte under året för förvärvet överstiga 60 procent av förvärvsutgiften. Den procentuella andelen minskar varje år med fem procent upp till 25 procent. Begränsningen tillämpas, om räntan är över en miljon euro och den betalda räntan är större än målbolagets vinster.

RP 150/2018 rd

Avdragsrätten för ränteutgifter begränsas dessutom med bestämmelser som trädde i kraft den 1 januari 2013 och som gäller en skuld som upptagits för att förvärva andelar i andra bolag. Begränsningen tillämpas på lån både från företag i intressegemenskap och från andra. Ränteutgifter i anknytning till en sådan skuld är i allmänhet icke avdragsgilla, om den genomsnittliga förvärvsutgiften för aktier i intressebolag överstiger det förvärvande bolagets genomsnittliga egna kapital. Bestämmelserna innehåller dock vissa undantag, och ränteutgifter är alltid avdragsgilla upp till 750 000 euro.

Finansministeriet i Nederländerna sände i juli 2017 på remiss ett preliminärt förslag till genomförande av direktivet bland annat i fråga om bestämmelserna om begränsning av rätten till skatteavdrag. Därefter informerade den nederländska regeringen den 23 februari 2018 om sina planer på att genomföra direktivet mot skatteflykt när det gäller bestämmelserna om begränsning av rätten till ränteavdrag. Regeringen skärpte till vissa delar i förhållande till minimikraven i direktivet innehållet i den bestämmelse om ränteavdragsbegränsning som föreslogs i det preliminära förslaget. Syftet med detta är att närma den skattemässiga behandlingen av skuld och eget kapital. Enligt förslaget ska nettoränteutgifter vara icke avdragsgilla i den mån de uppgår till mer än tre miljoner och överstiger 30 procent av den skattskyldiges resultat före EBITDA. Enligt det preliminära förslaget kan nettoränteutgifter som överskrider denna gräns skjutas upp till kommande skatteår utan tidsbegränsningar. Regeringen har inte för avsikt att ta in befrielsebestämmelserna för koncernbolag eller något undantag för existerande lån i bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning. Den nederländska regeringen har dessutom tidigare meddelat att andra gällande bestämmelser om begränsning av ränteavdragsrätten ska upphävas på grund av den nya bestämmelsen med undantag för bestämmelsen om smutsiga transaktioner.

Storbritannien

Ränteavdrag kan avslås i Storbritanniens beskattning, om räntan betraktas som vinstutdelning. Storbritannien har inga särskilda underkapitaliseringsregler. Underkapitaliseringsreglerna utgör en del av internprissättningen. Ränteavdraget erkänns inte, om räntan inte är marknadsmässig. Dessutom har Storbritannien särskilda bestämmelser för ingripande bland annat i beskattningen av double dipping-situationer och skattemässiga hybridbolag och hybridinstrument. Vidare omfattas stora globala koncerner av sin egen reglering (worldwide debt cap). I företagsbeskattningen i Storbritannien kan ränteavdrag även förkastas, om det enda eller huvudsakliga syftet med arrangemanget är att undvika samfundsskatten i Storbritannien.

I Storbritannien togs 2017 även i bruk en ränteavdragsbegränsning grundad på den skattemässiga EBITDA enligt OECD:s rekommendationer i BEPS-projektet. I begränsningen ska nettoränteutgifter vara icke avdragsgilla i den mån de uppgår till mer än tre miljoner och överstiger 30 procent av den skattskyldiges resultat före EBITDA. Överstigande icke avdragsgilla nettoränteutgifter skjuts dock fram till kommande skatteår utan tidsbegränsningar. Outnyttjad avdragskapacitet får däremot användas under de fem kommande skatteåren. I bestämmelserna ingår en bestämmelse om balansbefrielse.

Italien

Enligt Italiens nuvarande begränsningar för ränteavdrag kan ränteutgifter dras av till fullt belopp upp till ränteinkomsternas belopp. De ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna, dvs. nettoränteutgifterna, kan dras av till högst 30 procent av EBITDA. Ränteutgifter som överstiger denna 30-procentsgräns kan dras av under kommande skatteår. Begränsningen tillämpas på lån både från företag i intressegemenskap och från andra. Om nationell konsolidering av beskattningsbar inkomst tillämpas på företag, kan ränteutgifter som

RP 150/2018 rd

överstiger 30-procentsgränsen för ett företag under vissa förutsättningar dras av från den konsoliderade beskattningsbara inkomsten.

Norge

I Norge begränsas avdragsrätten för räntor för närvarande genom bestämmelser som trädde i kraft den 1 januari 2014. Ränteutgifter får dras av till fullt belopp till den del de motsvarar ränteinkomsternas belopp. När nettoränteutgifterna överstiger fem miljoner norska kronor kan nettoränteutgifterna dras av till de delar de utgör högst 25 procent av det skattemässiga EBITDA. Denna gräns på 25 procent beräknas särskilt för respektive skattskyldig, även om den skattskyldige skulle ingå i en skattemässig koncern (tax group). Gränsöverskridande nettoränteutgifter kan dras av under de följande tio skatteåren. Begränsningen tillämpas i allmänhet endast på lån från företag i en intressegemenskap. Bestämmelser tillämpas dock även på ränta på lån från en tredje part, om det är fråga om ett back-to-back-lån eller om en part i intressegemenskap har ställt säkerhet för lånet.

Tillsynsmyndigheten för det europeiska frihandelsområdet (EFTA) inledde den 4 maj 2016 ett överträdelseförfarande mot Norge där den ansåg att de bestämmelser som begränsar Norges rätt till ränteavdrag strider mot bestämmelserna om den inre marknaden i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Enligt EFTA:s tillsynsmyndighet är det mycket osannolikt att de bestämmelser som begränsar rätten till ränteavdrag i praktiken skulle vara lämpade för norska koncerner på grund av Norges bestämmelser om koncernbidrag. Enligt EFTA:s tillsynsmyndighet är de norska bestämmelserna indirekt diskriminerande och strider därmed mot etableringsfriheten som är trygkad i EES-avtalet.

Norska finansministeriet sände i maj 2017 en proposition på remiss där det föreslogs en ändring av bestämmelserna som begränsar rätten till ränteavdrag. Enligt de föreslagna ändringarna ska bestämmelserna även tillämpas på lån som upptagits från tredje part. På norska bolag som bildar en koncern tillämpas en gemensam gräns på tio miljoner norska kronor, och upp till det beloppet är räntorna alltid avdragsgilla. I de föreslagna bestämmelserna finns också befrielsebestämmelser som bygger på balanstest. Norges regering har meddelat att målet är att ändringarna ska göras så att de tillämpas från ingången av 2019.

Frankrike

I Frankrike kan rätten till ränteavdrag för närvarande begränsas med flera olika bestämmelser, t.ex. bestämmelser om underkapitalisering och genom en allmän bestämmelse om begränsning av rätten till ränteavdrag.

I princip förutsätter avdragsgillhet för räntor som betalats till bolag i intressegemenskap att räntefoten är högst den samma som den genomsnittliga årliga räntefoten för medelfristiga lån med rörlig ränta som finansinstitut beviljat företag (vid utgången av 2016 2,07 procent). Räntefoten enligt armlängdsprincipen kan dock vara högre. Avdragsgillhet för räntor på intressegemenskapslån förutsätter också att ränteinkomst beskattas enligt en skattesats som är minst 25 procent av Frankrikes företagsskattesats. Bestämmelsen tillämpas på både inhemska och utländska inkomsttagare.

Utöver ovan nämnda tillämpas Frankrikes underkapitaliseringsbestämmelser på bolag i intressegemenskap. Bestämmelserna tillämpas med vissa undantag även på ränta för lån som upptagits hos tredje part, om en part i intressegemenskap eller någon annan tredje part som har säkerhet från ett företag i intressegemenskap har ställt säkerhet för lånet. Bolagen anses ingå i intressegemenskap om det ena bolaget direkt eller indirekt äger minst 50 procent av kapitalet i det andra bolaget eller det ena bolaget utövar faktiskt bestämmande inflytande över det andra

RP 150/2018 rd

bolaget. Vid bedömningen av om det är fråga om intressegemenskap beaktas även ett tredje bolags direkta eller indirekta bestämmande inflytande.

Vid en avdragsbegränsning enligt bestämmelserna om underkapitalisering granskas för det första förhållandet 1,5:1 mellan skulden och det egna kapitalet och om beloppet av räntor som betalats till företag i intressegemenskap överstiger 25 procent av bolagets justerade resultat (före skatt, räntor till företag i intressegemenskap, avskrivningar och vissa leasingavgifter) samt dessutom det belopp med vilket räntorna till intressegemenskapsföretag överstiger räntorna från dem. Räntor som överstiger den högsta av ovan nämnda gränser är inte avdragsgilla, men kan dras av under de följande åren. Ett ränteavdrag som överförs till de följande åren minskar dock årligen fem procent från och med det andra avdragsåret. Ränteavdragsbegränsningar tillämpas bland annat inte, om bolagets samtliga skulder från parter i intressegemenskap och andra inte överstiger hela koncernens globala skulder. Bestämmelsen tillämpas inte heller på koncernens centraliserade medelsförvaltning. Dessutom tillämpas ränteavdragsbegränsningar inte på vissa ekonomiska transaktioner och små transaktioner där räntan understiger 150 000 euro.

I Frankrike är finansieringskostnader för aktieförvärv inte över huvud taget avdragbara, om det förvärvande bolaget inte kan visa att besluten i anslutning till aktierna i praktiken fattas av det förvärvande bolaget eller av ett annat bolag som ingår i samma ekonomiska grupp och är grundat i Frankrike. Dessutom förutsätter avdrag av finansieringskostnader att bestämmande inflytandet i det förvärvade bolaget i praktiken utövas av det förvärvande bolaget eller dess dotterbolag. Regeln gäller lån som upptagits från såväl företag i intressegemenskap som från tredje parter. Regeln tillämpas inte, om aktiernas värde inte överstiger en miljon euro, förvärvet inte har finansierats med lån eller förhållandet mellan skulden och det egna kapitalet i den koncern till vilken bolaget hör är större eller lika stort som förhållandet mellan bolagets egen skuld och eget kapital.

Genom en allmän bestämmelse om begränsning av rätten till ränteavdrag begränsas dessutom nettoränteutgifter som överstiger tre miljoner euro. Om nettoränteutgifterna under räkenskapsperioden överstiger denna gräns på tre miljoner euro, är endast 75 procent av nettoränteutgifterna avdragsgilla. Den allmänna bestämmelsen om begränsning av rätten till ränteavdrag tillämpas på alla ränteutgifter oberoende av räntetagarens ställning, finansieringskällan eller hur medlen ska användas. Ränteutgifter som inte dras av kan inte flyttas till de följande skatteåren.

Frankrikes finansministerium meddelade i april 2018 att Frankrike har för avsikt att utnyttja undantaget i artikel 11 i direktivet, enligt vilket medlemsstater vars regler för ränteavdragsbegränsning är lika effektiva som den regel om ränteavdragsbegränsning som fastställs i direktivet får tillämpa sina egna regler, dock längst till och med den 1 januari 2024.

Sverige

Enligt de bestämmelser som begränsar rätten till ränteavdrag för vissa skulder som är i kraft i Sverige kan företagen i allmänhet inte dra av räntor för en skuld som upptagits hos ett bolag i intressegemenskap.

Det finns vissa undantag från huvudregeln. Begränsningen gäller t.ex. inte situationer där den inkomst som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats med en skattesats på minst tio procent, om företaget bara hade haft den inkomsten (den s.k. 10-procentsregeln) eller situationer där skuld kan motiveras med huvudsakligen affärsmässiga skäl (den s.k. ventilregeln). Om skulden hänför sig till förvärv av andelar i ett intressegemenskapsföretag,

RP 150/2018 rd

ska även förvärvet kunna motiveras med motsvarande orsaker. Ventilregeln tillämpas endast om inkomsttagaren finns inom EES-området eller är bosatt i en skatteavtalsstat.

Sedan 2013 har det varit möjligt att ingripa i avdragsrätten, även om ränteinkomst i ränteinkomsttagarens hemviststat beskattas med en skattesats på tio procent, om den huvudsakliga orsaken till att skuldförhållandet uppstått har varit att uppnå en skattefördel. Sedan 2013 har bestämmelserna tillämpats även på ränta på lån från en tredje part, om det är fråga om back-to-back-lån.

Sveriges riksdag antog den 14 juni 2018 en lag som gällde bland annat en reform av bestämmelserna om begränsning av rätten till ränteavdrag. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2019. De föreslagna ändringarna hänför sig till genomförandet av skatteflyktsdirektivet och OECD:s BEPS-åtgärder. Lagen grundar sig också på rekommendationerna i slutbetänkandet av Sveriges företagsskattekommitté (SOU 2014:40) och på yttranden om slutbetänkandet. Genom lagen ströks inte de gällande bestämmelserna om begränsning av rätten till ränteavdrag som i princip gäller endast intressegemenskapslån, men deras tillämpningsområde begränsades. Rätten till ränteavdrag förbjöds helt vid vissa gränsöverskridande situationer i samband med hybrida arrangemang. Utöver dessa föreskrevs om en ny generell bestämmelse om begränsning av rätten till ränteavdrag. Som motvikt till utvidgandet av tillämpningsområdet för begränsning av ränteavdrag sänktes bolagsskattesatsen från 22 procent till 20,6 procent. Målet är att öka neutraliteten mellan finansiering via eget och lånat kapital.

Den nya generella bestämmelsen om begränsning av rätten till ränteavdrag tillämpas på lån såväl från intressegemenskapsföretag som på lån från andra. I bestämmelsen ingår inte de undantag som direktivet möjliggör för fristående subjekt, offentliga infrastrukturprojekt eller finansiella företag.

Den allmänna bestämmelsen om begränsning av rätten till ränteavdrag grundar sig på EBITDA-modellen där ränteavdrag får dras av till fullt belopp i den mån de motsvarar ränteinkomsternas belopp. Det negativa räntenettet får dras av endast till de delar de utgör högst 30 procent av avdragsunderlaget. Enligt EBITDA-modellen beräknas avdragsunderlaget så att företagets beskattningsbara resultat före avdrag för nettoränteutgifter (inklusive tidigare nettoränteutgifter) ökas med ränteutgifter, vissa nedskrivningar och avskrivningar som avses i den svenska skattelagstiftningen, och minskas med ränteinkomster samt t.ex. resultatet i anknytning till andelar i ett svenskt handelsbolag.

Avdragsgillheten för nettoränteutgifter kan jämnas ut mellan sådana bolag i intressegemenskap i fråga om vilka villkoren för tillämpning av koncernbidrag uppfylls. Om ett bolag har mer ränteinkomster än ränteutgifter (positivt räntenetto) kan bolaget dra av ett annat koncernbolags nettoränteutgifter högst till samma belopp. Det föreskrivs inga bestämmelser om en sådan befrielse på grund av balansjämförelse som möjliggörs av direktivet mot skatteflykt.

Företagen kan välja om de tillämpar regeln enligt EBITDA-modellen eller en s.k. förenklingsregel, enligt vilken nettoränteutgifter upp till fem miljoner kronor är avdragsgilla. När det gäller koncernföretag tillämpas tröskelvärdet på företagets sammanräknade nettoränteutgifter. De nettoränteutgifter som inte dragits av får dras av från resultatet för de sex påföljande skatteåren inom ramen för de avdragsgilla ränteutgifterna för respektive skatteår. Rätten att använda kvarstående nettoränteutgifter som inte är avdragsgilla upphör helt vid vissa ågarbyten.

Tyskland

RP 150/2018 rd

I Tyskland tillämpas för närvarande en allmän ränteavdragsbegränsning. Begränsningen tillämpas även när det inte existerar en intressegemenskap mellan räntebetalaren och inkomsttagaren. Enligt begränsningen får nettoränteutgifter inte dras av till de delar de överstiger 30 procent av skattemässig EBITDA. I Tysklands koncernbeskattning (Organschaft) tillämpas 30 procents gränsen i en inkomstbeskattad koncern på moderbolagets nivå enligt beskattningskoncernens EBITDA. Ränteutgifter som omfattas av avdragsbegränsningen klassificeras inte som vinstutdelning och kan utan tidsbegränsning dras av under kommande år. Även kvarstående EBITDA kan överföras i högst fem år.

I Tyskland tillämpas inte ränteavdragsbegränsningen, om nettoränteutgifterna på ett år är högst tre miljoner euro, bolaget inte hör till en koncern som kan konsolideras enligt de internationella redovisningsstandarderna (IFRS) eller företagets egna kapitals förhållande till balansomslutningen enligt företagets bokföring är högre eller lika stort som koncernens motsvarande relationstal eller understiger koncernens relationstal med högst två procent. Vid tillämpningen av tremiljonersgränsen kan samtliga ränteutgifter vara icke avdragsgilla, om begränsningen på 30 procent är tillämplig. Den koncernbalansräkning som ska granskas är en koncernbalansräkning enligt handelslagstiftningen och bearbetas till vissa delar för att den ska kunna jämföras med balansräkningen för ett enskilt bolag. Den koncernbalansräkning som ska användas kan ha gjorts upp enligt IFRS, handelslagstiftningen i en enskild EU-medlemsstat eller US GAAP. Ränteavdragsbegränsning tillämpas i Tyskland ändå, om koncernbolaget har fått lån från ett bolag i intressegemenskap och låneräntorna överstiger tio procent av gäldenärens ränteutgifter.

Tysklands federala skattedomstol (Bundesfinanzhof, BFH) meddelade 2016 ett beslut i anknytning till Tysklands bestämmelser om ränteavdragsbegränsning. I det aktuella fallet hade ett tyskt bolag framfört att Tysklands bestämmelser åtminstone i en rent inhemsk situation strider mot den grundlagsfästa likställighetsprincipen. Genom sitt beslut överförde BFH frågan om huruvida Tysklands bestämmelser är förenliga med grundlagen till den federala författningsdomstolen (Bundesverfassungsgericht) för behandling.

Något förslag till genomförande av direktivet mot skatteflykt har ännu inte publicerats när det gäller begränsning av ränteavdrag.

Danmark

I Danmark begränsas ränteavdragsrätten med stöd av tre olika bestämmelser när räntebetalaren är ett bolag som är allmänt skattskyldigt i Danmark eller ett begränsat skattskyldigt bolags fasta driftställe.

En underkapitaliseringsregel som begränsar den allmänna ränteavdragsrätten tillämpas endast på ränteutgifter mellan parter i intressegemenskap då skulden överstiger tio miljoner danska kronor. Mellan parterna existerar en intressegemenskap bland annat då det direkta eller indirekta ägandet av aktiekapitalet eller rätten till röstvärdet överstiger 50 procent. Bestämmelserna tillämpas dock även på räntan på ett lån från en tredje part, om en part i intressegemenskap t.ex. har ställt säkerhet för lånet. Avdragsrätten för räntor som betalats i intressegemenskap begränsas då förhållandet mellan bolagets främmande och egna kapital överstiger 4:1 i slutet av skatteåret. Vid beräkningen av relationstalet kan en särskild konsolideringsbestämmelse bli tillämplig mellan koncernbolag. Räntor som överstiger relationstalet kan dras av, om företaget visar att liknande räntor är avdragsgilla mellan andra än parter i intressegemenskap. Underkapitaliseringsbestämmelserna begränsar inte avdragsgillheten för räntan, om källskatt tas ut för räntan i Danmark.

RP 150/2018 rd

Dessutom tillämpas två begränsningar oberoende av om lånet erhållits från en part i intressegemenskap eller inte. Först begränsas avdragsrätten för nettoränteutgifter högst till det belopp som fås genom att de beskattningsvärden för bolagets affärsmedel som räknas upp i lagstiftningen multipliceras med en viss procentandel. År 2017 var procentandelen 3,2. För det andra är nettoränteutgifterna icke avdragsgilla till de delar de överstiger 80 procent av det årliga beskattningsbara EBIT. Nettoränteutgifter som understiger 21,3 miljoner danska kronor får dock dras av trots ovan nämnda procentbegränsningar.

Icke avdragsgilla ränteutgifter betraktas inte som vinstutdelning vid tillämpningen av den nationella lagstiftningen eller avtal som ingåtts för att undvika internationell dubbelbeskattnings.

Danmark publicerade i maj 2018 ett preliminärt förslag till genomförande av direktivet mot skatteflykt. Enligt förslaget ska de gällande bestämmelserna i Danmark som begränsar avdragsrätten för räntor bevaras trots EBIT-regeln, som ersätts med EBITDA-regeln enligt minimikraven i direktivet. I bestämmelsen tas dock inte in de undantag som direktivet möjliggör för fristående subjekt, offentliga infrastrukturprojekt eller finansiella företag. Det föreslås dock bestämmelser om ett undantag för finansiella företag.

Enligt propositionen får nettoränteutgifter inte dras av till de delar de överstiger 30 procent av den skattskyldiges EBITDA. I nettoränteutgifter få dock alltid dras av högst 22,3 miljoner danska kronor (tre miljoner euro). I koncerner tillämpas tröskelvärdet på de sammanräknade nettoränteutgifterna. I förslaget föreslås också att överstigande nettoränteutgifter utan tidsbegränsning ska kunna skjutas upp till kommande skatteår, medan åter utnyttjad avdragskapacitet under skatteåret kan skjutas upp högst fem år.

Dessutom föreslås bestämmelser om ett undantag för koncerner där EBITDA-andelen som bestämmer koncernens avdragsgilla nettoränteutgifter beräknas genom att koncernens överstigande nettoränteutgifter gentemot en tredje part delas med koncernens EBITDA-inkomst. Vid beräkningen används uppgifter ur koncernbokslut.

2.4 Bedömning av nuläget

2.4.1. Samfundens ränteutgifter och ränteinkomster i Finland

Enligt Skatteförvaltningens uppgifter uppgick de sammanräknade ränteutgifterna för finländska samfund till cirka 6,4 miljarder euro under skatteåret 2013. Motsvarande tal var 6,3 miljarder euro under skatteåret 2014, 5,9 miljarder euro under skatteåret 2015 och 5,6 miljarder euro under skatteåret 2016 (tabell 1).

Tabell 1: Samfundens sammanräknade ränteinkomster och ränteutgifter under skatteåren 2013—2016

	2013	2014	2015	2016
Ränteinkomster, milj. euro	2 783	2 943	2 647	2 483
Ränteutgifter, milj. euro	6 400	6 312	5 855	5 590
Nettoränteinkomster, milj. euro	663	728	710	661
Nettoränteutgifter, milj. euro	4 280	4 097	3 918	3 769

RP 150/2018 rd

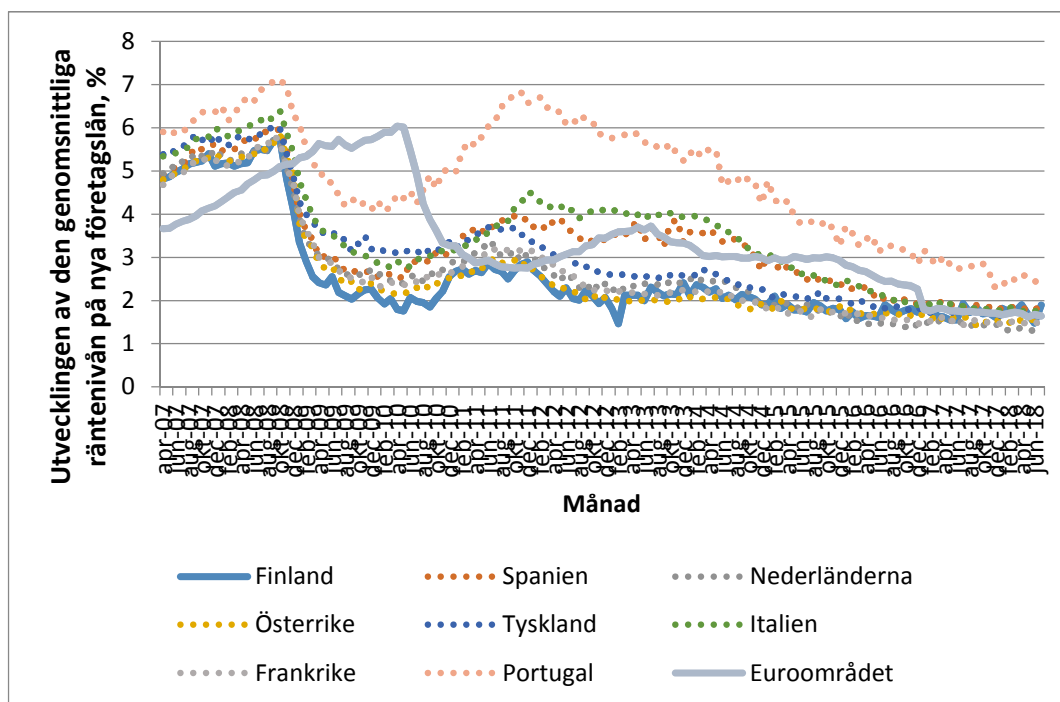
De sammanlagda ränteutgifterna för finländska samfund var klart större än de sammanlagda ränteinkomsterna. Ränteinkomsterna för samfund uppgick till sammanlagt cirka 2,5—2,9 miljarder euro under skatteåren 2013—2016, dvs. under hälften av de sammanlagda ränteutgifternas belopp. Eftersom de sammanlagda ränteutgifterna översteg de sammanlagda ränteinkomsterna, uppstod nettoränteutgifter för finländska samfund enligt en beräkning för samtliga samfund.

Nettoränteutgifternas belopp som beräknats som differensen mellan de sammanlagda ränteutgifterna och ränteinkomsterna ger dock inte rätt bild av det sammanlagda beloppet av samfundens nettoränteutgifter, eftersom det för vissa samfund uppstår nettoränteinkomster istället för nettoränteutgifter. Det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter i samfund som rapporterar nettoränteutgifter varierade mellan cirka 3,8 och 4,3 miljarder euro och det sammanlagda beloppet av nettoränteinkomster i samfund som rapporterar nettoränteinkomster mellan cirka 660 och 730 miljoner euro under åren 2013—2016.

Under 2016 uppstod nettoränteutgifter i cirka 102 100 samfund. Bland dessa var nettoränteutgifternas belopp högst 500 000 euro i cirka 101 300 samfund och större än 500 000 euro i cirka 700 samfund. Cirka 200 samfund rapporterade större nettoränteutgifter än tre miljoner euro.

Nettoränteutgifter för intressegemenskapsskulder uppstod 2016 i cirka 3 900 samfund. Bland dessa samfund uppgick beloppet av samtliga nettoränteutgifter till högst 500 000 euro i cirka 3 500 samfund, översteg 500 000 euro i cirka 400 samfund och översteg tre miljoner euro i cirka 130 samfund.

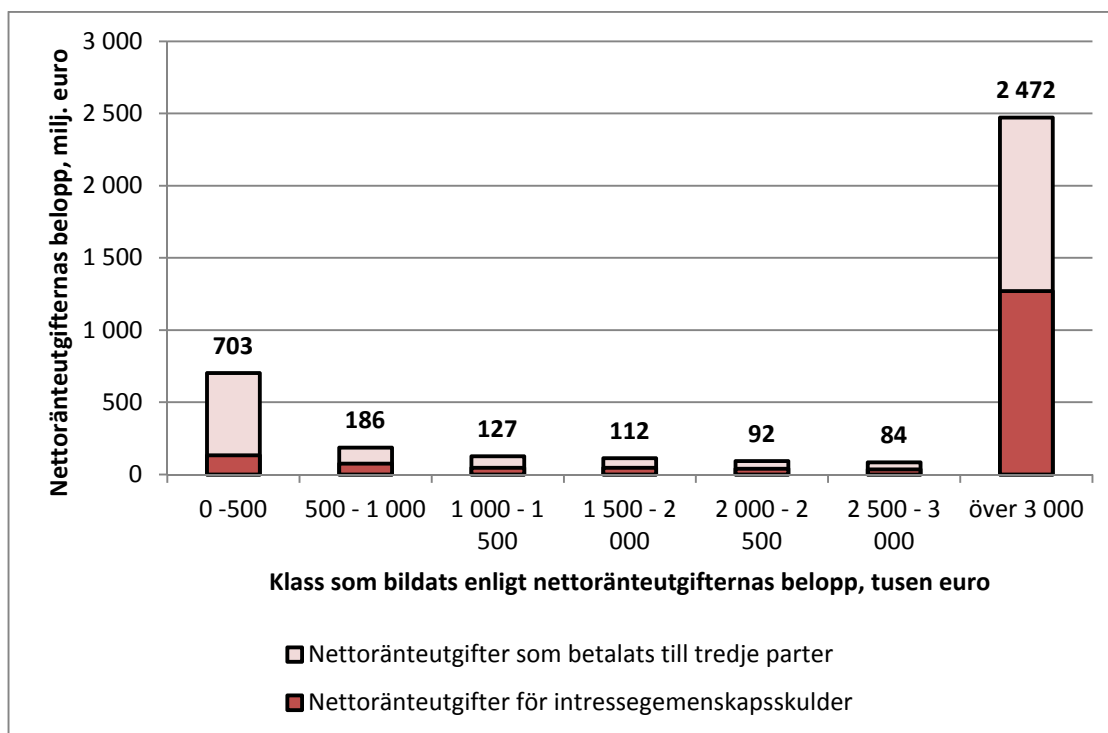
Den genomsnittliga räntenivån på nya företagslån i Finland har efter finanskrisen varierat mellan cirka 1,5 och 3 procent (figur 3). Största delen av denna tid har räntenivån på nya företagslån hållits omkring två procent i Finland. Under perioden 2013—2016 var räntenivån på nya företagslån högst i december 2013 (2,41 procent) och lägst i februari 2013 (1,46 procent). Den genomsnittliga räntenivån på nya företagslån i Finland var under 2010-talet lägre än genomsnittet i euroområdet och i stora drag på samma nivå som t.ex. i Frankrike och Österrike.

Figur 1. Utvecklingen av den genomsnittliga räntenivån på nya företagslån i Finland och i vissa stater i euroområdet från april 2007 till juli 2018

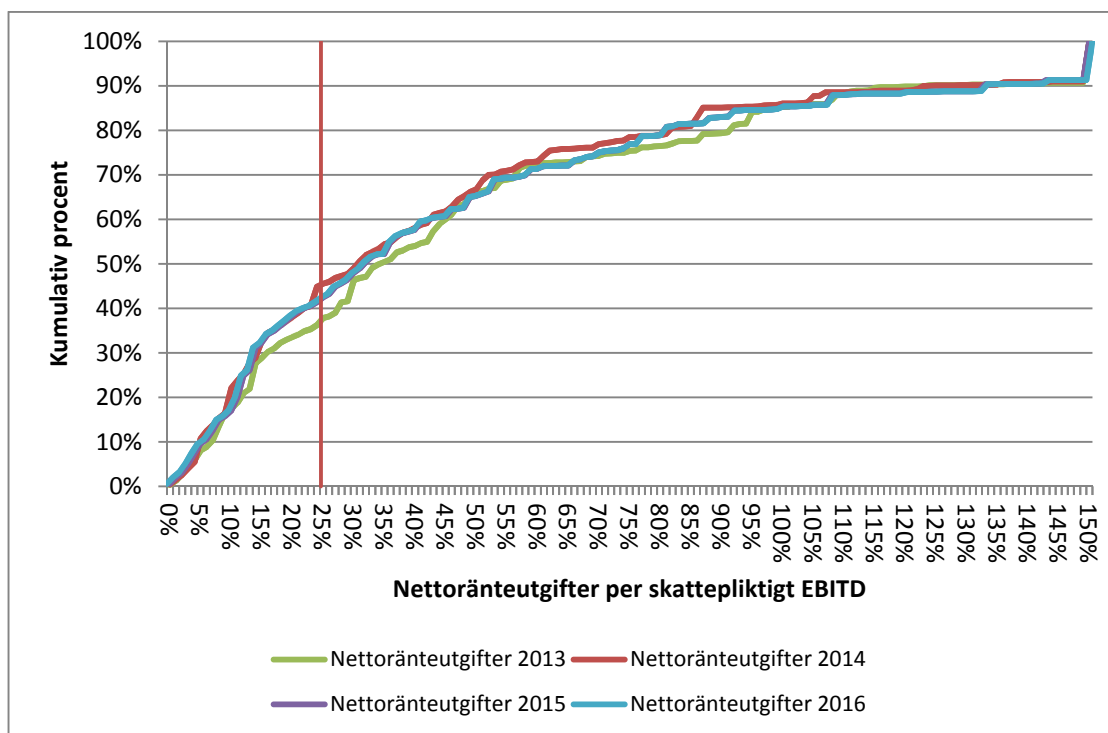
Största delen av samfundens sammanlagda nettoränteutgifter i Finland uppstår i ett fåtal samfund med stora nettoränteutgifter. 2016 uppstod cirka 3 070 miljoner euro, dvs. 81 procent av samtliga nettoränteutgifter, i samfund vars nettoränteutgifter översteg 500 000 euro (se figur 2). Cirka 2 472 miljoner euro, dvs. 65 procent, av samtliga nettoränteutgifter uppstod åter i samfund vars nettoränteutgifter översteg tre miljoner euro. Även nettoränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder uppstår i huvudsak i ett fåtal samfund med stora nettoränteutgifter.

Även nettoränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder uppstår i huvudsak i ett fåtal samfund med stora nettoränteutgifter. Det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder uppgick 2016 till cirka 1 670 miljoner euro. Av detta belopp uppstod cirka 1 510 miljoner euro, dvs. cirka 89 procent, i samfund vars samtliga nettoränteutgifter översteg 500 000 euro, och 1 270 miljoner euro, dvs. 75 procent, i samfund vars samtliga nettoränteutgifter översteg tre miljoner euro.

Figur 2. Uppgifter om de sammanlagda beloppen av nettoränteutgifter och nettoränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder under skatteåret 2016 klassificerade enligt nettoränteutgifternas belopp

Största delen av samfundens sammanlagda nettoränteutgifter under skatteåren 2013—2016 uppstod i samfund vars nettoränteutgifter i förhållande till det justerade resultatet av näringsverksamheten (s.k. skattemässigt EBITD) översteg 25 procent (figur 3). Under skatteåret 2013 uppstod cirka 62 procent av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp i dessa samfund. På motsvarande sätt uppstod 38 procent av nettoränteutgifterna i samfund där förhållandet mellan nettoränteutgifterna och näringsverksamhetens justerade resultat understeg 25 procent. Under skatteåret 2014 uppstod cirka 54 procent av nettoränteutgifterna i samfund där förhållandet mellan nettoränteutgifterna och näringsverksamhetens justerade resultat översteg 25 procent, och under skatteåret 2015 cirka 57 procent och under skatteåret 2016 cirka 58 procent.

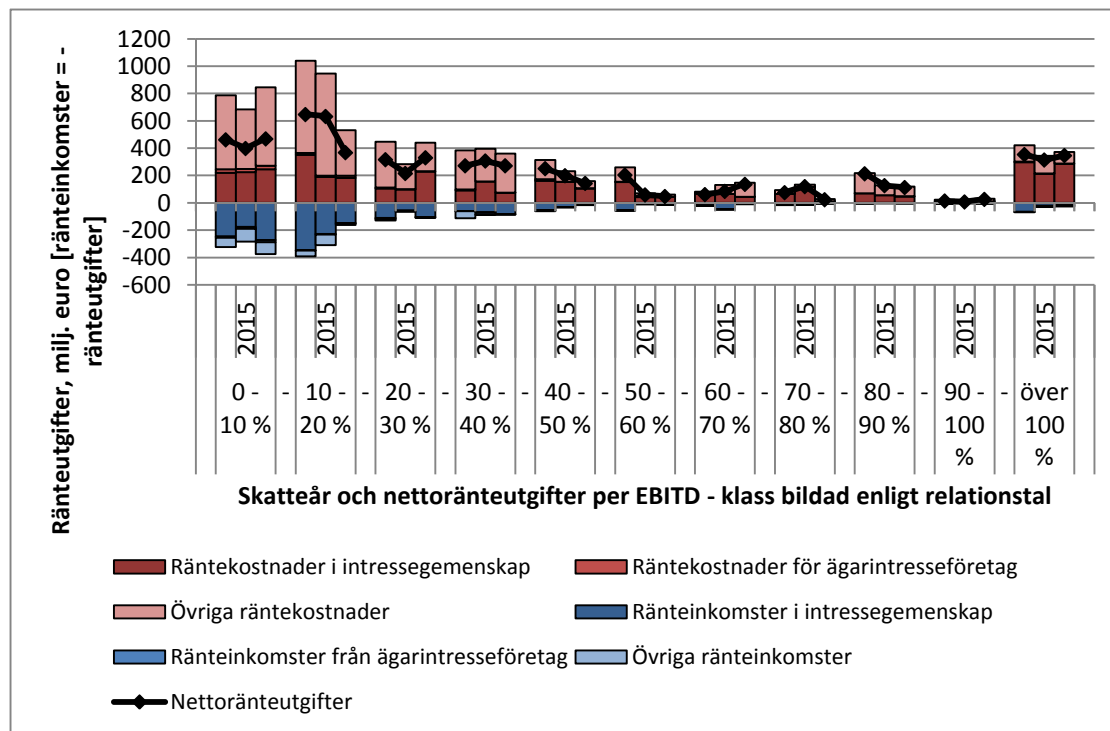
Figur 3. Den kumulativa fördelningen av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp under skatteåren 2013—2016 enligt relationstalet för nettoränteutgifterna och näringsverksamhetens justerade resultat.

Antalet samfund där nettoränteutgifternas belopp i förhållande till näringsverksamhetens justerade resultat översteg 25 procent var litet, även om största delen av nettoränteutgifterna uppstod enligt figur 3 i dessa samfund. Antalet sådana samfund av samtliga samfund som rapporterar nettoränteutgifter var cirka nio procent varje år under perioden 2013—2016. Största delen av nettoränteutgifterna uppstod i samfund som ingick i koncerner. Koncernbolagens sammanräknade nettoränteutgifter utgjorde 2013—2016 cirka 65—85 procent av de finländska samfundens samtliga nettoränteutgifter.

I figur 4 finns uppgifter om strukturen för finländska koncernbolags ränteutgifter och ränteinkomster klassificerade enligt skatteår och den klass som bildats enligt relationstalet mellan nettoränteutgifterna och näringsverksamhetens justerade resultat. I de klasser som bildats enligt relationstalet uppstår mest nettoränteutgifter i klasserna 0—10 procent och 10—20 procent. Stora nettoränteutgiftsbelopp uppstår dock även inom relationstalsområdet 20—50 procent och inom området för mycket stort relationstal, över 100 procent av näringsverksamhetens justerade resultat. Små nettoränteutgiftsbelopp i förhållande till andra klasser uppstår på relationstalsområdet 50—100 procent.

Ränteutgifter för intressegemenskapsskulder uppstår mest på relationstalsområdet 0—20 procent och på relationstalsområdet över 100 procent (figur 4). I de övriga relationstalsklasserna uppstår ränteutgifter som betalats till intressegemenskapsföretag ganska jämnt fördelade. Andelen ränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder av samtliga ränteutgifter är vanligen större i klasserna för stora relationstal än små relationstal. Ränteinkomster för intressegemenskapsskulder uppstår åter främst på områdena för låga

relationstal 0—20 procent och i någon mån även på området för medelstora relationstal 20—50 procent.

Figur 4. Strukturen på finländska koncernbolags ränteutgifter och ränteinkomster under skatteåren 2014—2016 klassificerade enligt skatteår och den klass som bildats enligt relationstalet mellan nettoränteutgifterna och näringsverksamhetens justerade resultat.

2.4.2. Konsekvenser av Finlands nuvarande ränteavdragsbegränsning

Ränteavdragsbegränsningen tillämpades första gången i Finland under skatteåret 2014. Begränsningen bygger på en begränsning av det avdragsgilla beloppet av ränteutgifter som ett företag betalar till intressegemenskapsföretag. Andra utmärkande drag för begränsningen är en begränsning av de avdragsgilla ränteutgifterna i euro samt på grundval av den procentandel som beräknats med stöd av företagets EBITD. Den skattskyldige kan också yrka på befrielse från begränsningen med stöd av bestämmelsen om balansbefrielse.

Finlands nuvarande begränsning av ränteavdragsrätten tillämpades skatteåret 2016 på cirka 190 företag. Enligt uppgifterna vid uträkningen av förmögenhet i beskattningen var dessa företag mer skuldsatta än andra. Största delen av de företag som omfattades av begränsning ingick i inhemska eller utländska multinationella koncerner. En liten del av företagen hörde till helt inhemska koncerner. På grund av begränsningen blev i genomsnitt mer än 50 procent av de sammanlagda nettoränteutgifterna i de aktuella cirka 190 företagen icke avdragsgilla. Det sammanlagda beloppet av icke avdragsgilla ränteutgifter var 548 miljoner euro under skatteåret 2016. Förhållandet mellan icke avdragsgilla ränteutgifter och finländska samfunds sammanräknade nettoränteutgifter var cirka 15 procent.

RP 150/2018 rd

Sett till sektorerna uppstod mest icke avdragsgilla ränteutgifter inom affärlivets tjänster, finansiering och försäkring samt inom industrin. Företag i finansierings- och försäkringsbranschen som omfattades av begränsning är holdingbolag och andra sådana finansiella företag som t.ex. inte har en status som kredit- eller försäkringsinstitut. Antalet företag som yrkade på en sådan s.k. koncernbalansbefrielse som ingår i ränteavdragsbegränsningen var 83 skatteåret 2016. På grund av bestämmelsen om balansbefrielse tillämpades ränteavdragsbegränsningen inte på 59 av dem, och ränteutgifter på sammanlagt cirka 215 miljoner euro befriades från begränsningen.

I Finland var ränteavdragsbegränsningens sammanlagda kalkylmässiga skatteeffekt för ovan nämnda 190 företags skatter cirka 110 miljoner euro. Med sammanlagd kalkylmässig skatteeffekt avses här ett skattebelopp som är bundet vid icke avdragsgilla ränteutgifter. I fråga om samfund beräknas detta skattebelopp genom att samfundsskattesatsen (20 procent) multipliceras med det sammanlagda beloppet av icke avdragsgilla ränteutgifter.

Endast cirka 20 miljoner euro av den sammanlagda kalkylmässiga skatteeffekten gällde skatterna under skatteåret 2016, eftersom affärsverksamheten i största delen av de företag som omfattades av begränsningen gick med förlust under skatteåret 2016. När det gäller förlustbringande företag minskar begränsningen beloppet av de avdragsgilla förluster som överförs till de följande skatteåren. Minskningen av förluster som överförs ökar dessa företags skatter senare, då företagsverksamheten åter går med vinst. Till dessa delar fördelar sig ränteavdragsbegränsningens effekt för skatteintäkterna på flera år.

När det gäller konsekvenserna av begränsningen bedömdes i regeringens propositioner RP 146/2012 rd och RP 185/2013 rd på förhand att ränteavdragsbegränsningen kommer att förhindra skatteplanering med hjälp av ränteavdrag. För att undvika icke avdragsgilla ränteutgifter anpassar multinationella koncerner till följd av begränsningen sin finansiella struktur och sin skatteplanering. Begränsningen bedömdes också ha konsekvenser för de vinstbelopp som ska betalas som koncernbidrag. Konsekvenserna av begränsningen ansågs dock i regeringens propositioner vara svåra att uppskatta eftersom de varierar från fall till fall och mellan olika företag. I propositionerna gavs inga kalkyler för begränsningens eventuella konsekvenser för investeringar. Med stöd av ekonomisk teori kan begränsningar av ränteutgifters avdragsgillhet inverka försämrande på förutsättningarna för investeringsfinansiering, eftersom det faktum att ränteutgifterna inte kan dras av skärper beskattningen och på så vis höjer avkastningskraven för investeringar. Eftersom ränteavdragsbegränsningen i Finland dock gäller endast avdrag för ränteutgifter i en intressegemenskap, orsakas investeringseffekter enligt teorin i situationer där den marginella finansieringskällan för investeringar är intressegemenskapslån. En situation, där det med tanke på investeringsfinansiering är avgörande om ett bolag som finansierar en investering får ett intressegemenskapslån från ett annat bolag i koncernen eller inte, kan betraktas som exceptionell i en avancerad ekonomi som Finlands. Därför kan investeringseffekterna av ränteavdragsbegränsningen i Finland antas vara små med stöd av de teoribaserade förväntningarna.

3 Målsättning och föreslagna ändringar

3.1 Målsättningar

Syftet med propositionen är att genomföra rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion till de delar det är fråga om den regel som begränsar avdragsrätten för ränta.

I propositionen föreslås att direktivet genomförs genom ändringar i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968, *näringskattelagen*), inkomstskattelagen (1535/1992) och inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) så att lagarna överensstämmer med skyldigheterna i direktivet.

Syftet med de föreslagna bestämmelserna är att trygga Finlands skattebas genom mer omfattande ränteavdragsbegränsningsbestämmelser så att även tryggandet av förutsättningarna för företagsverksamhet beaktas i lagstiftningen.

Syftet med bestämmelserna är också att förhindra sådan aggressiv skatteplanering i samband med ränteavdrag som har betydelse med tanke på skatteintäkterna. Förhindrande av en aggressiv skatteplanering och ett konkurrenskraftigt inkomstskattesystem som stöder förutsättningarna för företagsverksamhet är inte mål som utesluter varandra.

3.2 Allmänt om alternativen

Bestämmelserna om ränteavdragsbegränsningen i direktivet har modellen av en allmän begränsning som bygger på resultaträkningen och som tekniskt i huvuddrag motsvarar Finlands nuvarande ränteavdragsbegränsning, men skiljer sig från den i fråga om några detaljer. I samband med genomförandet av direktivet behöver regleringsmodellen inte ändras, vilket gör att genomförandalternativen består av lösningar som gäller detaljer.

Att anpassa den nationella ränteavdragsbestämmelsen enligt direktivet förutsätter inte i sig en redogörelse för genomförandalternativen i denna proposition i fråga om annat än skillnaderna mellan den nationella lagstiftningen och direktivet. Ränteavdragsbegränsningen är dock en av de viktiga bestämmelserna i företagets inkomstskattesystem och därför görs i denna proposition en mera omfattande bedömning av den nuvarande lagstiftningen, dess konsekvenser och behoven av ändringar i den.

Regleringen i direktivet innehåller förutom den obligatoriska minimiregleringen många alternativ, dvs. frivilliga undantag från begränsningen, som en medlemsstat kan ta in i sin nationella reglering. Å andra sidan kan en medlemsstat nationellt föreskriva en strängare begränsning än minimiregleringen i direktivet. Om en medlemsstat tar i bruk de alternativ som direktivet medger, kan de föreskrivas vara högst så omfattande som villkoren i direktivet tillåter.

RP 150/2018 rd

Tabell 2. Innehållet i direktivet jämfört med innehållet i den gällande nationella lagstiftningen

Villkorets natur	Direktivet	Gällande lagstiftning
Obligatorisk minimireglering	Begränsningen gäller samfundsskattepliktiga och alla förvärvskällor.	Begränsningen gäller inte förvärvskällor för annan verksamhet eller jordbruket. Begränsningen gäller samfund och personbolag.
Obligatorisk minimireglering	I begränsningen ingår en bestämmelse om räntebegreppet.	Definitionen på ränta avviker delvis från direktivet.
Obligatorisk minimireglering	Begränsningen gäller samtliga ränteutgifter.	Begränsningen gäller ränteutgifter som betalats till parter i intressegemenskap.
Obligatorisk minimireglering	Beloppet av avdragsgilla ränteutgifter utgör högst 30 % av EBITDA.	Beloppet av avdragsgilla ränteutgifter utgör 25 % av EBITD.
Frivilligt undantag	Nettoränteutgifter på 3 miljoner euro kan undantas från begränsningen, även om nettoränteutgifternas totala belopp överstiger 3 miljoner euro (den s.k. safe harbour-bestämmelsen).	Nettoränteutgifter på 500 000 euro har undantagits från begränsningen, om nettoränteutgifternas totala belopp uppgår till högst 500 000 euro.
Frivilligt undantag	Sådana fristående företag som definieras i direktivet kan undantas från begränsningen.	Fristående företag har begreppsmässigt undantagits från begränsningen, eftersom begränsningen endast gäller ränteutgifter som betalats till parter i intressegemenskap.
Frivilligt undantag	Infrastrukturprojekt kan undantas från begränsningen.	Begränsningen gäller även infrastrukturprojekt.
Frivilligt undantag	Ränteutgifter som uppstått för lån som upptagits före den 17 juni 2016 kan undantas från begränsningen, om inte vissa lånevillkor har ändrats.	Begränsningen gäller samtliga intressegemenskapslån utan tidsbegränsningar.
Frivilligt undantag	Sådana finansiella företag som definieras i direktivet kan undantas från begränsningen.	Vissa finansiella företag och till vissa delar företag som hör till samma koncern som dem har undantagits från begränsningen.
Frivilligt undantag	Situationer på vilka den s.k. balansbefrielseregeln är tillämplig kan undantas från begränsningen.	Situationer på vilka det är möjligt att tillämpa den s.k. balansbefrielseregeln, som tekniskt avviker från direktivets bestämmelse, har undantagits från begränsningen.
Frivilligt undantag	Beloppet av avdragsgill ränta och EBITDA kan beräknas för enskilda bolag eller en koncern.	Avdragsgill ränta och beräkningsgrunden EBITD beräknas för enskilda bolag (inte för koncerner).
Frivilligt undantag	Icke avdragsgilla ränteutgifter och kvarstående EBITDA kan periodiseras på flera år.	Icke avdragsgilla ränteutgifter kan periodiseras till de följande skatteåren.

3.3 Genomförandalternativ i fråga om obligatoriska bestämmelser

Av direktivet följer att det i Finlands nationella bestämmelser om ränteavdragsbegränsningen ska tas in sådana villkor som enligt direktivet är obligatoriska och som saknas i den nuvarande lagstiftningen. Till de delar de obligatoriska bestämmelserna i direktivet redan nu ingår i den nationella lagstiftningen, måste den nationella lagstiftningen inte ändras till följd av direktivet, eftersom den i detta avseende inte är lindrigare än direktivet. När det gäller de bestämmelser som saknas ska de gällande nationella bestämmelserna ändras i enlighet med direktivets villkor. Detta innebär en utvidgning av begränsningens tillämpningsområde och en skärpning jämfört med den nuvarande lagstiftningen.

3.3.1. Tillämpningen av bestämmelsen på samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt och på personbolag

Direktivet tillämpas på samtliga samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt. Den gällande nationella bestämmelsen tillämpas på skattskyldiga som är skyldiga att betala samfundsskatt i Finland, och på öppna bolag och på kommanditbolag. Den gällande nationella bestämmelsen är mer omfattande än i direktivet och bestämmelserna i direktivet ger inte upphov till något omedelbart behov av ändringar.

Tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen på öppna bolag och kommanditbolag som är näringsammanslutningar i beskattningen har ansetts nödvändigt för att bestämmelsen inte ska kunna kringgåas genom valet av bolagsform. I praktiken har ränteavdragsbegränsningen inte i någon större utsträckning tillämpats i beskattningen av personbolag. Detta beror på att största delen av dessa är små bolag och på att den nuvarande begränsningen har gällt endast ränteutgifter mellan parter i intressegemenskap.

När ränteavdragsbegränsningen utvidgas även till ränteutgifter mellan andra parter än parter i intressegemenskap kan den oftare än nu tillämpas även i beskattningen av personbolag. Bestämmelsen kan bli tillämplig i synnerhet i fråga om större personbolag.

Vid tillämpningen av direktivet och den gällande bestämmelsen görs ingen skillnad på om bolag är vinstdrivande eller inte. I ingressen till direktivet konstateras att det inte har varit ändamålsenligt att utvidga direktivet till transparenta subjekt som inte omfattas av bolagsbeskattning i en medlemsstat.

I transparenta subjekt överförs inkomster och utgifter på delägarna med sin ursprungliga inkomst- och utgiftstyp helt eller delvis bevarad. I Finlands skattesystem finns inga bestämmelser om transparenta samfund. Det som kommer närmast är personbolagen, genom vilka vinstutdelningen går vidare till delägarna med bevarad inkomsttyp.

I avsnitt 3.3.4 behandlas utifrån begreppet ränteutgifter mera ingående samfund som ur ekonomisk synvinkel kan betraktas som transparenta. Dessa är bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. I avsnittet beskrivs mera ingående även den skattemässiga behandlingen av Mankala-bolag som är verksamma enligt självkostnadsprincipen

Det är även i fortsättningen ändamålsenligt att tillämpa ränteavdragsbegränsningen på öppna bolag och kommanditbolag för att ett kringgående av lagstiftningen kan förhindras genom bestämmelsen på samma sätt som nu. Bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsbolag och även Mankala-bolag är enligt lagen fristående skattskyldiga som är skyldiga att betala samfundsskatt och därför sådana skattskyldiga som hör till direktivets tillämpningsområde. De kan inte med beaktande av direktivets minimikaraktär i lagstiftningen undantas från ränteavdragsbegränsningen även om de ekonomiskt är transparenta eller icke vinstdrivande enheter.

3.3.2. Tillämpning av begränsningen på alla ränteutgifter

Direktivet tillämpas på alla ränteutgifter oberoende av om det är fråga om ränteutgifter som betalats till en part i intressegemenskap eller till en utomstående, t.ex. en bank. I den gällande bestämmelsen begränsas endast avdrag för ränteutgifter för lån som upptagits hos sådana företag i intressegemenskap som anges i lag. Den nationella bestämmelsen är lindrigare än direktivet och måste med beaktande av direktivets minimikaraktär utvidgas så att den även gäller ränteutgifter för lån som upptagits hos andra. Till dessa delar behandlas förslaget i propositionen och motiven till förslaget närmare i avsnitten 3.4.1 och 3.5.2. I propositionen används i detta sammanhang termerna part i koncerngemenskap och part som inte är i koncerngemenskap för att skilja åt lån och ränteutgifter mellan olika parter. Med termen part i koncerngemenskap syftas på termen part i intressegemenskap i gällande lagstiftning. Ändringen av termen beskrivs närmare i avsnitt 3.4.1.

3.3.3. Tillämpning av begränsningen i alla förvärvskällor

Direktivet tillämpas i beskattningen av hela den skattskyldiges verksamhet som omfattas av samfundsskatt. I direktivet identifieras inte olika förvärvskällor eller tillåts t.ex. undantag för olika branscher, med undantag för finanssektorn. Den gällande nationella lagstiftningen tillämpas endast i beskattningen av näringsverksamhetens förvärvskälla. Den nationella bestämmelsen är lindrigare än direktivet och måste med beaktande av direktivets minimikaraktär även utsträckas till jordbrukets förvärvskälla och förvärvskällor för annan verksamhet. Detta innebär att ränteavdragsbegränsningen ska tillämpas på all verksamhet som den skattskyldige bedriver oberoende av vilken förvärvskälla det är fråga om.

Skattskyldiga som omfattas av ränteavdragsbegränsningen har omfattande verksamhet förutom i näringsverksamhetens förvärvskälla även i förvärvskällan för annan verksamhet, till vilken numera en stor del av verksamheten i fastighetsbranschen hör. En utvidgning av begränsningen till förvärvskällan för annan verksamhet innebär att begränsningen med avvikelser från nuläget kan tillämpas fullt ut även i fastighetsbranschen, eftersom begränsningen även kan tillämpas i beskattningen av bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsaktiebolag. Dessa bolag har av hävd huvudsakligen beskattats i förvärvskällan för annan verksamhet.

Ränteavdragsbegränsningen är en allmän bestämmelse som i regel ska tillämpas på samma sätt oberoende av bransch. Fastighetsaffärsverksamhet avviker i princip inte från annan affärsverksamhet. I fastighetsbranschen är utöver de traditionella institutionella investeringarna för närvarande verksamma bland annat internationella fastighetsinvesteringbolag, privata investerare och olika fonder. Bedrivandet av verksamhet består av marknadsövervakning, förvärv och överlåtelse av hyresobjekt samt av utveckling av objekten. Ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag är vanligen en form av fastighetsinvestering och bolagets delägare är fastighetsinvestering. Även ett bostadsaktiebolag kan vara en form av fastighetsinvestering. Delägare i bostadsbolagen kan också vara fysiska personer som använder en lägenhet som sin stadigvarande bostad. Deras aktier i bolaget berättigar innehavet av lägenheten.

Modellen för ränteavdragsbegränsningen är en begränsning som är bunden till resultaträkningen. I fastighetsbranschen kan bestämmelsen därför ha betydelse i synnerhet i beskattningen av bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag, eftersom det vanligen inte bildas inkomst på bolagsnivå i dem.

I bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag bildas vanligen inte skattepliktig inkomst ens då en fastighet som ägs av bolaget används i hyresverksamhet. Hyresverksamheten bedrivs av en delägare i bolaget och hyresintäkterna hör till denna.

Fastigheten ägs av ett bostadsaktiebolag eller ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag och ingår i balansräkningen. Då är fastighetens omkostnader, inklusive ränteutgifter för en skuld som upptagits för förvärvet av fastigheten, bolagets utgifter och ingår i dessa resultat. Bolagets samtliga utgifter täcks genom drifts- och finansieringsvederlag som delägarna betalar till bolaget. Avsikten är att bolaget ska göra ett nollresultat.

Även ett fastighetsaktiebolag är en typisk form av fastighetsinvestering. Bolaget fungerar som andra aktiebolag och skiljer sig därför från ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag och ett bostadsaktiebolag. Med avseende på tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen, som baserar sig på resultaträkningen, är ett fastighetsaktiebolag i samma ställning som andra aktiebolag, eftersom bolaget får egen inkomst av uthyrningen av en fastighet till skillnad från ett bostadsaktiebolag och ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

När ränteavdragsbegränsningen utvidgas till samtliga förvärvskällor på det sätt som beskrivs i denna proposition, kommer indelningen i förvärvskällor inte längre att ha lika stor betydelse som nu. I finansministeriet har dessutom beretts ett lagförslag i syfte att ändra den praxis för indelningen i förvärvskällor som iakttagits i beskattningen så att näringskattelagen ska tillämpas fullt ut på samfunds verksamhet. Däremot kan öppna bolag och kommanditbolag även i fortsättningen ha en förvärvskälla för annan inkomst, men på deras fastighetsaffärsverksamhet ska dock tillämpas näringskattelagen. Betydelsen av förvärvskällor i beskattningen minskar ytterligare, om ovan nämnda lagförslag träder i kraft.

3.3.4. Begreppet ränta

Samordning av definitionerna i direktivet och den gällande bestämmelsen

Enligt direktivet omfattar begreppet ränteutgift till formen ränteutgifter för alla slags skulder. Begreppet ränteutgift omfattar dessutom andra prestationer som ekonomiskt motsvarar ränta enligt definitionen i nationell lagstiftning. Artikel 2 innehåller en förteckning med exempel på dessa andra prestationer. De prestationer som nämns i exempelförteckningen ska betraktas som ränta när bestämmelsen tillämpas, om de nationellt betraktas som ränta i beskattningen.

I Finland finns ingen allmän definition på begreppet ränta i skattelagstiftningen. Att vissa prestationer behandlas som ränta i beskattningen bygger på de tolkningslinjer som tillämpats i rätts- och beskattningspraxis. Prestationer definieras i beskattningen från fall till fall som ränta utgående från prestationens natur.

Definitionen på räntekostnad i direktivet inbegriper förutom räntor och motsvarande prestationer även prestationer som uppkommer i samband med införskaffande av finansiering. Prestationer som hänför sig till införskaffande av finansiering har i den finländska beskattningen vanligen betraktats som avdragbara utgifter enligt 7 § i näringskattelagen, och inte som ränteutgifter enligt 18 § i näringskattelagen.

När den nationella ränteavdragsbegränsningen tillämpas i nuläget har prestationer som i beskattningen betraktas som ränta ansetts vara ränta. Den gällande nationella bestämmelsen är inte lindrigare än direktivet till de delar som ränteutgifter för skuld och prestationer som ekonomiskt motsvarar dem ska behandlas som ränteutgifter enligt riktlinjerna i den nationella lagstiftningen eller i praktiken. Den gällande nationella bestämmelsen är lindrigare än direktivet till de delar det är fråga om prestationer i samband med införskaffandet av finansiering. Den nationella bestämmelsen ska på denna punkt ändras så att den motsvarar bestämmelserna i direktivet.

RP 150/2018 rd

I samband med genomförandet av direktivet och med anledning av det även vid tillämpningen av bestämmelsen om ränteavdragsbegränsningen kan även det ränteutgiftsbegrepp som iakttagits i beskattningen utvidgas. Vissa av de prestationer som ingår i exempelförteckningen är sådana som i Finland har kunnat betraktas som ränta i beskattningen, vissa åter sådana som inte har betraktats som ränta här. En ändring av begreppet ränta skulle innebära en stor förändring i beskattningen. Ändringen skulle vara omfattande även om den endast genomfördes i fråga om bestämmelsen om ränteavdragsbegränsningen. Att genomföra en sådan förändring, ens avgränsad till tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen, är inte ändamålsenligt utan en omfattande översyn av räntebestämmelserna i skattelagstiftningen och deras konsekvenser. Det är därför befogat att räntebegreppet i denna proposition ändras endast till de delar ändringen till följd av direktivet måste göras på grund av direktivets minimikaraktär.

För att kartlägga innehållet i det nationella begreppet ränteutgift gås nedan igenom exemplen i förteckningen i artikel 2.1 i direktivet och hur de behandlas i den gällande nationella lagstiftningen och i beskattningspraxis. Vid tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen ska nämnda poster vara ränta, om de betraktas som ränta i beskattningen i Finland. Nedan behandlas dessutom utgifter som uppstår i samband med anskaffning av finansiering och som inte för närvarande betraktas som ränta i beskattningen i Finland.

I förteckningen nämns följande prestationer som exempel på ränta: betalningar avseende vinstandelslån, tillskriven ränta på instrument som konvertibla obligationer och nollkupongsobligationer, belopp enligt alternativa finansieringsarrangemang, till exempel islamisk finansiering, finansieringskostnadsandelen av betalningar av finansiell leasing, kapitaliserad ränta som ingår i balansräkningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta, belopp som i förekommande fall mäts med hänvisning till avkastningen på finansiering inom ramen för internprissättningsregler, belopp av fiktiv ränta inom ramen för derivatinstrument eller säkringsarrangemang med anknytning till ett subjekts lån, vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital, garantiavgifter för finansieringsarrangemang, arrangemangsavgifter och liknande kostnader som gäller upplåning av kapital.

Instrument i gränsområdet mellan främmande och eget kapital

Behandlingen av ersättning för olika instrument i gränsområdet mellan främmande kapital och eget kapital har i beskattningen från fall till fall lösts i enlighet med instrumentets natur. Sådana instrument är t.ex. kapitallån och vinstandelslån. Enligt 18 § 1 mom. 2 punkten i näringskattelagen kan ränta även vara beroende av rörelsens resultat. Till exempel kapitallån är ett lån vars kapital och ränta kan betalas endast om vissa förutsättningar uppfylls. Om ett kapitallån betraktas som främmande kapital i beskattningen har den ersättning som baserar sig på det varit ränta i beskattningen. I rättspraxis kunde gottgörelse som ska betalas på ett vinstandelslån betraktas som prestation jämförbar med ränta i fallet CSN 2002/1. Företag kan även emittera nollräntelån och eviga lån. Från sådana lån kan ränteelementet avskiljas för beskattningen. I rättspraxis har ränta som betalats på eviga lån i allmänhet behandlats som ränta i beskattningen.

Alternativa finansieringsarrangemang

För belopp för alternativa finansieringsarrangemang, t.ex. islamisk finansiering, har inte publicerats någon rätts- eller beskattningspraxis i Finland. I allmänhet avses med dessa arrangemang där ränteelementet framgår i en annan form än som uttrycklig ränta.

Finansiell leasing

RP 150/2018 rd

I förteckningen i direktivet nämns det belopp som avskiljs som ränta från en prestation som baserar sig på ett avtal om finansiell leasing som ränta. I finansieringen av företagsverksamhet kan användas finansierings- och säkerhetsarrangemang där finansiären, t.ex. ett leasingbolag, skaffar en tillgång som företaget behöver i sin affärsverksamhet för att hyra ut den till företaget. Finansiell leasing kan också genomföras som ett s.k. sale and lease back-arrangemang, då företaget säljer tillgångar till en finansiär och samtidigt genast hyr dem för eget bruk. Avtalen ingås i allmänhet på bestämd tid och de kan inbegripa köprätt eller köpskyldighet. Ur ekonomisk synvinkel består leasingbetalningar som bygger på leasingavtal delvis av den ränta som ska betalas på skulden,

I skattelagstiftningen föreskrivs inte särskilt om hur leasingavtal ska behandlas i beskattningen. På leasingsituationer tillämpas allmänna bestämmelser. Leasingavtal har i beskattningen från fall till fall med hänsyn till omständigheterna behandlats som avtal som upprättar skulden, hyresavtal eller avtal om avbetalningsköp. På motsvarande sätt har avtalsbaserade prestationer kunnat behandlas t.ex. som ränta eller hyra. I allmänhet har hela prestationen då behandlats på samma sätt utan att ränteandelen avskilts från den. I regel har finansiella leasingarrangemang i beskattningen värderats enligt deras juridiska form, vilket innebär att det ur leasingtagarens synvinkel vanligen har varit fråga om hyresutgifter. Däremot har vissa sale and lease back-leasingarrangemang i rättspraxis kunnat behandlas så att det inte har uppkommit någon skattemässig överlåtelse över försäljningen (HFD 1990/2531).

Vid ingången av 2016 reviderades bokföringslagen så att möjligheten att tillämpa internationella redovisningsstandarder (standarden IAS 17) vid behandlingen av finansiella leasingavtal i redovisningen togs in i lagen. När den bokföringsskyldige enligt 5 kap. 5 b § i bokföringslagen har ingått ett leasingavtal som innebär att de risker och förmåner som är förknippade med tillgångarna till väsentliga delar övergår på leasingtagaren när avtalsperioden börjar, får leasinggivaren ta upp tillgångarna i sitt bokslut som om de hade sålts, medan leasingtagaren får ta upp dem som om de hade köpts. De internationella redovisningsstandarderna håller som bäst på att förändras när IAS 17-standarderna ersätts med den nya leasingstandaren IFRS 16 vid ingången av 2019.

Näringskattelagstiftningen känner inte till behandling av finansiella leasingavtal enligt de internationella redovisningsstandarderna och numera även bokföringslagen. HFD har i sitt avgörande HFD 25.10.2016/4472 ansett att nämnda principer i bokföringslagen inte kunde tillämpas i beskattningen. I CSN:s avgörande CSN 25/2013 (HFD 29.4.2014/1443, ingen ändring) ansågs att leasingbetalningarna i ett sale and leaseback-arrangemang som gjorts för att skaffa tilläggsfinansiering inte var sådana prestationer som avses i 18 a § i näringskattelagen och därmed kunde nämnda bestämmelse inte tillämpas på dem.

Enligt ovan nämnda färsk rättspraxis omfattas prestationer på grundval av ett finansiellt leasingavtal inte av räntebegreppet enligt 18 § 1 mom. 2 punkten i näringskattelagen. Då kan de inte heller betraktas som sådan ränta som avses i bestämmelserna om ränteavdragsbegränsningen.

Aktiverade ränteutgifter

I förteckningen i direktivet nämns som ränta även aktiverade ränteutgifter, ränteutgifter och amorteringar av dem. Näringskattelagen innehåller flera bestämmelser om olika situationer med stöd av vilka ränteutgifter kan aktiveras. I 14 § ges möjligheten att räkna in ränteutgifter i anskaffningsutgiften för en tillgång. Enligt 23 § får till byggnadstiden hänförliga räntor på lån för finansiering av byggande av nytt kraftverk, gruva och annan industriinrättning på den skattskyldiges yrkande dras av med årliga avskrivningar om högst 10 procent. Lagens 27 c § gäller de räntor i samband med finansieringen av utgifter som föranleds av helhetstjänster och

RP 150/2018 rd

som dras av genom lika stora årliga avskrivningar under den återstående avtalsperioden från och med det skatteår under vilket objektet har tagits i bruk.

Frågan om omfattningen av avdragsrätten för ränteutgifter är en annan sak än periodiseringsfrågan. I rättspraxis anses att en lösning i fråga om periodisering inte kan bestämma att utgifter som till sin natur är avdragsgilla blir icke avdragsgilla (HFD 2014:149). Enligt bestämmelsen om begränsning av ränteavdrag kan däremot ränta som ska betraktas som icke avdragsgill på grund av periodiseringsbestämmelsen inte bli avdragsgill. HFD har i sitt årsboksavgörande 2015:37 ansett att ränteavdragsbegränsningen kunde tillämpas på ränteutgifter för produktion av en helhetstjänst, på vilka tillämpades periodiseringsbestämmelsen i 27 c § i näringskattelagen.

Även om ränteavdragsbegränsningen normalt tillämpas på aktiverade ränteutgifter, är en begränsning av avdragsrätten dock ogrundad i den utsträckning den gäller ränteutgifter som betalats till parter som inte är koncerngemenskap och som varit avdragsgilla innan lagen trädde i kraft och med anledning av aktiveringen dras av i beskattningen efter ikraftträdandet av lagen. Det är ändamålsenligt att i propositionen föreskriva särskilt om ett undantag för dessa ränteutgifter.

Räntebelopp som ändrats med anledning av en rättelse av internprissättningen

På affärstransaktioner mellan företag i intressegemenskap kan i beskattningen tillämpas bestämmelsen om internprissättning, med stöd av vilken t.ex. det räntebelopp som betalats i affärstransaktioner i anslutning till finansiering kan göras marknadsmässigt i beskattningen. Sådana rättade räntebelopp som gjorts med stöd av bestämmelsen om internprissättning betraktas som ränta i beskattningen och därmed även vid tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen.

Derivatinstrument och skyddsarrangemang

Företag använder olika derivatinstrument eller skyddsarrangemang som en del av riskhanteringen av finansiella kostnader. Det är möjligt att skydda sig mot ränterisken t.ex. genom ett ränteswapavtal som omvandlar räntan på ett lån med rörlig ränta till fast ränta. I en sådan situation betalar företaget rörlig ränta enligt låneavtalet till den egentliga långivaren, men den besparing av räntekostnader som eventuellt uppnåtts genom ränteswapavtalet minskar räntekostnadernas totala belopp.

Behandlingen av räntederivat i beskattningen har varierat från fall till fall. En prestation som erhållits eller betalats med stöd av ett räntederivat har i allmänhet inte beskattats som ränta i Finland. Redovisningsbehandlingen av räntederivat har dock kunnat leda till att de har blivit beaktade som ränta även i beskattningen.

Ett lån som upptagits i främmande valuta medför valutakursrisker. Dessa kan skyddas med derivatinstrument. Då kan valutakursförändringar ske förutom i fråga om det egentliga lånet även i fråga om derivatinstrumentet. Index- och kursförluster är inte ränta i den nationella skattelagstiftningen utan avdragbara utgifter enligt 18 § 1 mom. 3 punkten i näringskattelagen. I skattelagstiftningen har den skattemässiga behandlingen av valutakursskillnader och de skyddande instrumenten förenhetligats.

Prestationer i samband med anskaffning av finansiering

Prestationer i anslutning till anskaffning av finansiering är i den nationella skattelagstiftningen vanligen sådana avdragbara utgifter som avses i 7 § i näringskattelagen. T.ex. arvode för

RP 150/2018 rd

borgen, provision för lyftande av lån eller andra kostnader av engångsnatur som tas ut när lån lyfts har i princip inte betraktats som sådana räntor som avses i 18 § 1 mom. 2 punkten i näringskattelagen. Till de delar finansiella arvoden eller kostnader har betraktats som ersättning för kreditgivning har de kunna betraktas som ränta.

Med anledning av direktivet ska tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen utvidgas till denna del. Begränsningen som baserar sig på direktivet omfattar även räntor för extern finansiering och kostnader som hänför sig till anskaffning av finansiering. Med beaktande av direktivets syfte och tillämpningsområde anses att prestationer som uppkommer i samband med anskaffning av finansiering avser prestationer i anslutning till finansiering via lånat kapital. Det nationella genomförandet av direktivet ändrar således inte skattebemötandet av utgifter som uppkommer vid anskaffning av finansiering via eget kapital, t.ex. listningsutgifter.

Behandling av bolagsvederlag vid tillämpning av bestämmelsen

I samband med beredningen av propositionen har det kommit fram aspekter på tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen i fråga om ömsesidiga aktiebolag. I beredningen har prestationer mellan ömsesidiga aktiebolag och deras delägare behandlats särskilt när det gäller räntebegreppet. I beredningen har så som beskrivs nedan granskats möjligheten att i beskattningen behandla ränteutgifter för ett ömsesidigt bolag som ränteutgifter för bolagets delägare.

I lagstiftningen finns bestämmelser om samfund som är s.k. ömsesidiga bolag. Dessa samfund är bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) samt ömsesidiga försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen.

Verksamheten i bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag skiljer sig från andra aktiebolag, t.ex. från ett vanligt fastighetsaktiebolag. Inkomsterna i ett vanligt fastighetsaktiebolag består vanligen av hyresinkomster från en byggnad som bolaget äger. I bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag iakttas däremot ett förfarande som finansieras med vederlag. Inkomsterna i dessa bolagsformer består av vederlag från delägarna och bolagen har vanligen inga andra inkomster. Finansiering med vederlag innebär att aktieägarna är skyldiga att betala ett bolagsvederlag enligt de grunder som anges i bolagsordningen för att täcka bolagets utgifter.

Ömsesidiga försäkringsbolag avviker i fråga om verksamheten inte nämnvärt från försäkringsbolag i aktiebolagsform. I ett ömsesidigt försäkringsbolag iakttas inte förfarandet med finansiering med vederlag på samma sätt som i bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Situationen för ömsesidiga försäkringsbolag granskar inte här närmare på grund av förslaget att finanssektorn ska lämnas utanför begränsningen.

I bostadsaktiebolag och i ömsesidiga fastighetsaktiebolag innehåller det vederlag som aktieägarna betalar till bolaget även ett kapitalvederlag, dvs. en andel av finansieringsvederlaget. Inkomsterna av finansieringsvederlaget används till amortering av bolagets lånekapital samt ränte- och andra finansieringsutgifter. Enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning från den 1 december 2017 om bostadsaktiebolags och andra ömsesidiga fastighetsaktiebolags bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse tas vederlag upp som bolagets intäkter.

I beskattningen är bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag fristående skattskyldiga. Bolagets beskattningsbara inkomster är de vederlag som aktieägarna betalar och eventuella andra inkomster och avdragbara utgifter, utgifter som uppkommit för bolaget,

inklusive ränteutgifter som hör till bolaget. I beskattningen av samfund iakttas principen om specialföretag, vilket innebär att aktieägarens och bolagets inkomster och utgifter inte har sammanställts i beskattningen. Så är fallet trots att hyresinkomster t.ex. när det gäller ömsesidiga bolags lägenheter inflyter till delägarna och beskattas som inkomst för delägarna.

I beskattningen har ersättning som ett ömsesidigt bolag betalat för främmande kapital ansetts vara bolagets ränteutgift. Inkomst som uppkommer för ett bolag i form av finansieringsvederlag har inte betraktats som bolagets ränteinkomst. I beskattningen av aktieägare har finansieringsvederlaget inte setts som ränteutgift. Vid tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen har på ovan beskrivet sett ansetts ändamålsenligt att tillämpa det räntebegrepp som iakttas i beskattningen. Därför är det inte motiverat att den ränteandel som ingår i finansieringsvederlaget i samband med ränteavdragsbegränsningen med avvikelse från nuläget föreskrivs vara ränteinkomst för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag och ränteutgift för aktieägare.

Prestationer mellan ett Mankala-bolag och dess aktieägare

I samband med beredningen av propositionen har det framkommit aspekter på tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen på s.k. Mankala-bolag. Därför har det i beredningen dessutom granskats möjligheten att i beskattningen behandla ränteutgifter för ett Mankala-bolag som ränteutgifter för bolagets delägare.

Mankala-bolag är verksamma enligt den s.k. självkostnadsprincipen. När Mankala-principen iakttas uppkommer skattepliktig inkomst för ett Mankala-bolag av differensen mellan inkomster och utgifter av affärsverksamhet och skatter ska betalas endast, om bolagets inkomster är större än utgifterna. Vanligen är det inte så, utan på grundval av ett Mankala-bolags affärsverksamhet uppstår ofta beskattningsbar vinst och skatter först i delägarrens beskattning.

Det finns inga uttryckliga bestämmelser om självkostnadsprissättning enligt Mankala-principen, utan bestämmelserna i skattesystemet gäller även bolag som är verksamma enligt denna princip på samma grunder som även andra samfund. Tillämpningen av Mankala-principen i beskattningen grundar sig på HFD:s avgöranden HFD 1963-1-5 och HFD 1968-11-521 om elbolag och i dem ansågs att bolagen inte delade ut förtäckt dividend till sina delägare. Bolagen överlät den el de producerade till sina ägare i proportion till deras ägarandelar och aktieägarna var skyldiga att svara för kraftverkets kostnader i samma proportion. I inkomstbeskattningen av ömsesidiga elbolag som är verksamma enligt Mankala-principen har bestämmelsen om förtäckt dividend i 29 § i lagen om beskattningsförfarande inte tillämpats sedan avgörandena utfärdades.

I verksamhet som bedrivs enligt Mankala-principen uppkommer det i det nuvarande skattesystemet i princip inte i sig någon direkt skatteförmån, om vinsten av en affärstransaktion till självkostnadspris slutligen blir beskattad i Finland. Så är vanligen fallet även när den som köper en tillgång, dvs. en delägare, beskattas i Finland. För ett Mankala-bolag uppkommer ingen beskattningsbar inkomst, men nog för dess aktieägare, om det belopp som en aktieägare betalar till Mankala-bolaget för en tillgång är lägre än aktieägarens vinst av försäljningen av tillgången. På grund av aspekterna på tryggandet av beskattningsrätten lämpar sig en prissättning som fungerar enligt självkostnadsprincip inte för internationella situationer och denna praxis har inte tagits in i lagbestämmelserna. Om bestämmelser utfärdas om saken, skulle vinstöverföring på grund av EU-rätten bli möjlig i bestämmelserna även i internationella situationer. En lagstadgad möjlighet med prissättning enligt självkostnadsprincip för samfund i avvikelse från det normala skattesystemet skulle i princip

också vara statligt stöd, vilket åtminstone skulle begränsa innehållet i undantagsregleringen betydligt.

I beskattningen av samfund är verksamhet enligt självkostnadsprincip godkänd i skattelagstiftningen när det gäller andelslag samt bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. I synnerhet när det gäller andelslag innehåller bestämmelsen många begränsningar till följd av EU:s bestämmelser om statligt stöd, enligt vilka en sådan undantagsreglering kan tillämpas endast på andelslag som skiljer sig från kommersiella andelslag. Begränsningarna bygger också på behovet att säkerställa att vinst som överförs till medlemmarna i ett andelslag är skattepliktig.

Direktivet tillämpas på särskilda samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt. Den nationella ränteavdragsbegränsningen har därtill tillämpats på öppna bolag och kommanditbolag som i beskattningen är beräkningssubjekt, och resultatet av deras verksamhet beräknas enligt bestämmelserna i skattelagstiftningen på bolagens nivå. Begreppet ränteutgift som ingår i ränteavdragsbegränsningen ska tolkas utifrån dessa utgångspunkter. Med begreppet ränteutgift avses både i direktivet och i den nationella bestämmelsen när det gäller en aktuell fristående skattskyldig eller ett beräkningssubjekt ränteutgifter som uppkommer för dess egen finansiering och som är avdragbara vid fastställandet av dess beskattning.

När det är fråga om en särskild skattskyldigs eller ett beräkningssubjekts egen finansiering, t.ex. finansiering av investeringsobjekt som kommer i dess ägo, hör de anknytande ränteutgifterna i beskattningen till denna skattskyldiga eller detta beräkningssubjekt. En fristående skattskyldig är inte ett transparent subjekt, via vilket ränteutgifterna strömmar vidare till delägarnas beskattning som ränteutgifter. En skattskyldigs ränteutgift behandlas inte i beskattningen som ränteutgift i någon annan skattskyldigs beskattning, om det inte undantagsvis är fråga t.ex. om ett enskilt fall av skatteflykt.

De nuvarande bolagen som är verksamma enligt Mankala-principen är aktiebolag, och i beskattningen särskilda skattskyldiga som är skyldiga att betala samfundsskatt. Inte heller i Mankala-principen är det fråga om att inkomster och utgifter skulle överföras från bolaget till aktieägarna som i transparenta subjekt. Tillämpningen av Mankala-principen innebär att bolagen inte förutsätts tillämpa armslängdsprincipen i sina ömsesidiga prestationer och att ömsesidiga prestationer trots denna brist inte betraktas som förtäckt dividend.

Principen om särskild skattskyldighet är grunden för bestämmelserna i inkomstskattesystemet för samfund. Med stöd av bestämmelserna i det skattesystem som är uppbyggt kring denna princip kan i Finland beskattas inkomster och avdrags utgifter som uppkommer och som anses höra till ett samfund som är skattskyldigt här. Mot denna bakgrund och med beaktande av bestämmelserna i direktivet skulle det inte vara ändamålsenligt att utvidga begreppet ränteutgift i en enskild bestämmelse som bestämmelsen om ränteavdragsbegränsningen så att ränteutgifter på konstgjord väg skulle räknas som ränteutgifter för samfundets delägare.

3.3.5. Högsta beloppet av avdragbar ränteutgift

Enligt direktivet är det avdragbara beloppet av ränteutgifter högst 30 procent av den skattskyldiges EBITDA. Enligt den gällande nationella bestämmelsen utgör de högsta avdragbara nettoränteutgifterna 25 procent av EBITDA. Gällande bestämmelser kan stramas åt och skärpas jämfört med nuvarande 25 procent eller lindras upp till högst 30 procent.

Procentgränsen på 25 procent för avdragsgilla ränteutgifter som med stöd av konsekvensbedömningen ställts i gällande lagstiftning innebär att begränsningen gäller situationer där andelen ränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder är större än

andelen ränteutgifter som betalats till utomstående. I konsekvensbedömningar har noterats att andelen ränteutgifter som betalats för intressegemenskapsskulder av samtliga ränteutgifter vanligen är större i klasserna för stora relationstal än i klasserna för små relationstal. Procentgränsen innebär också att många företag vars specifika nettoränteutgifter inte är stora i eurobelopp räknat ställs utanför begränsningen. Den nuvarande procentgränsen är befogad med tanke på en effektiv inriktning på bestämmelsen och en förenklad administration. Med stöd av konsekvensbedömningen är det inte möjligt att sluta sig till att en annan procentgräns skulle vara ändamålsenligare än den nuvarande.

3.4 Genomförandealternativ i fråga om frivilliga bestämmelser

I bestämmelserna om ränteavdragsbegränsningen ska den nuvarande begränsningen, som överlag fungerar väl inom sitt tillämpningsområde, och den utvidgning av begränsningen som följer av de obligatoriska villkoren i direktivet samt konsekvenserna av den i fortsättningen samordnas. På grund av direktivets minimikaraktär ska anpassningen göras i enlighet med de alternativ som direktivet medger.

De frivilliga undantagen i direktivet innebär lindringar i direktivets tillämpningsområde. Undantagen kan vara nationellt motiverade för att bestämmelsen ska fungera och vara ändamålsenlig. Med hjälp av dem kan begränsningen lättare inriktas på situationer där stora skattefördelar vanligen eftersträvas.

Med beaktande av direktivets bestämmelser kan alla undantag som de gällande bestämmelserna tillåter i huvuddrag bevaras. Undantagen kan också utvidgas eller inskränkas både kvalitativt och kvantitativt.

De undantag som ingår i den gällande nationella lagstiftningen har på nationella grunder betraktats som ändamålsenliga när det föreskrivs om begränsningen. De gällande bestämmelserna om begränsningen av ränteavdrag bedöms uppnå målen väl och proportionellt. De behöver inte som sådana lindras t.ex. genom en utvidgning av undantagen.

Direktivet utvidgar ränteavdragsbegränsningens tillämpningsområde jämfört med den gällande nationella bestämmelsen. Vid genomförandet av direktivet måste optioner övervägas i synnerhet därför att genomförandet av direktivet innebär en skärpning i situationer där räntor har betalats till parter som inte är i intressegemenskap. Dessa situationer står helt utanför den nuvarande begränsningen. Direktivet skärper inte i lika hög grad avdragsgillheten för räntor som betalats i intressegemenskapssituationer, eftersom begränsningen i fråga om dem utvidgas endast när det gäller definitionen på ränteutgifter och i fråga om förvärvskällor. Från och med detta stycke används i denna proposition för att skilja åt dessa situationer termerna parter i koncerngemenskap och parter som inte är i koncerngemenskap. Nämda termer används också när bestämmelsen om intressegemenskapssituationer enligt gällande lag behandlas. Ändringen av termen beskrivs närmare i avsnitt 3.4.1.

Gällande bestämmelse har baserat sig på att skattefördelar genom låne- och räntearrangemang vanligen har eftersträvats i näringsverksamhetens förvärvskälla i koncerngemenskapssituationer. Vid det nationella genomförandet av ränteavdragsbegränsningen är det därför motiverat att överväga olika bestämmelser om ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap.

3.4.1. Eurogräns för avdragbara ränteutgifter

Ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och till andra

RP 150/2018 rd

Enligt den gällande nationella bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning kan nettoränteutgifter dras av, om de under skatteåret uppgår till högst 500 000 euro. Direktivet medger under skatteåret avdrag för nettoränteutgifter på högst tre miljoner euro. Gränsen kan tillämpas för enskilda skattskyldiga, när konsolidering i beskattningen av koncernbolag inte tillämpas i skattesystemet. Till skillnad från den nationella lagstiftningen är det enligt direktivet dessutom möjligt att dra av nettoränteutgifter upp till det angivna eurobeloppet och begränsningen tillämpas endast på den överstigande delen av nettoränteutgifterna.

Att det ställts en gräns i eurobelopp har i den gällande nationella bestämmelsen grundat sig på behovet av att begränsa den mängd arbete som Skatteförvaltningen och de skattskyldiga orsakas av tillämpningen av bestämmelsen. Gällande bestämmelse har väl förverkligat detta mål. Vid bedömningen av bestämmelsens konsekvenser för skatteåret 2016 framgick att beloppet av samfundens nettoränteutgifter i 99 procent av fallen uppgick till högst 500 000 euro. Vid granskningen av ränteutgifter mellan företag i intressegemenskap underskred nettoränteutgifternas belopp eurogränsen i 90 procent av fallen. Samtidigt har konstaterats att största delen av nettoränteutgifterna har uppstått i ett fåtal samfund med stora nettoränteutgifter. 2016 uppstod cirka 81 procent av alla nettoränteutgifter i samfund vars nettoränteutgifter översteg 500 000 euro. Cirka 65 procent av dem uppstod i samfund vars nettoränteutgifter översteg tre miljoner euro. Av nettoränteutgifterna mellan företag i koncerngemenskap uppstod cirka 89 procent i samfund vars nettoränteutgifter översteg 500 000 euro, och cirka 75 procent i samfund vars nettoränteutgifter översteg tre miljoner euro.

En lindring av den administrativa bördan i anknytning till bestämmelsen är motiverad även i fortsättningen. Eurogränsen gör det även möjligt att inrikta lagstiftningen på de mest betydande skattefördelarna i enlighet med direktivets mål. Den nuvarande eurogränsen är strängare än direktivets bestämmelse och kan hållas kvar. Med stöd av den ovan beskrivna konsekvensbedömningen ställs gränsen naturligt antingen till 500 000 euro eller till tre miljoner euro. Utifrån konsekvensbedömningen är det inte möjligt att dra slutsatsen att det skulle vara bättre med något annat gränsvärde mellan dessa två. I Finland beskattas koncernbolag som särskilda skattskyldiga. I de bestämmelser om koncernbidrag som tillämpats i systemet är det inte fråga om det konsolideringssystem som avses i direktivet, varvid eurogränsen kan tillämpas för enskilda skattskyldiga.

På grund av direktivet skärps lagstiftningen och utsträcker sig i fortsättningen i princip till samtliga ränteutgifter, vilket inte tidigare har ansetts nödvändigt i den nationella lagstiftningen. Begränsningen av avdragsgillheten för ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap är ny reglering som avviker bland annat från den omfattande avdragsgillheten för utgifter med stöd av 7 § i näringskattelagen. Bestämmelserna avviker från den motivering som ligger till grund för den gällande bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning, i enlighet med vilken tillämpningsområdet för den gällande bestämmelsen har begränsats så att den gäller endast koncerngemenskapssituationer. Risken för aggressiv skatteplanering i anknytning till ränteutgifter har i allmänhet ansetts anknyta till just koncerngemenskapssituationer och avsikten har varit att genom begränsningen förhindra sådan skatteplanering. På ränteutgifter som betalats till parter som är i koncerngemenskap är det befogat att i huvudsak tillämpa en bestämmelse som motsvarar den nuvarande begränsningen.

På grund av syftet med regleringen och aspekter i anknytning till bevarandet av förutsättningarna för företagsfinansiering är det motiverat att det föreskrivs lättare bestämmelser om begränsningen av ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap än den reglering som tillämpas i koncerngemenskapssituationer. På räntor för skulder som upptagits hos parter som inte är i koncerngemenskap är det ändamålsenligt att tillämpa den gräns på tre miljoner euro som direktivet medger och denna gräns bör föreskrivas så att om

nettoränteutgifterna överstiger gränsen begränsas avdraget för ränteutgifter endast till det överstigande beloppet.

Definition av koncerngemenskap

Att tillämpa olika eurogränser på räntor på lån som upptagits hos parter i koncerngemenskap och hos parter som inte är i koncerngemenskap förutsätter också en definition av koncerngemenskap. En sådan definition ingår redan i den gällande bestämmelsen. Den definition på närstående företag som ingår i definitionerna i artikel 2 i direktivet avviker från definitionen i den gällande nationella bestämmelsen. Definitionen i direktivet hänför sig för ränteavdragsbegränsningens del till begreppet fristående företag i artikel 4.3 b. Innehållet i definitionen behandlas närmare i avsnitt 3.4.2.

Enligt den gällande nationella bestämmelsen är parter i intressegemenskap, som i fortsättningen kallas koncerngemenskap, med varandra om den ena parten i ett skuldförhållande utövar direkt eller indirekt bestämmande inflytande över den andra parten. Definitionen är den samma som i bestämmelsen om rättelse av internprissättning i 31 § i lagen om beskattningsförfarande. Med parter som står i ett skuldförhållande avses räntebetalaren och den verkliga förmånstagaren till inkomst som motsvarar ränteutgiften. En part utövar bestämmande inflytande över den andra parten när den ena parten direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller har mer än hälften av det röstetal som den andra partens aktier eller andelar medför och den ena parten direkt eller indirekt har rätt att utse fler än hälften av medlemmarna till exempel i det andra samfundets styrelse. Bestämmande inflytande råder också när den ena parten har en ledning som är gemensam med den andra parten eller den ena parten utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över den andra parten. En tredje part som utövar bestämmande inflytande kan även vara en fysisk person, ensam eller tillsammans med närstående kretsar.

Definitionen på närstående företag i direktivet är på grund av ett mindre procentkrav och en definition som sträcker sig till fysiska personer snävare än definitionen i den gällande nationella bestämmelsen. Om den nationella bestämmelsen ändras så att ränteutgifter särskiljs i ränteutgifter som betalas till parter i intressegemenskap och ränteutgifter som betalas till parter som inte är i intressegemenskap i enlighet med direktivets definition på närstående företag, skulle den nationella lagstiftningen skärpas. Detta är inte ändamålsenligt. I det här sammanhanget är det inte heller nödvändigt att ändra den nuvarande definitionen, eftersom åtskillnaden av ränteutgifter i ränteutgifter till parter i koncerngemenskap och parter som inte är i koncerngemenskap inte grundar sig på bestämmelserna i direktivet. Det är befogat att bevara den gällande nationella bestämmelsen om den definition av koncerngemenskap som använts för att skilja mellan ränteutgifter. För tydlighetens skull och som åtskillnad till termen närstående företag som används i direktivet ska termen part i koncerngemenskap då användas i den nationella bestämmelsen.

Enligt den gällande nationella lagstiftningen ska en skuld anses vara upptagen hos en part i intressegemenskap, om denna part till en part som inte ingår i intressegemenskapen, exempelvis till en bank, ger en fordran som säkerhet för lån eller skuld till en part i intressegemenskapen och en part som inte ingår i intressegemenskapen lånar ut medlen till en annan part i intressegemenskapen. Direktivet innehåller inga motsvarande bestämmelser. Syftet med den nationella bestämmelsen är att förhindra att avdragsbegränsningen för ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap kringgås genom långivning via tredje part. Bestämmelsens betydelse är i fortsättningen mindre därför att ränteavdragsbegränsningen också omfattar andra ränteutgifter än sådana som har upptagits hos parter i koncerngemenskap. Med anledning av att ränteutgifter som upptagits hos parter i koncerngemenskap och å andra sidan hos utomstående parter behandlas olika behövs

bestämmelsen dock fortfarande för att avdragsbegränsningen för ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap inte ska kunna kringgås genom att tillgångar först överförs till tredje part och sedan vidare till en part i koncerngemenskap. När det gäller bestämmelsens ändamål och syfte är det ändamålsenligt att på samma sätt som nu hålla bestämmelsens tillämpningsområde allmänt utan att de arrangemang som hör till tillämpningsområdet anges i bestämmelsen.

3.4.2. Fristående företag

Den gällande nationella ränteavdragsbegränsningen berör endast ränteutgifter mellan parter i koncerngemenskap och därför lämpar sig inte heller den gällande lagstiftningen för fristående företag. Med anledning av direktivet utsträcks ränteavdragsbegränsningen i fortsättningen även till räntor som betalats till parter som inte är i intressegemenskap, och därför kommer fristående företag, t.ex. företag som inte hör till en koncern, att omfattas av begränsningen. Direktivet tillåter att fristående företag undantas från bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning, men definitionen på närstående företag som har en koppling till termen skiljer sig från de gällande nationella bestämmelserna.

Med fristående företag avses i direktivet en skattskyldig som inte för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern eller har något närstående företag eller fast driftställe. Bestämmelsen i artikel 4.8 i direktivet om definitionen på en koncern för affärsredovisningsändamål har ersatts med en bestämmelse som finns i artikel 1.3 i det andra skatteflyktsdirektivet (EU) 2017/952 och som i sak motsvarar definitionen i det första direktivet. Med en koncern för affärsredovisningsändamål avses i direktivet en koncern som består av alla subjekt som är fullt integrerade i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller nationella finansiella redovisningssystem i en medlemsstat.

Med ett närstående företag avses i direktivet ett subjekt i vilket den skattskyldige direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer eller har rätt att motta 25 procent eller mer av vinsterna i det subjektet. Detta närståendeförhållande existerar enligt direktivet också när en fysisk person eller ett subjekt direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer eller har rätt att motta 25 procent eller mer av den skattskyldiges vinster. Om en fysisk person eller ett subjekt direkt eller indirekt har en andel motsvarande 25 procent eller mer i en skattskyldig och ett eller fler subjekt, ska alla berörda subjekt, inbegripet den skattskyldige, betraktas som närstående företag.

Den ovan nämnda definitionen på närstående företag med stöd av artikel 2 i direktivet avviker från motsvarande definition i den gällande nationella bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning. När undantaget i fråga om fristående företag baserar sig på direktivets uttryckliga bestämmelse ska även direktivets definition på närstående företag, som har en central koppling till undantaget, iaktas vid tillämpningen av bestämmelsen. Definitionen i direktivet är på grund av kravet på ett mindre procentbelopp strängare än definitionen i den gällande nationella bestämmelsen. Dessutom är direktivet strängare, eftersom även fysiska personer kan betraktas som närstående parter. I definitionen på fristående företag kan den definition på koncerngemenskap som ingår i den gällande bestämmelsen därför inte tillämpas. I definitionen i direktivet används termen subjekt (entity) som inte ges någon närmare definition. Med termen subjekt hänvisas vanligen allmänt till olika aktörer oberoende av deras juridiska konstruktion. I nationella bestämmelsen skulle användas termen fristående företag, med vilket avses samfund och personbolag enligt lagens tillämpningsområde. I definitionen på närstående företag skulle användas enligt direktivet

också termen subjekt när det inte hänvisas till samfund och personbolag som hör till lagens tillämpningsområde.

Att lämna fristående företag utanför begränsningen av ränteavdrag bygger enligt direktivet på att skattefördelar genom låne- och räntearrangemang vanligen eftersträvas i intressegemenskapssituationer. Risker för sådan ränterelaterad skatteflykt som är föremål för direktivet är begränsad i fråga om fristående företag i jämförelse med koncernföretag. Ett undantag i fråga om fristående företag främjar också en lindring av den administrativa bördan till följd av bestämmelsen. Det skulle då innebära att t.ex. bostadsaktiebolag lämnas utanför begränsningen i Finland. Av ovan nämnda skäl är det motiverat att ta in bestämmelser om ett undantag för fristående företag.

3.4.3. Infrastrukturprojekt

Allmänt

Den gällande nationella bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning tillämpas med undantag för finansiella bolag på all slags verksamhet. I bestämmelsen ingår exempelvis inte något undantag som gäller offentliga infrastrukturprojekt. Enligt direktivet kan långfristiga offentliga infrastrukturprojekt som ska tillhandahålla, uppgradera, driva och/eller upprätthålla en storskalig tillgång som en medlemsstat anser vara i det allmännas intresse lämnas utanför ränteavdragsbegränsningen. I direktivet ingår till dessa delar dock ett omnämnande av att reglerna om statligt stöd ska beaktas. Beviljande av undantag förutsätter enligt direktivet dessutom att ett projekt genomförs av en person med hemvist i en EU-medlemsstat enligt skattelagstiftningen i den staten, att inkomster av projektet och ränteutgifter i anknytning till finansieringen av projektet beaktas i beskattningen i en medlemsstat i unionen och att tillgångar med anknytning till projektet finns i en medlemsstat.

Direktivet innehåller inte någon exaktare definition på infrastrukturprojekt än det ovan beskrivna eller exempel på projekt i enlighet med definitionen. Innehållet i definitionen på ett offentligt infrastrukturprojekt ska därmed övervägas från fall till fall och inom referensramen för infrasystemen i den aktuella staten.

I Finland är den offentliga infrastrukturen mycket omfattande. Som offentlig infrastruktur betraktas vanligen t.ex. lokalinvesteringar med koppling till utövning av offentlig makt som görs av staten, kommuner och andra offentliga samfund och det servicenätverk som drivs av dessa. Offentlig infrastruktur är vanligen också riksomfattande och lokala väg- och trafiknätverk som i huvudsak har förverkligats som avgiftsfria allmänna vägar.

Infrastrukturprojekt kan vara begränsade eller storskaliga projekt, och typiskt för dem är en betydande mängd lånefinansiering. Projekt har genomförts både enligt den s.k. livscykelmodellen och genom andra arrangemang. Projekten har genomförts både av offentliga samfund via sina bolag och även av privata företag. En tillämpning av ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen vid beskattningen av företag som genomför sådana projekt skulle sannolikt öka kostnaderna för projekten och därmed de offentliga utgifterna.

Den gällande nationella ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen, som inte har innehållit någon avvikelse för infrastrukturprojekt, har gällt endast ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap. Därför är det många projekt som i praktiken inte har omfattats av tillämpningsområdet för begränsningen.

Att undanta företag som genomför infrastrukturprojekt från ränteavdragsbegränsningen skulle innebära en skattefördel för dem. Projektets offentliga natur hindrar inte i sig

tjänsteleverantören att planera sin koncern- och finansieringsstruktur så att den kan fungera till fördel för ränterelaterad skatteplanering. Ränteavdragsbegränsningen är i Finlands skattesystem en del av den allmänna lagstiftningen och undantag som gjorts från den ska bedömas även utifrån statligt stöd. I det undantag för infrastrukturprojekt som eventuellt tas in i ränteavdragsbegränsningen ingår ett uppenbart problem i fråga om statligt stöd, eftersom företag som genomför motsvarande privata projekt inte skulle omfattas av undantaget. En sådan undantagsbestämmelse kan godtas, om den kan motiveras med referenssystemets karaktär och allmänna struktur. I Finland bygger näringskattesystemet på principer om en bred skattebas och en låg samfundsskattesats. I näringsbeskattningen finns för närvarande inte många bestämmelser genom vilka det görs avvikelser från systemet för att gynna vissa skattskyldiga.

På grund av de omfattande infrastrukturprojekten och utmaningarna med tolkningen av statligt stöd överförs utredningen av innehållet i avvikelserna till den fortsatta beredningen med undantag för den nedan behandlade sociala bostadsproduktionen som det föreslås bestämmelser om i denna proposition. I den fortsatta beredningen ska det potentiella innehållet i ett undantag för infrastrukturprojekt granskas ingående med hänsyn till ovan nämnda funktioner och t.ex. funktioner i energibranschen.

Statligt understödd social bostadsproduktion

En del av den offentliga infrastrukturen är s.k. social bostadsproduktion som stöds av staten. Syftet med social bostadsproduktion som stöds av staten är att tillhandahålla bostäder med skäliga priser till människor som på grund av sin bristande betalningsförmåga inte hittar en lämplig bostad på den fria marknaden. Systemet är direkt relaterat med ett element av allmänt intresse.

I Finland stöder staten social bostadsproduktion, dvs. byggande, anskaffning och ombyggnad av hyres- och bostadsrättsbostäder med skäliga boendekostnader som är avsedda för boende som valts på sociala grunder. Stödet ges som räntestöd för lån som upptagits för detta ändamål. Till räntestödslån hänförs också alltid statens fyllnadsborgen. Bestämmelser om systemet finns i lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) samt i lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016). Närmare bestämmelser om låne- och stödvillkoren för räntestödslån finns i statsrådets förordning om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (666/2001, räntestödsförordningen), som utfärdats med stöd av ovan nämnda lagar samt i statsrådets förordning om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (603/2016). I lagar, förordningar och i myndighetshandlingar som getts med stöd av dem bestäms noggrant om alla förutsättningar för godkännande av räntestödslån och betalning av räntestöd samt om parametrar som ska användas vid beräkningen, övervakningen och justeringen av stödet.

Staten stöder med hjälp av olika system för stöd som bygger på utbud produktionen av sociala hyresbostäder till skäliga priser även i flera andra europeiska länder. En projektgrupp som tillsatts av miljöministeriet utredde 2014 ändamålsenligheten och effektiviteten i fråga om boendebesättning och olika stöd som bygger på efterfrågan och utbud. Som en del av projektgruppens slutrapport om effekterna av stöd- och skattesystemen för boende och deras verkningsfullhet (Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus, miljöministeriets rapporter 4/2015) publicerades med stöd av internationella undersökningar en översikt som Pellervon Taloustutkimus utarbetat över stöd för boende som bygger på utbud och efterfrågan i Sverige, Danmark, Frankrike, Österrike, Nederländerna, England och Irland. Enligt översikten är en marknadsbaserad lösning inte socialt optimal när det gäller boende, och därför har den offentliga sektorn i alla de länder som undersöktes strävat efter att förbättra situationen genom sin egen verksamhet.

Även riksdagens revisionsutskott offentliggjorde i september 2017 ett forskningsprojekt om utvecklingsbehov i bostadspolitiken. I undersökningen jämfördes bland annat boendestödssystemen i Sverige, Norge, Danmark, Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Nederländerna, Belgien och Storbritannien (Asuntopolitiikan kehittämiskohteita, riksdagens revisionsutskotts publikation 1/2017, s. 97—115).

Bostäder som har finansierats med statligt stöd har i Finland byggts sedan 1949. De huvudsakliga stödformerna har varit statliga aravalån, räntestödslån och borgensförbindelser samt olika understöd. Nämnade understöd, t.ex. understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande och investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov, har beviljats för objekt som har fått även aravalån eller räntestödslån. Den stödform som för närvarande är mest central är ovan nämnda räntestöd av statsmedel och statlig borgen i anknytning till det. Räntestödslån har ersatt aravalånen som tidigare beviljades med stöd av aravalagen (1189/1993) och de lagar som föregick den. Den bostads- och lånestock som finansierades med aravalån finns dock fortfarande till stora delar kvar. Målen för aravalånesystemet är i regel de samma som för räntestödslån, och hyres- och bostadsrättsbostäder med aravalån omfattas av samma användnings- och överlåtelsebegränsningar som bostäder med räntestödslån. Bestämmelser som gäller dem finns förutom i aravalagen i aravabegränsningslagen (1190/1993) och i aravaförordningen (1587/1993) som utfärdades med stöd av de aktuella lagarna. Innan de räntestödslagarna som är i kraft för närvarande stiftades godkändes räntestödslån med stöd av lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980) och lag om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993). Även vissa av dessa räntestödslån finns fortfarande.

Målet för räntestödssystemet är att boende till skäliga priser ska kunna erbjudas hushåll med små och medelstora inkomster samt reellt en stabil utveckling av boendeutgifterna. Med räntestödslån finansieras förutom hyresbostäder även byggande och ombyggnad av bostadsrättshus. Bestämmelser om bostadsrätt som besittningsform finns i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990). Lagen innehåller också bestämmelser som begränsar användning och överlåtelse av bostadsrättsbostäder som finansierats med räntestöds- eller aravalån och som gäller t.ex. definierandet av bruksvederlagen som tas ut hos de boende. Med räntestödslånen finansieras dessutom produktion av sådana delägarbostäder som avses i lagen om delägarbostäder som finansieras med räntestödslån för hyresbostäder (232/2002) samt byggande, anskaffning och ombyggnad av hyresbostäder för grupper som behöver särskilt stöd, t.ex. äldre i dåligt skick och minnessjuka äldre, personer med funktionsnedsättning, rehabiliteringsklienter inom missbrukarvården och mentalvården, bostadslösa samt studerande och ungdomar. Förutsättningen för stödsystemet är att det är förenligt med EU-rättsregler om statligt stöd och att det finns så få konkurrensförvrängande effekter som möjligt.

Beslut om godkännande av räntestödslån fattas med stöd av den sociala ändamålsenligheten och det ekonomiska behovet av en myndighet som lyder under miljöministeriet, dvs. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA). Räntestödslån kan antingen bygga på fasta avkortningar eller på de totala kapitalutgifterna. Statskontoret betalar räntestöd ur statens bostadsfonds medel. Räntestödslån kan godkännas inom ramen för den fullmakt att godkänna lån som årligen fastställs i statsbudgeten.

Räntestödslån kan beviljas en kommun, ett annat offentligt samfund eller ett allmännyttigt bostadssamfund som ARA har utsett och som uppfyller de lagstadgade villkoren för samfundets verksamhet. Låntagaren kan dessutom vara ett aktiebolag eller ett bostadsaktiebolag som stått under ett sådant samfunds direkta bestämmande inflytande eller ett fastighetsaktiebolag som uppfyller vissa lagstadgade villkor och vars enda verksamhetsområde är att låta bygga hyresbostäder med räntestödslån, äga sådana bostäder och hyra ut dem. I lagstiftningen ställs objektiva grunder för valet och i systemet förenas

därmed dels en stram kontroll över hur stödet inriktas och dels insynen i beviljandet av stöd för alla intresserade aktörer. När det gäller samfund som får stöd förutsätts det i lagen att samfundet inte betalar annat till sina ägare än skälig avkastning på de medel som investerats i samfundet. I övrigt ska de medel som inlöst i samfundet användas till förmån för samfundet och de boende. Mottagare av tidigare beviljade aravalån har begränsats på motsvarande sätt som räntestödslåntagare i nuläget.

Bostäder som finansierats med räntestödslån och aravalån omfattas av användnings- och överlåtelsebegränsningar enligt lag. Den hyra som tas ut hos hyresgästerna fastställs enligt självkostnadsprincipen, vilket innebär att det i hyra eller vederlag får tas ut endast det belopp som behövs för finansieringen av bostäderna och utrymmen i anslutning till dem och för utgifterna för en god fastighetshållning. Bostäderna ska anvisas för de hushåll som behöver dem mest. Grunderna för val av hyresgäster är hushållets bostadsbehov, förmögenhet och inkomster så att företräde ges dem som har det mest brådskande behovet av bostad, är minst bemedlade och har de lägsta inkomsterna. Även överlåtelse av bostäder och överlåtelsepriset är begränsat i lag.

Största delen av statligt stödda bostäder, cirka 60 procent, ägs av kommuner eller kommunala bolag. Det finns sammanlagt cirka 500 bostadssamfund som utsetts till allmännyttiga av ARA och de äger cirka 40 procent av de statligt understödda bostäderna. Den största enskilda ägaren av hyresbostäder som finansierats med räntestöds- eller aravalån är Helsingfors stads bostäder Ab, som ägs helt av Helsingfors stad. Till de övriga största ägarna av statligt understödda hyresbostäder hör stiftelsen Y-Säätiö, Esbo Bostäder Ab och VAV Asunnot Oy. De största bostadsägarna till bostäder som är avsedda för särskilda grupper är Helsingforsregionens studentbostadsstiftelse (HOAS), Nuorisosäätiö, Tyvene Oy och Arttuasunnot Oy. De största ägarna till bostadsrättsbostäder är Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy (Asokodit) och TA-Asumisoikeus Oy. När det statligt subventionerade beståndet av hyres- och bostadsrättsbostäder granskas enligt decennium är cirka 11 procent av bostadsbeståndet byggt på 1950- och 1960-talen, 28 procent på 1970-talet, 19 procent på 1980-talet, 22 procent på 1990-talet, 12 procent på 2000-talet och nio procent på 2010-talet.

Det centrala i subventionerad bostadsproduktion är att det inte är fråga om normal ekonomisk företagsverksamhet i vinstdrivande syfte. Räntestödslåntagare och mottagare av tidigare beviljade aravalån är enligt skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster skyldiga att producera och upprätthålla bostäder enligt systemet. Verksamheten är strikt begränsad genom lag och ARA, Statskontoret och kommunerna övervakar att stödtagarna agerar i enlighet med villkoren och begränsningarna i lag. Att stödet i sin helhet kommer hyresgästerna till godo i form av en förmånligare hyra eller ett förmånligare bruksvederlag garanteras i systemet genom att stödet dimensioneras rätt, räntestödslån beviljas endast utsedda parter och bostäderna omfattas av objektspecifika användnings- och överlåtelsebegränsningar. I lagarna finns bestämmelser t.ex. om fastställande av hyra och vederlag, val av boende samt betalning av avkastning till ägarna.

Staten har en viktig roll i finansieringen av verksamheten. Skuldkapitalisering har en central roll i verksamheten. Räntestödslånets andel är cirka 80—95 procent av de godtagbara kostnaderna för objektet. Räntestöd betalas endast i den mån som fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster kräver det av företaget. Låntagaren är vid genomförandet av projektet skyldig att iaktta bestämmelserna om konkurrens och offentlig upphandling. Förutsättningen för godkännande av räntestödslån är att ARA godkänner byggnadsritningarna och byggkostnaderna för objektet innan arbetet inleds.

Låntagaren betalar alltid en viss självriskandel av lånets ränta. För den ränta som överstiger självriskandelen betalas en viss del som räntestöd till det kreditinstitut som beviljat lånet. Den

RP 150/2018 rd

ränta som lånebeviljaren tar ut får vara högst lika stor som den ränta som allmänt tillämpas på lån med motsvarande risker och villkor.

I samfund som hör till statligt understödd social bostadsproduktion iakttas självkostnadsprincipen och därför skulle en begränsning av ränteavdragsrätten sannolikt höja hyrorna och bruksvederlagen åtminstone i de största samfunden som äger statsunderstött bostadsbestånd. En höjning av hyrorna och vederlagen kan ha en negativ effekt på hela systemet med understödd bostadsproduktion och dess mål och betydelse. Den skulle i synnerhet påverka låginkomsthushåll och mindre bemedlade hushåll och därmed höja utgifterna för bostadsbidrag och utkomststöd.

Genom systemet med statligt understödd bostadsproduktion nås målet av allmänintresse för ett tryggt boende till skäligt pris. Subventionerad bostadsproduktion inbegriper verksamhet som ska tillhandahålla, uppgradera, driva och upprätthålla nödvändig storskalig tillgång i syfte att uppnå målet för verksamheten. Social bostadsproduktion i Finland som bygger på just denna lagstiftning kan anses uppfylla förutsättningarna i direktivet för ett projekt som ska räknas till tillämpningsområdet för undantaget för infrastrukturprojekt.

Utifrån EU:s bestämmelser om statligt stöd är statligt stöd som beviljas företag för bostadsproduktion stöd som beviljas för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI). Med skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster avses då produktion och underhåll av bostäder med skäliga boendekostnader som motsvarar behoven bland hyresgäster som väljs på sociala grunder.

Social bostadsproduktion är den mest centrala och i eurobelopp största av tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse både i Finland och på annat håll i EU. Enligt förutsättningarna i kommissionens SGEI-beslut ska subventionerade bostäder riktas till personer som på grund av bristande betalningsförmåga inte kan skaffa sig en bostad på marknadsvillkor, stödet ska uttryckligen styras till social bostadsproduktion och får inte sippa ut till den fritt finansierade bostadsmarknaden, inte innehålla överkompensation till företag och företaget får inte ta ut mer än skälig vinst. Medlemsstaterna ska effektivt övervaka att dessa krav uppfylls. Om förutsättningarna uppfylls anses det statliga stödet lämpa sig för EU:s inre marknad.

Ett undantag som ska beviljas från ränteavdragsbegränsningen är statligt stöd som ges i form av beskattning, eftersom det avviker från den allmänna regleringen av skattesystemet och innebär lättnad i beskattningen för företaget. Av ovan nämnda skäl skulle det vara befogat att undanta skattskyldiga som förverkligar social bostadsproduktion från begränsningen. Av skäl som hänför sig till EU:s regler om statligt stöd skulle det vara ändamålsenligast att inrikta begränsningen på aktörer som har beviljats aravalån eller räntestödslån. Stöd som getts via det undantag som beviljas från ränteavdragsbegränsningen skulle då gälla aktörer som fullgör den skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster som avses i EU:s regler om statligt stöd. Skattestödet skulle då gälla fullgörandet av skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och vara ersättning för det. Föremål för stödet är verksamhet som redan i nuläget i den nationella lagstiftningen har definierats i enlighet med reglerna om statligt stöd. Bestämmelser om de krav på beviljande av stöd som förutsätts i EU-reglerna om statligt stöd finns i ovan nämnda författningar som gäller räntestödssystemet.

3.4.4. Övergångsbestämmelse för gamla lån

Enligt direktivet får nettoränteutgifter som uppkommer för lån som upptagits före den 17 juni 2016 undantas från ränteavdragsbegränsningen. Undantagsbestämmelsen får dock inte utvidgas till några senare ändringar av sådana lån, som gäller en ökning av lånebeloppet eller lånetiden.

RP 150/2018 rd

I Finland har redan före direktivet tillämpats en nationell ränteavdragsbegränsningsbestämmelse och därmed kan ovan avsedda övergångsbestämmelse gälla endast den utvidgning av begränsningen till ränteutgifter för lån som upptagits hos parter som inte är i koncerngemenskap som föreskrivs med anledning av direktivet. För att beräkningen av ränteavdragsbegränsningen ska vara klar skulle det vara befogat att begränsa tillämpningen av övergångsbestämmelsen till endast nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap i alla förvärvskällor.

En övergångsbestämmelse för gamla lån behövs i synnerhet med tanke på omfattande och långvariga investeringsprojekt. I långvariga projekt där lån har upptagits redan före nämnda datum, har ändringen i ränteavdragsbegränsningen inte varit känd när investeringsbeslutet fattats. Beslut som gäller investeringar och finansieringen av investeringar har fattats förutsatt att finansieringsutgifterna är avdragsgilla i beskattningen. Låneavtal kan vara långa och de komplicerade helheterna i lånearrangemangen kan inkludera flera avtal där villkoren kan vara delvis fasta utan villkor som tillåter översyn eller omstrukturering.

En övergångsbestämmelse för gamla lån kan av ovan beskrivna skäl anses vara befogad, även om det vid tillämpningen av bestämmelsen kan uppstå tolkningsproblem och även om den kommande lagstiftningsändringen har varit känd i ganska god tid. Stora investeringsprojekt där även ränteavdragsbegränsningen kan ha stor effekt kan vara mycket omfattande och långvariga.

3.4.5. Undantag på grund av balansjämförelse

I den gällande nationella lagstiftningen ingår ett undantag som baserar sig på balansjämförelse, den s.k. balansbefrielsebestämmelsen, med stöd av vilken begränsningen inte tillämpas, om förhållandet mellan den skattskyldiges eget kapital och balansomslutningen enligt bokslutet är högre eller lika stort som motsvarande relationstal för den fastställda koncernbalansräkningen. I direktivet är balansbefrielselettningen ett av de frivilliga undantag som direktivet tillåter. Den nationella bestämmelsen och direktivets bestämmelse skiljer sig tekniskt något från varandra. Direktivets bestämmelse förutsätter att ett specialföretags balansräkning värderas enligt samma principer som en koncernbalansräkning. De gällande nationella bestämmelserna innehåller ingen sådan förutsättning. På grund av direktivets minimikaraktär ska en sådan förutsättning fogas till den gällande lagstiftningen. Direktivet tillåter att bestämmelsen tillämpas även när relationstalen skiljer sig högst två procentenheter från varandra. Den gällande nationella bestämmelsen innehåller inte någon motsvarande bestämmelse. Det är fråga om en lindring jämfört med den gällande bestämmelsen.

Balansbefrielsebestämmelsen togs ursprungligen in i den nationella bestämmelsen för att den nya åtstramningen i företagsbeskattningen vars verkningar ännu var okända också skulle lämna rum för flexibilitet. Motsvarande flexibilitet hade också använts i ränteavdragsbegränsningar i vissa andra stater. Avsikten med bestämmelsen har varit att lindra verkningarna av den nya begränsningen för den centraliserade koncernfinansieringen.

Vid konsekvensbedömning är det inte möjligt att på ovan beskrivet sätt utreda hur det allmänt registrerade ursprungliga syftet uppnåtts. Vid konsekvensbedömningar har dock omfattningen av användningen av lettningen och verkningarna i euro bedömts på det sätt som förutsätts i

RP 150/2018 rd

riksdagens uttalande (RSv 156/2012 rd). Enligt finansutskottets betänkande om uttalandet (FiUB 31/2012 rd) förutsätter de nya bestämmelserna uppföljning och eventuella justeringar om det visar sig nödvändigt. Enligt betänkandet är det viktigt att uppföljningen ger information om skattepraxis eftersom metoderna för skatteplanering kan ändras på grund av lagändringen. Utskottet har av dessa skäl föreslagit att effekterna av lagändringarna följs upp och en fortsatt bevakning av lagen.

Balansbefrielsebestämmelsen har vid konsekvensbedömningar noterats betydligt minska ränteavdragsbegränsningsbestämmelsens effekt. Med stöd av balansbefrielsebestämmelsen under skatteåret 2016 befriades 59 företag från begränsningen när det befriade ränteutgiftsbeloppet totalt var cirka 215 miljoner euro, dvs. mer än en tredjedel av de i övrigt icke avdragsgilla ränteutgifterna. Vid konsekvensbedömningar har det med stöd av kalkyler bedömts att bevarandet av den nuvarande balansbefrielsen skulle innebära att mellan cirka sex och åtta procent av samfundens samtliga nettoränteutgifter befrias från begränsningen. Balansbefrielsens betydelse kan dock sannolikt bli större än väntat. Detta beror på att om begränsningen utsträcks även till situationer som inte gäller en intressegemenskap skulle sannolikt fler företag än för närvarande kräva balansbefrielse och med stöd av det bli befriade från begränsningen.

Det har i rättspraxis visat sig besvärligt att tillämpa balansbefrielsebestämmelsen i synnerhet i ägarstrukturer med fonder. Föremål för granskning i balansjämförelsen är koncernbalansräkningen som vid tillämpningen av begränsningen beaktas vid bedömningen av den skattskyldiges skuldsättning i förhållande till företagsgruppens genomsnittliga skuldsättning. Balansbefrielsebestämmelsen har kunnat leda till speciella situationer som inte motsvarar syftet med bestämmelsen när den skattskyldige t.ex. ägs av en fond. I sådana situationer har det visat sig mycket besvärligt att fastställa en jämförbar och i bestämmelsen avsedd koncernbalansräkning. Beroende på situation har beskattningen då kunnat bli gynnsam eller ogynnsam för den skattskyldige.

Syftet med ränteavdragsbegränsningen är att trygga skattebasen och mot bakgrunden av det undantas från begränsningen med stöd av balansbefrielsebestämmelsen en stor mängd ränteutgifter som med stöd av huvudregeln skulle omfattas av begränsningen. Detta skulle stödja en strykning av balansbefrielsebestämmelsen. En strykning av bestämmelsen skulle å andra sidan onödigt skärpa beskattningen i situationer där det skulle finnas ett behov av bestämmelsen på grund av stora ränteutgifter grundade på genuin affärsverksamhet och exempelvis en centraliserad koncernfinansieringslösning. I sådana situationer skulle det i fortsättningen även finnas ett större behov av balansbefrielsebestämmelsen än nu när lagstiftningen skärps i fråga om ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. I fortsättningen kan det finnas ett ännu större behov av balansbefrielsebestämmelsen också i fråga om sådana skattskyldiga som inte för närvarande berörs av ränteavdragsbegränsningen. De kan t.ex. vara bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag som hör till koncerner för institutionella investerare. Effekterna av en skärpt lagstiftning har på grund av informationsluckor inte till fullo kunnat bedömas helt övergripande och därför kan en utvidgning av lagstiftningen ha överraskande negativa och oändamålsenliga konsekvenser. En strykning av balansbefrielsebestämmelsen skulle ytterligare framhäva sådana konsekvenser och det är ändamålsenligt att bevara balansbefrielsebestämmelsen för att minimera dessa. Tillämpningspraxis för bestämmelsen har klarnat med anledning av HFD:s färskaste beslut om fondstrukturer som beskrivs ovan i avsnitt 2.1.2, och därför skulle det vara möjligt och för att undvika nya tolkningsituationer även befogat att hålla kvar bestämmelsen huvudsakligen i dess nuvarande form. Det är inte ändamålsenligt att lindra den gällande bestämmelsen på det sätt som direktivet tillåter och tillämpa bestämmelsen även när relationstalen skiljer sig högst två procentenheter från varandra.

RP 150/2018 rd

På grund av direktivets minimikaraktär ska det till lagstiftningen fogas ett krav enligt vilket balansräkningar som ska jämföras ska värderas enligt samma metod. Ett sådant krav ingår inte i den gällande bestämmelsen, och i jämförelsen har t.ex. kunnat användas ett specialbolags balansräkning som upprättats i enlighet med den nationella bokföringslagstiftningen och en koncernbalansräkning som upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna. I praktiken har en sådan situation varit allmän i finländska dotterbolag som hör till internationella koncerner. Detta beror t.ex. på att det koncernbidragssystem som ska tillämpas i beskattningen inte är förenligt med de internationella redovisningsstandarderna, vilket innebär att det har varit ändamålsenligt för dotterbolag som tillämpar koncernbidragslagen att upprätta boksluten i enlighet med den nationella bokföringslagstiftningen.

I syfte att uppfylla direktivets krav och för att möjliggöra tillämpningen av bestämmelsen om balansbefrielse även i ovan beskrivna fall skulle det vara ändamålsenligt att i bestämmelsen ta in möjligheten att göra en jämförelse även när den skattskyldige kan framställa uppgifterna i anpassad form i den jämförda balansräkningen. För att undvika tolkningssituationer ska anpassningen i alla situationer göras enhetligt så att koncernbokslutet görs i den form som det skulle ha haft om det hade upprättats enligt samma metod som den skattskyldiges bokslut.

3.4.6. Beräkning av beloppet av avdragsgill ränta och EBITDA på bolags- eller koncernnivå

Enligt den gällande nationella bestämmelsen beräknas beloppet av avdragsgill ränta och EBITD för enskilda bolag och inte för en hel koncern. Direktivet medger detta och möjliggör även beräkning av avdragsrätten och EBITDA för hela koncernen.

I Finland beskattas koncernbolag som särskilda skattskyldiga och i beskattningen tillämpas inte konsolidering av koncernbolag, utan ett koncernbidragssystem. Beräkning av avdragsrätten och EBITDA på koncernnivå med stöd av den option som avses i direktivet skulle i Finland förutsätta att det beräknas en separat konsoliderad EBITDA och att avdragsrätten därefter ges enskilda bolag. Detta skulle betydligt komplicera bestämmelsen och därför är det motiverat att begränsningen även i fortsättningen på samma sätt som den nuvarande begränsningen i Finland tillämpas på bolagsnivå.

3.4.7. Beräkningsgrund

Enligt den gällande nationella bestämmelsen beräknas den procentbaserade begränsningen med stöd av företagets EBITDA. Utgångspunkten i direktivet är en beräkning baserad på EBITDA. I skäl 8 är det dock tillåtet att även bestämma en strängare beräkningsgrund med stöd av den skattskyldiges EBIT som modifieras på lämpligt sätt.

I den nationella begränsningen baserade sig beräkningsgrunden för procentandelen ursprungligen på EBITDA och innehöll också förluster av finansieringstillgångar och värdeförändringar. Senare ändrades beräkningsgrunden så att förluster av finansieringstillgångar och värdeförändringar inte lades till resultatet av näringsverksamheten. Genom ändringen undanröjdes den oklarhet som funnits vid tillämpningen av bestämmelsen i fråga om vad som avses med förluster av finansieringstillgångar och värdeförändringar.

RP 150/2018 rd

Frågan om huruvida begränsningen beräknas med stöd av EBITD eller EBITDA har inte någon stor betydelse i finländska förhållanden. Detta beror på att hos samfund vars nettoränteutgifter är minst 500 000 euro är EBITD i praktiken lika stort som EBITDA. Vid konsekvensbedömning har konstaterats att den sammanräknade differensen mellan EBITDA och EBITD är cirka tre miljoner euro i denna samfundsgrupp.

Den gällande nationella modellen som stöder sig på beräkningsgrunden EBITD är ett strängare beräkningssätt än direktivets modell och vid konsekvensbedömningarna har inte noterats något behov av att ändra beräkningsgrunden. Den gällande regleringen behöver inte ändras till dessa delar.

3.4.8. Periodisering

Enligt den gällande nationella lagstiftningen får nettoränteutgifter som inte kan dras av under skatteåret dras av från inkomsterna under de följande skatteåren. Icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år får dock inte dras av till större belopp än vad avdragsgränserna för det följande skatteåret medger. Det ska inte finnas någon tidsgräns för avdrag och ägarbyten ska inte påverka utnyttjandet av avdragsrätten.

Den gällande nationella bestämmelsen motsvarar en av de alternativa periodiseringsmodellerna i direktivet. Den gällande nationella lagstiftningen är inte lindrigare än direktivet, och i konsekvensbedömningar har inte noterats något behov av att ändra periodiseringsregeln. Utgångspunkterna i den gällande lagstiftningen behöver inte ändras till dessa delar. Den gällande bestämmelsen bör dock ändras så att de ändringar som föreslås i tillämpningen av ränteavdragsbestämmelsen i bestämmelsen beaktas även i fråga om lån som upptagits hos parter som inte är i koncerngemenskap och i alla förvärvskällor.

3.4.9. Undantag för finanssektorn

Skillnaderna mellan direktivet och den nationella lagstiftningen i fråga om ett undantag för finanssektorn

Den nuvarande nationella ränteavdragsbegränsningen gäller inte kreditinstitut, försäkringsanstalter eller pensionsanstalter och inte heller till vissa delar företag som hör till samma koncern som dessa. Ett s.k. finansiellt undantag för dessa samfund har i den nationella lagstiftningen ansetts motiverat, eftersom dessa samfunds verksamhet och soliditet regleras och övervakas med stöd av annan lagstiftning och eftersom det finns särskilda poster i deras bokslut.

Undantaget för finanssektorn omfattar för närvarande främst kreditinstitut, som enligt kreditinstitutslagen kan vara inlåningsbanker eller kreditföretag. Till tillämpningsområdet för undantaget hör också företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som ett kreditinstitut. En finansiell företagsgrupp enligt 16 § i kreditinstitutslagen består av koncernens moderkreditinstitut eller ett annat holdingföretag än ett värdepappersföretag samt av dotterföretag till moderföretaget. Dotterföretag till en finansiell företagsgrupp är kreditinstitut, utländska kreditinstitut, värdepappersföretag eller med dem jämförbara utländska företag, finansiella institut eller tjänsteföretag. Ovan nämnda dotterföretag definieras i kreditinstitutslagen och t.ex. med finansiellt institut avses ett finansiellt institut som avses i EU:s kapitalkravsförordning, vars definition är omfattande och bland annat inbegriper fondens förvaltningsföretag och vissa finansiella holdingföretag. När det gäller tjänsteföretag har definitionen förtydligats även i regeringens proposition med förslag till kreditinstitutslag (RP 39/2014 rd), enligt vilken tjänsteföretag är koncernföretag vilkas huvudsakliga verksamhet består i att producera tjänster för ett eller flera kreditinstitut, till

exempel genom att äga, inneha eller förvalta fastigheter eller för ett eller flera kreditinstitut producera databehandlingstjänster. Det nuvarande undantaget omfattar även försäkringsanstalter, deras holdingföretag och holdingsammanslutningar till finans- och försäkringskonglomerat samt pensionsanstalter.

Även direktivet tillåter att finansiella företag lämnas utanför ränteavdragsbegränsningen. Definitionen på finansiellt företag i direktivet skiljer sig dock delvis från den gällande nationella lagstiftningen. Det undantag som direktivet medger bygger på att varje finansiellt företag fristående ska uppfylla någon av definitionerna i direktivet och att det inte befrias från ränteavdragsbegränsningsregleringen i direktivet enbart genom att höra till en finansiell koncern. Undantaget i direktivet gäller också situationer där finansiella företag är en del av en koncern för affärsredovisningsändamål, även om koncernens huvudsakliga verksamhetsområde inte är finanssektorn. Enligt direktivet anses en koncern för affärsredovisningsändamål bestå av alla företag som är fullt integrerade i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller nationella finansiella redovisningssystem.

Finansiella företag definieras i direktivet i huvudsak med stöd av definitioner som ingår i vissa andra direktiv eller förordningar. Direktivet omfattar t.ex. kreditinstitut (artikel 2.5 a), auktoriserade försäkringsföretag som avses i Solvens II-direktivet (2009/138/EG) (artikel 2.5 b) och återförsäkringsföretag (artikel 2.5 c) samt vissa pensionsinstitut (artikel 2.5 d och e). Till dessa delar motsvarar definitionerna på finansiella företag i den gällande nationella bestämmelsen och i direktivet i hög grad varandra.

När det gäller värdepappersföretag (artikel 2.5 a) hänvisas i direktivet till definitionen i den s.k. MiFID-regleringen (direktiv 2004/39/EG, som omarbetats genom direktiv 2014/65/EU). Det nuvarande undantaget från de nationella bestämmelserna om ränteavdragsbegränsning förutsätter att ett värdepappersföretag är ett dotterföretag som hör till en finansiell företagsgrupp som avses i 16 § i kreditinstitutslagen, medan åter undantaget i direktivet omfattar även enskilda värdepappersföretag som inte hör till en koncern. På denna punkt kan definitionen i direktivet vara mer omfattande än det nuvarande undantaget.

Enligt artikel 2.5 a i direktivet kan ett finansiellt företag också vara ett förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), dvs. ett förvaltningsbolag enligt det s.k. UCITS-direktivet 2009/65/EU. Enligt den gällande nationella lagstiftningen kan ett fondbolag omfattas av undantaget när det är dotterföretag i en finansiell företagsgrupp. Undantaget i direktivet omfattar också enstaka förvaltningsbolag som inte hör till en koncern. På denna punkt kan definitionen i direktivet vara mer omfattande än det nuvarande undantaget.

Direktivets definition täcker också följande finansiella företag som i princip inte omfattas av det gällande nationella undantaget

- fondföretag (artikel 2.5 g),
- förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) (artikel 2.5 a),
- alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) (artikel 2.5 f),
- centrala motparter (artikel 2.5 h), och
- värdepapperscentraler (artikel 2.5 i).

Å andra sidan är definitionen i direktivet till vissa delar snävare än den gällande nationella bestämmelsen. Följande sammanslutningar kan enligt den gällande nationella lagstiftningen omfattas av undantaget för finanssektorn, men uppfyller vanligtvis inte någon av direktivets definitioner på finansiella företag:

RP 150/2018 rd

— andra moderholdingföretag i en finansiell företagsgrupp som avses i kreditinstitutslagen än värdepappersföretag, dvs. i enlighet med definitionen i kreditinstitutslagen finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som avses i EU:s kapitalkravsförordning

— sådana dotterföretag i en finansiell företagsgrupp som avses i kreditinstitutslagen vilka inte fristående uppfyller någon av definitionerna på finansiella företag i direktivet, t.ex. tjänsteföretag som hör till en finansiell företagsgrupp och vissa finansinstitut

— holdingföretag för försäkringsanstalter

— sådana konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), dvs. moderföretag som inte är reglerade företag.

Den gällande nationella lagstiftningen måste med anledning av direktivet ändras åtminstone så att undantaget inte längre utsträcker sig till ovan nämnda andra moderholdingföretag i en finansiell företagsgrupp, företag som huvudsakligen producerar tjänster och hör till samma koncern som kreditinstitut och vissa finansinstitut, holdingföretag för försäkringsanstalter samt finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutningar. Direktivet förutsätter att sådana koncernbolag som i huvudsak ska räknas till andra än faktiska finansiella sammanslutningar i fortsättningen ska omfattas av ränteavdragsbegränsningarna.

Utmärkande för finanssektorn och OECD:s rapport

Enligt direktivet tillåts finansiella företag tillämpa undantaget på grund av sektorns särdrag som kräver ett mer skräddarsytt tillvägagångssätt. Specialregler för finanssektorn har med undantag för ovan beskrivna undantag dock inte kunnat fastslås i direktivet, eftersom diskussionerna på detta område ännu inte är tillräckligt slutgiltiga på internationell nivå och inom unionen. I direktivet avses de diskussioner som inom ramen för åtgärd 4 i OECD:s BEPS-projekt har förts om tillämpningen av ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen på finansiella företag.

OECD publicerade en uppdaterad rapport om åtgärd 4 först sedan direktivet antagits i december 2016. I rapportens tredje del behandlas tillämpningen av bestämmelserna om ränteavdragsbegränsning i beskattningen av finansiella företag. Finansiella företag definieras inte i rapporten, men där hänvisas i huvudsak till kreditinstitut (banker) och försäkringsbolag. I rapporten konstateras att finansiella företag jämfört med andra sektorer har färre möjligheter till aggressiv skatteplanering med hjälp av räntor. Detta beror på särdragen och specialregleringen inom finanssektorn. Rapporten innehåller inte någon allmän rekommendation om att tillämpa eller inte tillämpa bestämmelserna om ränteavdragsbegränsning på finansiella företag, eftersom situationerna varierar enligt land och sektor. I rapporten konstateras att behovet av bestämmelser om ränteavdragsbegränsning bör utredas särskilt i respektive stat med hänsyn till andra bestämmelser som gäller sektorn och sektorns särdrag i den aktuella staten. Om ränteavdragsbegränsningen tillämpas även på finansiella företag ska det enligt rapporten samtidigt sörjas för att begränsningen inte gör kapitalregleringen för sektorn mindre effektiv eller strider mot den. Nedan behandlas de iakttagelser som presenteras i rapporten.

I bankers och försäkringsbolags resultat har räntor en stor betydelse. Finansiella företag är de viktigaste finansörarna, i form av antingen skuldfinansiering eller investeringar och därför uppstår oftast nettoränteinkomster för dessa företag och inte nettoränteutgifter som inom andra sektorer. Banker och försäkringsbolag är också föremål för kapitalkrav, vilket för sin del kan ha en inverkan på hur stor del av dessa företags kapital som består av skuld.

Enligt rapporten hänför sig de huvudsakliga BEPS-riskerna för finansiella företag till för höga ränteavdrag och att skattefria inkomster finansieras med skuld. Enligt rapporten varierar nivån på dessa risker enligt om det är fråga om ett egentligt finansiellt företag (dvs. en bank eller ett försäkringsbolag) eller ett annat bolag som hör till samma koncern som finansiella företag. I rapporten behandlas också vilken effekt en eventuell ränteavdragsbegränsning skulle ha för dessa risker.

Enligt rapporten förhindrar affärsmässiga aspekter i finansiella företag och kapitalkraven på finansinstitut vanligen redan i sig uppkomsten av alltför stora ränteutgifter eftersom regleringen är inriktad på enskilda finansiella företag (solo-regulated). Möjligheterna till en alltför stor andel skuld i kapitalet i sådana faktiska finansiella företag är i enlighet med vad som konstateras ovan begränsade. I rapporten har dock förts fram risker i anknytning till för höga ränteavdrag och de kan gälla även faktiska finansiella företag i vissa specialsituationer. I rapporten nämns t.ex. en situation där instrument som dock anses som främmande kapital i beskattningen kan räknas till egna tillgångar enligt kapitalregleringen. Då är ett finansiellt företags skuldkapital större i beskattningen än vid granskningen av kapitalkraven. I rapporten nämns också en situation där ett finansiellt företag har endast en filial i en annan stat. Enligt rapporten har många stater inga särskilda kapitalkrav, om verksamheten bedrivs via en filial. Så är fallet t.ex. i EU där det inte ställs separata kapitalkrav på EES-filialer i den stat där filialen är placerad, utan de räknas med i kravet för hela banken. Enligt rapporten finns det en risk för att ett finansiellt företags fasta driftsställe kan kräva för stora ränteavdrag utan några som helst begränsningar. Enligt rapporten kan risken dock hanteras med hjälp av OECD:s rapport 2010 om allokering av filialers inkomster och utgifter (Report on the Attribution of Profits to Permanent Establishments). Enligt sistnämnda rapport kan det till ett fast driftsställe allokeras t.ex. den mängden fritt eget kapital som skulle vara obligatorisk för ett separat bolag som bedriver motsvarande verksamhet i målstaten, om man beaktar kraven på kapitalregleringen i målstaten.

När det gäller ränteavdragsbegränsningar som ska tillämpas på faktiska finansiella företag konstateras det i rapporten att eftersom största delen av bankerna och försäkringsbolagen har nettoränteinkomster, skulle en EBITDA-baserad bestämmelse som bygger på nettoränteutgifter inte ha någon inverkan på dem. Därför kan staterna lämna dessa företag utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen om ränteavdragsbegränsningen. I rapporten konstateras att det dock finns stater som kan önska tillämpa bestämmelsen konsekvent inom alla sektorer, vilket gör att bestämmelsen blir tillämplig även på banker och försäkringsbolag. I rapporten har fästs uppmärksamhet bland annat vid att banker och försäkringsbolag vanligtvis har en väldigt låg eller negativ EBITDA. Detta kan enligt rapporten leda till att ränteutgifterna inte alls är avdragsgilla, om en bank eller ett försäkringsbolag i undantagsfall hamnar i en situation med mer nettoränteutgifter än nettoränteinkomster. Detta skulle ha stora konsekvenser i synnerhet för bankernas funktionsförmåga.

Enligt iakttagelserna i rapporten finns de största riskerna för en aggressiv skatteplanering i anknytning till för höga ränteavdrag inom finanssektorn dock i så kallade andra bolag som hör till samma koncern som ett finansiellt företag (non-solo regulated). Kapitalreglering i en finansiell företagsgrupp kan enligt rapporten även förhindra för stora ränteutgifter i andra än uttryckligen finansiella företag i gruppen. I rapporten konstateras dock att trots detta kan dessa så kallade andra bolag i vissa stater ha möjligheter till för höga ränteavdrag. I rapporten behandlas effekten av bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning för dessa situationer beroende på om begränsningen tillämpas på koncernnivå eller på de enskilda bolagen. I den mån bestämmelsen tillämpas på enskilda bolag konstateras det i rapporten att så kallade andra bolag kan ha nettoränteutgifter som har orsakats av finansiering av bank- eller försäkringsverksamhet, men bolagen kan ha en mycket låg skattemässig EBITDA på grund av vilken alla nettoränteutgifter är icke avdragsgilla. I rapporten konstateras att stater som

tillämpar ett bolagsspecifikt tillvägagångssätt bör överväga åtgärder för att denna effekt ska beaktas t.ex. genom att undanta lån som upptagits för att finansiera bank- eller försäkringsverksamhet från tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen. I rapporten konstateras dock också att staterna kan komma fram till att sådana åtgärder inte behövs. När ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen konsekvent tillämpas på enskilda bolag i alla sektorer, kan det för alla samfund uppstå icke avdragsgill nettoränteutgift till följd av finansieringen av ett annat samfunds verksamhet. Enligt rapporten är ett bolag som hör till en bank- eller försäkringskoncern då inte nödvändigtvis i en sämre situation än ett bolag inom en annan sektor, även om bestämmelserna om kapitalkrav kan begränsa bank- och försäkringskoncerners möjligheter att arrangera sina lån för att undvika en sådan situation.

Risker med aggressiv skatteplanering i anknytning till finansiering av skattefria inkomster finns enligt rapporten såväl i faktiska finansiella företag som i så kallade andra företag som hör till samma koncern som dessa. Enligt rapporten kan affärsmässiga aspekter och kapitalkrav på finansiella företag som sådana förhindra att skattefria inkomster finansieras med lån och anknytande avdrag för ränteutgifter. I den mån de inte räcker och förvärvandet av skattefria inkomster kan vara förknippat med risker, kan staterna enligt rapporten överväga andra åtgärder. Enligt rapporten skulle en ränteavdragsbegränsning som tillämpas på de enskilda bolagen vara ett skydd för denna risk och ställa bolag inom samma finansiella koncern i samma situation som bolag inom andra sektorer. Begränsningen av ränteavdrag har dock ingen effekt för faktiska finansiella företag med nettoränteinkomster. I rapporten presenteras olika stater tillvägagångssätt för att förvärva skattefria inkomster. Enligt rapporten kan riskerna vid finansieringen av skattefria inkomster eventuellt begränsas även t.ex. med hjälp av lagstiftningen om bassamfund.

Bedömning av alternativ för genomförande av undantaget för finanssektorn

Kapitalkrav för finansiella företag övervakas i Finland beroende på samfund och bestämmelser samfundsvist eller gruppvis. Det gällande nationella undantaget för finanssektorn i bestämmelserna om ränteavdragsbegränsningen gör det möjligt att tillämpa undantaget även på andra än faktiska finansiella företag, dvs. vissa koncernbolag. När det föreskrevs om den nuvarande begränsningen ansågs det ändamålsenligt att även sådana koncernbolag som eventuellt övervakas endast på gruppnivå ska omfattas av undantaget.

Om undantaget för finanssektorn hålls kvar, förutsätter minimiregleringen i direktivet på ovan beskrivet sätt att definitionen på finansiella företag ändras och att varje finansiellt företag i fortsättningen fristående ska uppfylla någon av definitionerna i direktivet. Med avvikelse från nuläget ska så kallade andra bolag som hör till en finansiell koncern och t.ex. är föremål för tillsyn på gruppnivå, men inte är faktiska finansiella företag, i fortsättningen omfattas av begränsningen. Således ska den föreslagna nya lagstiftningen i princip tillämpas på ränteavdrag för tjänsteföretag i kreditinstitutskoncerner, även om undantaget för finanssektorn tas in i den.

I Finland tillämpas ränteavdragsbegränsningen på enskilda bolag och på denna punkt föreslås inga ändringar i propositionen. En bolagsspecifikt tillämpning av bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning på andra bolag som hör till finansiella koncerner än faktiska finansiella bolag leder till att dessa bolag både vad gäller finansiering av för höga ränteavdrag och skattefria inkomster är i samma ställning som företag inom andra sektorer. Den minimireglering som direktivet förutsätter kan således även minska uppkomsten av sådana risker som beskrivs i OECD:s rapport i fråga om s.k. andra bolag.

Om undantaget för finanssektorn inom de gränser som direktivet medger i stort sett bevaras så att det motsvarar det gällande undantaget, förändras situationen inte för de ordinarie

finansiella företagen, dvs. företag som uppfyller direktivets förutsättningar. Exempelvis på kredit- och pensionsanstalter eller ett utländskt kreditinstituts finländska filial ska de nya bestämmelserna inte tillämpas över huvud taget. I Finlands detaljistbankverksamhet är utländska bankkoncerners filialer betydande. Även utländska försäkringsföretag har många filialer i Finland. I OECD:s rapport beskrivs potentiella risker med alltför stora ränteavdrag i anknytning till dessa strukturer. Enligt OECD:s rapport och utlåtandena om propositionsutkastet kan en potentiell risk med filialstrukturerna dock minskas t.ex. genom bestämmelser om internprissättning.

Undantaget för finanssektorn i direktivet är på ovan konstaterat sätt en frivillig bestämmelse. Om undantaget för finanssektorn stryks, skulle rätten till ränteavdrag i beskattningen skärpas i alla samfund som räknas till finansiella företag och inte endast i så kallade andra bolag. I beskattningen av kredit-, försäkrings- och pensionsanstalter skulle begränsningen i regel inte ha någon betydelse, eftersom dessa företag i allmänhet har större ränteintäkter än ränteutgifter.

Om undantaget för finanssektorn stryks helt och ordinarie finansiella företag dock undantagsvis har nettoränteutgifter, kan begränsningen av rätten till ränteavdrag enligt utlåtandena om propositionsutkastet avsevärt äventyra t.ex. bankernas funktionsförmåga. Dessutom finns det vissa aktörer i finanssektorn, t.ex. värdepappersföretag, för vilka det kan uppkomma även nettoränteutgifter. En utvidgning av tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen till finansiella företag skulle också förutsätta separata tekniska bestämmelser där särdragen i branschen beaktas, t.ex. att EBITDA bildas på ett annat sätt.

När det gäller AIF-fonder kan även aspekter på Finlands konkurrenskraft beaktas. I utlåtanden om propositionsutkastet har föreslagits att AIF-fonder flyttas ut från Finland, om deras omvärldsvillkor i Finland försämras jämfört med andra länder. Enligt utlåtandena kan detta även ha effekt för finländska företags tillgång till finansiering. I utlåtandena har inte utvärderats eventuella kvantitativa konsekvenser och på grund av att det inte finns något informationsunderlag har de inte heller kunnat utvärderas vid beredningen av propositionen. Bland de övriga EU-staterna har åtminstone Danmark, Belgien och Luxemburg i sina förslag till genomförandet av direktivet fört fram att undantaget för finanssektorn ska tas i bruk.

Tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen på finansiella företag kan ha följder som är svåra att förutsäga och oändamålsenliga och som även mera allmänt kan inverka på t.ex. anskaffningen av företagsfinansiering. Med avseende på det ovan nämnda och med hänsyn till att den motivering som ligger till grund för den gällande lagstiftningen fortfarande är betydelsefull och att den bolagsspecifika tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen på andra bolag än faktiska finansiella företag bedöms effektivt förhindra även de finansiella BEPS-risker som beskrivs i OECD:s rapport, föreslås i propositionen att undantaget för finansiella företag bevaras.

Nytt undantag för finanssektorn

Undantaget för finanssektorn i direktivet har på ett noga avgränsat sätt definierats med stöd av vissa EU-rättsakter och de aktuella finansiella företagen omfattas av en omfattande och förpliktande specialreglering. Om undantaget för finanssektorn genomförs helt och hållet enligt förteckningen i direktivet innebär undantaget inga problem när det gäller statligt stöd. I propositionen föreslås att undantaget för finanssektorn genomförs i den form som direktivet medger, varvid tillämpningsområdet skulle vara delvis mera omfattande och delvis snävare än den gällande regleringen. Nedan behandlas de mest centrala definitionerna i direktivet och deras förhållande till den nuvarande lagstiftningen.

RP 150/2018 rd

Enligt propositionen ska begränsningen av avdraget för ränteutgifter inte tillämpas på sådana kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen. Förslaget motsvarar till dessa delar den nuvarande lagstiftningen.

Ränteavdragsbegränsningen ska inte heller tillämpas på sådana värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster (747/2012) eller fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999). Enligt gällande lagstiftning kan ett värdepappersföretag eller ett fondbolag omfattas av undantaget för finanssektorn om det är en del av en kreditinstitutskoncern. Enligt propositionen kan även ett enskilt värdepappersföretag eller fondbolag omfattas av undantaget och därmed stå utanför tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningarna. Det kapitalkrav som ställs i lagstiftningen om värdepappersföretag begränsar företagets risktagande. Även fondbolagens verksamhet övervakas. Utvidgningen av tillämpningsområdet även till enskilda värdepappersföretag och fondbolag bedöms inte leda till att BEPS-riskerna ökar. Finansmarknadslagstiftningen möjliggör att ett bolag har s.k. dubbel auktorisation, dvs. bolaget är både ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och en AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014). Även AIF-förvaltare omfattas av omfattande och förpliktande speciallagstiftning och undantaget för finanssektorn skulle i enlighet med direktivet även tillämpas på dem.

När det gäller försäkringsföretag omfattas ett i försäkringsbolagslagen avsett försäkringsbolag eller återförsäkringsbolag som fått koncession av undantaget för finanssektorn. Dessutom ska undantaget tillämpas på försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987). Propositionen motsvarar till dessa delar den nuvarande lagstiftningen. Däremot skulle t.ex. ett finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag som ingår i den gällande lagstiftningen och avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) inte omfattas av undantaget, eftersom det inte är ett sådant auktoriserat försäkringsföretag som avses i Solvens II-direktivet.

I den gällande lagstiftningen hänvisas allmänt till försäkringsföretag med begreppet försäkringsinstitut som nationellt räknas inbegripa även försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992). Det undantag som möjliggörs i direktivet lämpar sig dock inte för en sådan försäkringskassa som avses i lagen om försäkringskassor, eftersom Solvens II-direktivet som nämns i direktivet inte tillämpas på försäkringskassor. Bland försäkringskassor är dock sjuk- och begravningshjälpskassorna med stöd av 20 § i inkomstskattelagen skattefria samfund och står därmed redan annars utanför tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen. Pensionskassor kan uppfylla förutsättningarna i definitionerna på pensionsinstitut i direktivet, vilka behandlas nedan.

När det gäller pensionsanstalter omfattas arbetspensionsanstalter enligt arbetspensionslagarna av undantaget på samma sätt som nu, t.ex. arbetspensionsförsäkringsbolag samt pensionsstiftelser och pensionskassor som verkställer de lagstadgade arbetspensionerna. Undantaget omfattar dessutom sådana pensionskassor som avses i lagen om försäkringskassor och sådana pensionsstiftelser som avses i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) som utövar tilläggsverksamhet och som inte har befriats från tillämpningsområdet för det s.k. tilläggs pensionsdirektivet (2003/41/EG, som omarbetats genom direktiv 2341/2016/EU) genom ett nationellt undantag.

Enligt utlåtandena om propositionsutkastet kan ränteavdragsbegränsningen ha stora konsekvenser i synnerhet för fastighetsbolag som ägs av försäkringsbolag och arbetspensionsbolag samt för kreditinstitutens tjänsteföretag. Konsekvensbedömningar av bostads- och fastighetsaktiebolag behandlas i avsnitt 4.3.3.

Kreditinstituts tjänsteföretag, inklusive fastighetsbolag, omfattas av det gällande undantaget för finanssektorn på grund av att de hör till en finansiell företagsgrupp. I enlighet med det som konstateras ovan möjliggör undantaget för finanssektorn i direktivet inte att sådana tjänsteföretag inkluderas i det nya undantaget. Försäkringsbolags och arbetspensionsbolags fastighetsbolag har hittills vanligen stått utanför tillämpningsområdet för den nuvarande ränteavdragsbegränsningen på den grunden att bestämmelserna i inkomstskattelagen har tillämpats på dem. I punkt e) i förteckningen över finansiella företag i artikel 2.5 i direktivet hänvisas till juridiska personer som har inrättats för investeringar i vissa pensionssystem. Undantaget kan omfatta investeringsbolag som ägs helt av arbetspensionsbolag, t.ex. ömsesidiga fastighetsaktiebolag och bostadsaktiebolag, eftersom de kan jämföras med bolagens direkta investeringar.

Det föreslagna undantaget täcker i enlighet med direktivet även AIF-fonder. I direktivet om förvaltare av AIF-fonder föreskrivs inget om AIF-fonders juridiska konstruktion. Det aktuella direktivet har genomförts nationellt i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och i förarbetet till lagen (RP 94/2013 rd) konstateras att en AIF-fond som avses i lagen kan vara ett företag eller ett avtalsbaserat arrangemang. Definitionen i lagen tar inte enligt förarbetena ställning till i vilken juridisk form eller konstruktion kollektiva investeringar ska organiseras eller vilka specifika juridiska konstruktioner som lagens tillämpningsområde ska anses omfatta.

Internationellt inrättas AIF-fonder i allmänhet i en sådan rättslig form att de i beskattningen betraktas som transparenta subjekt, varvid de inte alls omfattas av direktivets tillämpningsområde, eftersom direktivet endast tillämpas på samfund som är skyldiga att betala samfundsskatt. Till de delar AIF-fonder omfattas av direktivets tillämpningsområde gör direktivet det möjligt att befria dem från tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen genom undantaget för finanssektorn.

Den gällande nationella ränteavdragsbegränsningen tillämpas i beskattningen av samfund, öppna bolag och kommanditbolag. I Finland har AIF-fonder inrättats åtminstone i form av aktiebolag, kommanditbolag och specialplaceringsfonder. Av dessa har AIF-fonder i aktiebolags- och kommanditbolagsform omfattats av den gällande nationella ränteavdragsbegränsningsregleringen. Specialplaceringsfonder har av hävd betraktats som skattefria samfund enligt 20 § i inkomstskattelagen.

Enligt propositionen ska AIF-fonder i fortsättningen omfattas av undantaget för finanssektorn och deras ränteavdragsrätt ska inte vara begränsad. Detta avviker från den nuvarande lagstiftningen. Den gällande nationella lagstiftningen gäller likväl endast ränteutgifter för lån som upptagits hos företag i intressegemenskap och därför har dess betydelse i AIF-fondernas verksamhet antagligen varit ganska liten. Enligt de föreslagna bestämmelserna ska även tredje parter ränteutgifter omfattas av begränsningen, varvid konsekvenserna i princip skulle vara större även i fondsektorn. Undantaget för finanssektorn ska dock gälla endast AIF-fonder och företag som är investeringsobjekt ska i allmänhet omfattas av ränteavdragsbegränsningsregleringen på samma sätt som normala bolag. Inkluderingen av AIF-fonder i undantaget bedöms inte i någon nämnvärd utsträckning öka BEPS-riskerna.

En utvidgning av undantaget för finanssektorn till de övriga finansiella företag som nämns i direktivet och som inte har omfattats av undantaget enligt den gällande lagstiftningen bedöms i praktiken inte ha någon betydande effekt. En kapitalförvaltare till ett tjänstepensionsinstitut, dvs. sådana kapitalförvaltare som avses i lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser, är i allmänhet ett sådant finansiellt företag, t.ex. ett fondbolag, som redan omfattas av definitionen på något annat finansiellt företag som nämns i direktivet. Ett fondföretag som avses i UCITS-direktivet hänvisar i Finland till sådana placeringsfonder som

avses i lagen om placeringsfonder. De är skattefria samfund och står därmed utanför tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen. Någon sådan central motpart som avses i direktivet har inte inrättats i Finland och för närvarande finns endast en värdepapperscentral i Finland.

3.5 Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås dels ändringar och tillägg till innehållet i den nationella ränteavdragsbegränsningen, dels föreslås att den gällande lagstiftningen bevaras. Ändringarna bygger på motiven i avsnitten om genomförandalternativ ovan.

I propositionen föreslås att tillämpningsområdet för lagstiftningen ändras. De största principiella ändringarna är att begränsningen av ränteavdrag också ska tillämpas på ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och dessutom i beskattningen av förvärvskällan för annan verksamhet och jordbrukets förvärvskälla.

3.5.1. Avdragsgillhet i näringsverksamhetens förvärvskälla för nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap

Vid beräkningen av det avdragsgilla beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap tillämpas samma principer och balansbefrielsebestämmelse som för närvarande. Det föreslås att bestämmelserna ändras så att en definition på ränta och en undantagsbestämmelse för vissa infrastrukturprojekt tas in i dem, att definitionen på finansiella företag ändras och att bestämmelsen om periodisering ses över med hänsyn till de ändringar som föreslås i begränsningen när det gäller ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och förvärvskällor.

Tillämpningsområde och definitioner

I propositionen föreslås att lagstiftningen på samma sätt som nu tillämpas i beskattningen av samfund, öppna bolag och kommanditbolag. Dessutom tillämpas bestämmelserna på samma sätt som nu på ränteutgifter som betalas av motsvarande utländska samfund eller bolag, om de har ett fast driftställe i Finland eller om de annars får beskattningsbar inkomst enligt näringskattelagen från Finland, t.ex. hyresinkomst. Inga ändringar föreslås i tillämpningsområdet för den nationella lagstiftningen.

Den gällande nationella ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen innehåller ingen definition på ränta. I propositionen föreslås att det till bestämmelsen fogas en definition på ränta där definitionen i direktivet beaktas.

Den gällande lagstiftningen tillämpas både direkt och indirekt på ränteutgifter för lån som upptagits hos ett företag i koncerngemenskap. Lagstiftningen innehåller en definition på koncerngemenskap. Definitionen behövs även i fortsättningen, eftersom innehållet i ränteavdragsbegränsningen enligt propositionen delvis beror på till vem räntorna har betalats. I definitionens innehåll förslås inga ändringar. Termen intressegemenskap ersätts dock med termen koncerngemenskap för att skilja den från definitionen på fristående företag i den föreslagna 18 b §. Bestämmelsen om back-to-back-lån i den gällande lagstiftningen ändras inte.

Den gällande nationella begränsningen gäller inte kreditinstitut, försäkringsanstalter eller pensionsanstalter eller till vissa delar företag som hör till samma koncern som de. I propositionen föreslås att undantaget bevaras och att definitionen på finansiellt företag ändras så att den motsvarar direktivets bestämmelser.

RP 150/2018 rd

Till den gällande lagstiftningen föreslås bli fogat en bestämmelse enligt vilken bestämmelsen inte ska tillämpas på ränteutgifter för lån genom vilka social bostadsproduktion finansieras.

Beloppet av avdragsgill ränta

Ränteutgifterna ska även i fortsättningen jämföras med ränteinkomsterna och ränteutgifterna får dras av till de delar de motsvarar ränteinkomsterna. En del av de ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna, dvs. nettoränteutgifterna, får på grundval av begränsningen inte dras av. Vid beräkningen av nettoränteutgifternas belopp beaktas liksom nu alla ränteinkomster samt ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är koncerngemenskap.

I propositionen föreslås att det avdragsgilla beloppet av nettoränteutgifter även i fortsättningen ska vara 500 000 euro. Om nettoränteutgifterna överstiger 500 000 euro, beräknas beloppet av icke avdragsgilla nettoränteutgifter på samma sätt som nu enligt ett relationstal som baserar sig på den skattskyldiges resultat. Bestämmelserna om den resultatbaserade beräkningsgrunden ändras inte.

Vid beräkningen av den procentbaserade avdragsgilla andelen beaktas på samma sätt som nu alla nettoränteutgifter oberoende av till vem de har betalats. Avdragsgillt av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp är på samma sätt som nu ett belopp som motsvarar en 25 procents andel av den resultatbaserade beräkningsgrunden. Befrielse från ränteavdragsbegränsningen kan liksom nu beviljas med stöd av undantaget som gäller balansbefrielse. Bestämmelsen om balansbefrielse preciseras genom att det till den på grund av direktivet fogas en bestämmelse om att balansräkningar som ska jämföras ska upprättas enligt samma metod.

Periodisering av icke avdragsgilla ränteutgifter

I propositionen föreslås det att den gällande bestämmelsen om periodisering bevaras i huvuddrag. Bestämmelsen preciseras så att beloppet av ränteutgifter som inte dragits av i fortsättningen ska följas separat i fråga om ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap samt enligt förvärvskälla. Till bestämmelsen fogas bestämmelser om avdrag för icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år med beaktande av att tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen utvidgas.

3.5.2. Avdragsgillhet för räntor som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap i näringsverksamhetens förvärvskälla

Till bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning föreslås bli fogat en direktivenlig bestämmelse som begränsar avdragsgillheten för ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Även avdrag för ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap förutsätter fortfarande att de normala villkoren för avdragsgillhet för utgifter uppfylls så att det är fråga om ränteutgifter för en skattskyldig som drar av räntor och att ränteutgifterna är marknadsmässiga.

Beloppet av icke avdragsgill ränteutgift beräknas med stöd av företagets totala ränteutgifter som inbegriper både ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Med avvikelse från bestämmelsen om ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap begränsas avdragsrätten för räntor som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap endast om beloppet av dessa nettoränteutgifter överstiger 3 000 000 euro. Trots eurogränsen bildar de totala

RP 150/2018 rd

nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap dock alltid ett tak för ränteutgiftsavdraget, och gränsen är inte ett automatiskt avdrag.

Förutsättningen för tillämpningen av de föreslagna bestämmelserna är inte ett skatteflyktssyfte, vilket skulle motsvara de bestämmelser som redan nu tillämpas i koncerngemenskapssituationer och bestämmelserna i direktivet. Om ett skatteflyktssyfte var en förutsättning för tillämpningen, skulle det vara nödvändigt att bedöma när det finns tillräckliga företagsekonomiska skäl för arrangemanget och när det inte finns. Tillämpningen av bestämmelsen är då beroende av tolkning och osäker, vilket försämrar rättssäkerheten. För sådana situationer innehåller lagstiftningen en allmän bestämmelse mot skatteflykt i 28 § i lagen om beskattningsförfarande.

Utöver de föreslagna bestämmelserna kan ingrepp i avdrag för ränteutgifter fortfarande göras genom en allmän bestämmelse om skatteflykt i 28 § i lagen om beskattningsförfarande och rättelsen av internprissättning i 31 § i lagen om beskattningsförfarande.

Tillämpningsområde och definitioner

På motsvarande sätt som begränsningen av ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap ska begränsningen av ränteutgifter som betalats till parter som inte är koncerngemenskap tillämpas i beskattningen av samfund, öppna bolag och kommanditbolag. Bestämmelserna tillämpas också på ränteutgifter som betalas av motsvarande utländska samfund och bolag, om de har ett fast driftställe i Finland eller om de i övrigt får beskattningsbar inkomst enligt näringskattelagen från Finland, t.ex. hyresinkomst.

I propositionen föreslås att bestämmelsen inte ska tillämpas i beskattningen av sådana fristående företag eller finansiella företag som avses i direktivet. Dessutom föreslås att bestämmelsen inte ska tillämpas på ränteutgifter för lån som upptas för att finansiera sådan social bostadsproduktion som avses i lagen.

I propositionen föreslås också att bestämmelsen inte ska tillämpas på ränteutgifter för lån som har upptagits före den 17 juni 2016 och bygger på lånevillkor som inte nämnda datum eller senare har ändrats på det sätt som avses i lagen. Bestämmelsen ska enligt förslaget inte heller tillämpas på ränteutgifter som har aktiverats före ikraftträdandet av lagen. Bestämmelsen om balansbefrielse ska även gälla ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Beloppet av avdragsgill ränta

Beloppet av avdragsgill ränteutgift beräknas gemensamt för både ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Beräkningen beskrivs ovan i avsnitt 3.5.1 och i detaljmotiveringen.

Trots det procentbaserade beloppet är det avdragsgilla eurobeloppet för nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dock 3 000 000 euro. Från ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap får dras av detta belopp även om det procentbaserade avdragsgilla belopp som beräknats med stöd av resultatet skulle vara mindre.

Periodisering av icke avdragsgilla ränteutgifter

På motsvarande sätt som i fråga om ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap kan även icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i

RP 150/2018 rd

koncerngemenskap dras av från inkomsterna under de följande skatteåren inom gränsen för de avdragsgilla ränteutgifterna för respektive skatteår.

Beloppet av ränteutgifter som inte dragits av ska följas separat i fråga om ränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och i fråga om inkomstskällor.

3.5.3. Exempel på beräkning av ränteavdragsbegränsningen med stöd av den modell som föreslås

Exemplet är modifierat enligt Skatteförvaltningens anvisning 7.3.2014, A206/2013

	Situation A	Situation B
1. Nettoränteutgifter för koncerngemenskapsskulder		
Ränteutgifter i koncerngemenskap	4 000 000	8 000 000
Ränteinkomster i koncerngemenskap	3 400 000	7 000 000
Nettoränteutgifter för koncerngemenskapsskulder	600 000	1 000 000
2. Nettoränteutgifter för andra än koncerngemenskapsskulder		
Ränteutgifter	1 500 000	4 900 000
Ränteinkomster	1 610 000	400 000
Nettoränteutgifter för andra än koncerngemenskapsskulder	+110 000	4 500 000
3. Tillämpning av gränsen på 500 000 euro	Ja	Ja
Ränteutgifter (koncerngemenskap + andra)	5 500 000	12 900 000
Ränteinkomster (koncerngemenskap + andra)	5 010 000	7 400 000
Nettoränteutgifter (koncerngemenskap + andra)	490 000	5 500 000
4. Tillämpning av gränsen på 25 %	Nej	Ja
Differens mellan intäkter och kostnader för näringsverksamhet		-1 000 000
Ränteutgifter (koncerngemenskap + andra)		12 900 000
Avskrivningar som dragits av i beskattningen		100 000
Mottaget koncernbidrag		1 000 000
Givet koncernbidrag		0
Justerat resultat enligt näringskattelagen (skattemässig EBITD)		13 000 000
0,25 x det justerade resultatet enligt näringskattelagen		3 250 000
Beloppet av avdragsgilla nettoränteutgifter med stöd av gränsen 25 %		3 250 000
5. Jämförelse mellan icke avdragsgilla nettoränteutgifter		
Del av nettoränteutgifterna som överstiger gränsen på 25 % (koncerngemenskap + andra)		2 250 000
Nettoränteutgifter för koncerngemenskapsskulder		1 000 000
varav icke avdragsgilla		1 000 000
Övriga nettoränteutgifter		4 500 000
varav icke avdragsgilla (del som överstiger 3 250 000 mil-joner euro)		1 250 000
Icke avdragsgilla nettoränteutgifter totalt		2 250 000
6. Avdrag av ränteutgifter		
Nettoränteutgifter (koncerngemenskap + andra)	490 000	5 500 000
Icke avdragsgilla nettoränteutgifter	0	2 250 000
Avdragsgilla nettoränteutgifter	490 000	3 250 000

3.5.4. Avdragsgillhet för ränteutgifter i förvärvskällan för annan inkomst och i jordbrukets förvärvskälla

Inkomstskattesystemet i Finland bygger på tanken om förvärvskällor i enlighet med vilken inkomster som uppkommer i olika förvärvskällor beskattas på olika sätt. Syftet med indelningen i förvärvskällor är fram för allt att hålla isär beskattningsbara inkomster som ska beräknas med stöd av olika skattelagar. Vid finansministeriet pågår ett lagstiftningsprojekt (FM123:00/2016) som bereder ett slopande av indelningen av förvärvskällor för samfund. I projektet publicerades i mars 2018 ett utkast till regeringens proposition. Syftet med projektet är att ändra indelningen i förvärvskällor så att näringsverksamhetens förvärvskälla och förvärvskällan för annan verksamhet slås ihop i beskattningen av samfund.

Begränsningen för avdrag av ränteutgifter har inte på grundval av den nationella bestämmelsen tillämpats i beskattningen för förvärvskällan för annan inkomst eller jordbrukets förvärvskälla. Direktivet gör det inte möjligt att ställa inkomster som uppkommer i olika källor utanför tillämpningsområdet för begränsningen, utan begränsningen ska tillämpas i beskattningen av samtliga skattskyldiga i samfundsform. Begränsningen ska därför utvidgas till alla förvärvskällor.

I propositionen föreslås att bestämmelsen om avdrag för ränteutgifter ska tillämpas i beskattningen av förvärvskällan för annan verksamhet och jordbrukets förvärvskälla på motsvarande sätt som i beskattningen av näringsförvärvskällan. Om den skattskyldige har flera förvärvskällor, räknas begränsningen för enskilda skattskyldiga med stöd av det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter för förvärvskällorna. Icke avdragsgilla nettoränteutgifter inriktas på förvärvskällorna i relativa andelar.

3.5.5. Utdelning av samfundsskatt

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sipiläs regering ska kommunerna kompenseras för skatteintäktseffekterna av de ändringar som gjorts i skattegrunderna. I propositionen föreslås att de ändringar i skattegrunderna som gäller intäkterna av samfundsskatt ska kompenseras genom en ändring av utdelningen av samfundsskatt enligt 12 § i lagen om skatteredovisning. I 124 § 3 mom. i inkomstskattelagen föreslås dessutom justeringar som motsvarar ändringarna i lagen om skatteredovisning. Statens andel höjs med 0,05 procentenheter från 68,65 procent till 68,70 procent och kommunernas andel sänks på motsvarande sätt från 31,35 procent till 31,30 procent från och med skatteåret 2019.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna bestämmelsernas konsekvenser för räntornas avdragsgillhet och för skatteinkomster samt för de skattskyldiga har i förvärvskällan för näringsverksamheten bedömts med stöd av uppgifterna från Skatteförvaltningen för skatteåret 2016. Kalkylen har gjorts med en statisk simuleringskalkyl där nuvarande 20 procent har använts som samfundsskattesats vid bedömningen av skatteeffekter. Utöver statiska konsekvensbedömningar har gjorts en kvalitativ bedömning av konsekvenserna i samband med införandet av begränsningen. De dynamiska konsekvenserna har inte kunnat bedömas på ett tillförlitligt sätt.

RP 150/2018 rd

Förslaget konsekvenser i de övriga förvärvskällorna har på grund av bristande information inte kunnat bedömas lika tillförlitligt och exakt som i näringsförvärvskällan. Konsekvensbedömningen har inte på ett tillförlitligt och exakt sätt heller kunnat göras när det gäller vissa detaljer i förslaget. Till dessa delar har målet varit att beskriva konsekvenserna med stöd av uppgifter som varit tillgängliga genom särskilda kalkyler. Begränsningar i konsekvensbedömningen behandlas närmare i avsnitt 4.1.1.

Konsekvenser för samfundsskatteintäkterna granskas i tabell 3. För jämförelsens skull presenteras effekterna för skatteintäkterna också utifrån den nuvarande nationella begränsningen. Den övergångsbestämmelse för gamla lån som ingår i propositionen minskar betydligt förslaget konsekvenser under det år då den föreslagna ändringen träder i kraft och under de närmaste åren därefter. Bedömningen av övergångsbestämmelsens konsekvenser beskrivs mera ingående i avsnitt 4.3.2.

Tabell 3. Effekterna av den nuvarande och den föreslagna ränteavdragsbegränsningen för skatteinkomster. Effekterna av den föreslagna begränsningen presenteras med beaktande av övergångsbestämmelsen och utan den under skatteåret 2019.

	Nuvarande system milj. euro	Effekt utan övergångsbestämmelsen milj. euro	Effekt 2019 milj. euro
Sammanlagd kalkylmässig skatteeffekt, varav	110	157	129
effekt för skatteinkomsterna under samma skatteår	20	50	30
effekt som överförs till de följande åren	90	107	99

Den sammanlagda kalkylmässiga skatteeffekten, som avser det samfundsskattebelopp som är bundet vid icke avdragsgilla ränteutgifter, är med anledning av de föreslagna bestämmelserna cirka 47 miljoner euro större än i den nuvarande begränsningen, när effekten bedöms utan övergångsbestämmelsen. Med beaktande av övergångsbestämmelsen är skatteeffekten 19 miljoner större än i den nuvarande begränsningen under 2019. Endast en dryg tredjedel skulle gälla skatterna under samma skatteår, eftersom affärsverksamheten i största delen av de företag som omfattats av begränsningen var förlustbringande. När det gäller förlustbringande företag minskar begränsningen beloppet av de avdragsgilla förluster som överförs till de följande skatteåren. Minskningen av förluster som överförs ökar dessa företags skatter senare, om företagsverksamheten åter går med vinst. Till dessa delar kan ränteavdragsbegränsningens effekt för skatteintäkterna fördela sig på flera år. Storleken på de skatteeffekter som överförs till de följande skatteåren uppskattas till 17 miljoner euro, när effekten bedöms utan övergångsbestämmelsen. När övergångsbestämmelsen beaktas bedöms den skatteeffekt som överförs till följande år vara nio miljoner euro 2019. På basis av kalkylerna skulle effekten för skatteinkomsterna under samma skatteår vara cirka 50 miljoner euro, när effekten bedöms utan övergångsbestämmelse. Med anledning av övergångsbestämmelsen är effekten för skatteinkomsterna under samma skatteår cirka 30 miljoner euro under 2019. Jämfört med den nuvarande nationella begränsningen bedöms de årliga samfundsskatteinkomsterna alltså öka med cirka 30 miljoner euro, när effekten bedöms utan övergångsbestämmelsen. Med anledning av övergångsbestämmelsen bedöms samfundsskatteinkomsterna öka cirka tio miljoner euro under 2019.

4.1.1. Begränsningar i konsekvensbedömningen

Effekterna av förslaget i euro har bedömts endast i näringsverksamhetens förvärvskälla. Begränsningen ska dock i fortsättningen gälla även jordbrukets förvärvskälla och

förvärvskällan för annan verksamhet. Räntor för dessa förvärvskällor och andra inkomst- och utgiftsposter har inte beaktats vid beräkningen av totaleffekten till följd av ändringar i begränsningen, eftersom tillräckligt detaljerade uppgifter inte finns tillgängliga med tanke på beräkningen. För utvidgningen av begränsningen till förvärvskällan för annan verksamhet föreslås dock särskilda kalkyler i fråga om bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsaktiebolag, eftersom dessa juridiska konstruktioner enligt uppskattning omfattar flest ränteutgifter i förvärvskällan för annan verksamhet. Begränsningen bedöms ha obetydliga konsekvenser i jordbrukets förvärvskälla.

De föreslagna bestämmelserna antas i kalkylen gälla endast de juridiska konstruktionerna aktiebolag, andelslag, utländska samfund och filialer till utländska samfund i Finland. Detta antagande motsvarar inte helt lagstiftningen, eftersom begränsningen tillämpas såväl på dessa juridiska konstruktioner som även på sammanslutningar och andra samfund. Nedan ges separata kalkyler för effekterna av begränsningen i beskattningen av sammanslutningar. Av samfundens sammanlagda nettoränteutgifter i näringsverksamhetens förvärvskälla uppstår dock endast en mycket liten del (cirka 0,5 procent) i andra samfund, och därför antas icke avdragsgilla ränteutgifter inte uppstå för andra samfund.

Enligt direktivet kan s.k. infrastrukturprojekt undantas från begränsningens tillämpningsområde. I propositionen föreslås att statligt stödd social bostadsproduktion undantas från begränsningens tillämpningsområde. I den gällande nationella bestämmelsen föreskrivs inte om något undantag i tillämpningsområdet för infrastrukturprojekt. Den gällande bestämmelsen har på grund av övriga begränsningar i allmänhet dock inte lämpat sig t.ex. för statligt stödd social bostadsproduktion.

Effekten av förslaget för infrastrukturprojekt behandlas inte utförligt i denna proposition, eftersom projekt som utöver den föreslagna sociala bostadsproduktionen dessutom kan räknas höra till undantaget behandlas i separat beredning. Under remissbehandlingen har framförts uppfattningar och uppskattningar om att den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen kommer att ha konsekvenser t.ex. inom energibranschen och i projekt inom den offentliga sektorn som genomförs enligt livscykelmodellen. De omständigheter som framförts i utlåtandena behandlas i separat beredning.

Begränsningen orsakar inga konsekvenser för fristående bolag, som effektivt redan har stått utanför den nuvarande nationella begränsningen. Med stöd av den föreslagna regleringen ska dessa bolag även i fortsättningen i allmänhet vara undantagna från begränsningen. Begränsningen kan dock även gälla vissa sådana bolag på grund av att direktivet förutsätter att begränsningen tillämpas även på ränteutgifter för lån som upptagits hos utomstående och att den direktivbaserade definitionen på närstående företag skiljer sig från definitionen på intressegemenskap i den gällande nationella bestämmelsen.

Effekten av balansbefrielse har på grund av bristen på material beaktats schematiskt i kalkylerna. Med schematiskt avses här att endast sådana skattskyldiga som har krävt balansbefrielse på grundval av den nuvarande begränsningen kommer att kräva den även i fortsättningen. Effekten av den undantagsbestämmelse på två procentenheter som möjliggörs av regleringen i direktivet har inte kunnat beaktas i kalkylerna och i propositionen föreslås inte heller några bestämmelser om denna möjlighet. I propositionen föreslås inte heller bestämmelser och i kalkylerna har inte heller kunnat granskas om det skulle framgå stora skillnader i tillämpningen av begränsningen, om det alternativa sätt att beräkna balansbefrielse som skrivits in i direktivet tillämpades i stället för den gällande balansbefrielsebestämmelsen. Den nuvarande balansbefrielsebestämmelsen skiljer sig även på så vis från bestämmelsen i direktivet att vid tillämpningen av balansbefrielse enligt de obligatoriska bestämmelserna i direktivet ska företagets fristående balansräkning värderas enligt samma principer som en

koncernbalansräkning. I kalkylerna har denna värderingsfråga inte kunnat beaktas och kalkylerna bygger på ovan nämnda antaganden som bygger på den gällande balansbefrielsebestämmelsen.

Tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen i direktivet är bredare i fråga om begreppet ränteutgifter än tillämpningsområdet för den gällande nationella bestämmelsen. I kalkylen har det inte varit möjligt att bedöma om det uppstår stora skillnader vid tillämpningen av begränsningen med anledning av att begreppet ränteutgifter är mera omfattande. I kalkylen antas därför att begreppet ränteutgifter motsvarar begreppet ränteutgifter i den nationella bestämmelsen.

Direktivet möjliggör tre sätt att periodisera räntor som inte dras av under skatteåret. Dessutom ger direktivet möjligheten att periodisera även den del av EBITDA som inte används under skatteåret. Den gällande nationella bestämmelsen om periodisering av ränteutgifter som inte använts motsvarar ett av alternativen för periodiseringssätt i direktivet och i propositionen föreslås att principerna i den gällande bestämmelsen bevaras. Den simuleringskalkyl som gjorts upp för konsekvensbedömningen är en tvärsnittskalkyl som gjorts med hjälp av materialet för ett enskilt skatteår (2016). I kalkylen har det inte varit möjligt att beakta periodiseringselementen i den gällande nationella begränsningsbestämmelsen eller i direktivets bestämmelse.

I propositionen föreslås att det i lagen föreskrivs om en sådan övergångsbestämmelse som direktivet medger. Enligt bestämmelsen får ränteutgifter som uppkommer för lån som upptagits före den 17 juni 2016 undantas från begränsningen. Effekterna av övergångsbestämmelsen beskrivs mera ingående i avsnitt 4.3.2. Vidare föreslås att begränsningen inte ska tillämpas på vissa aktiverade ränteutgifter. Effekten av bestämmelsen om aktiverade ränteutgifter har inte kunnat beaktas i konsekvensbedömningen.

På grund av bristen på uppgifter har det inte varit möjligt att bedöma konsekvenserna av att undantaget för finanssektorn ändras. Särskilda kalkyler ges dock för effekten av begränsningen i beskattningen av fastighetsbolag, vilket även gäller vissa fastighetsbolag som hör till finansiella koncerner.

Det har inte varit möjligt att i utkastet till proposition ta upp den föreslagna ändringens konsekvenser för investerare. I och med att begränsningen av ränteavdragsrätten höjer företagets kapitalkostnader är det möjligt att detta inverkar t.ex. på beloppet av företagets utdelningsbara medel och företagets marknadsvärden. Lösningar som gäller utbetalning av medel är dock mycket företagsspecifika och påverkas av väldigt många faktorer liksom också företagets marknadsvärden. Det kan inte direkt dras slutsatsen att konsekvenserna av ränteavdragsbegränsningen överförs som sådana på investerarna. En tillförlitlig bedömning av konsekvenserna för investerarna har inte varit möjligt att bedömas i helhet.

4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Enligt Skatteförvaltningens bedömning kommer de föreslagna ändringarna att påverka bland annat beskattningsprocesser, datasystem, informationsflöden, blanketter och anvisningar. De ändringar som följer av ränteavdragsbegränsningen bedöms orsaka Skatteförvaltningen engångskostnader på högst 420 000 euro för en ändring av beskattningens datasystem. Ändringen bedöms orsaka dessutom uppskattningsvis 130 000 euro i personalutgifter för Skatteförvaltningens egna experter. Det bedöms uppstå kostnader på sammanlagt cirka 550 000 euro.

4.3 Konsekvenser för de skattskyldiga

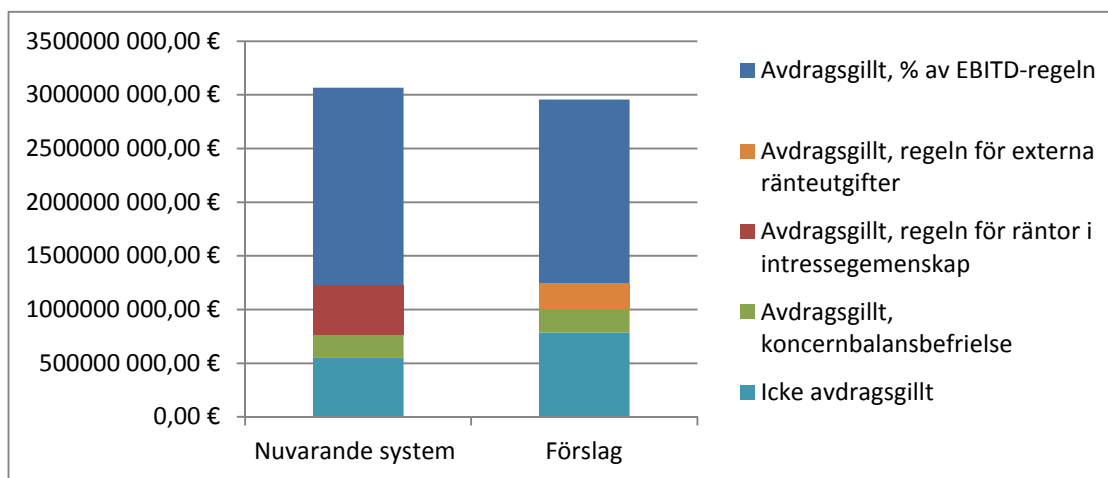
4.3.1. Konsekvenser i näringsverksamhetens förvärvskälla utan övergångsbestämmelsen

Gemensamt för kalkylen över konsekvenserna av den föreslagna lagstiftningen och kalkylen över konsekvenserna av den gällande nationella bestämmelsen är i kalkylerna nedan att

1. konsekvenserna granskas endast i fråga om näringsverksamhetens förvärvskälla,
2. den skattskyldige är ett aktiebolag, ett andelslag, ett utländskt samfund eller en filial till ett utländskt samfund i Finland,
3. begränsningen gäller nettoränteutgifter,
4. begränsningen tillämpas på skattskyldiga och inte på koncerner,
5. kreditinstitut, försäkrings- och pensionsanstalter har undantagits från begränsningen, och
6. procenten av EBITDA är 25.

Skillnaden är att nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap omfattas av begränsningen i kalkylen för den föreslagna lagstiftningen, och fristående bolag har undantagits i kalkylen för den föreslagna lagstiftningen. I praktiken motsvarar kalkylerna dock i huvudsak varandra, eftersom inte heller den nuvarande begränsningen på grund av villkoret för intressegemenskap har gett upphov till konsekvenser för fristående bolag.

I figur 5 anges beloppet av avdragsgilla ränteutgifter med stöd av de bestämmelser som föreslås i propositionen. I figuren ges också en kalkyl över vilka konsekvenser de centrala elementen i bestämmelserna har för avdragsgillheten för räntor. Motsvarande uppgifter ges i fråga om den gällande bestämmelsen i Finland. Av figur 5 framgår att EBITDA-regeln och gränsen på tre miljoner euro har den största effekten på avdragsgillhet för nettoränteutgifter

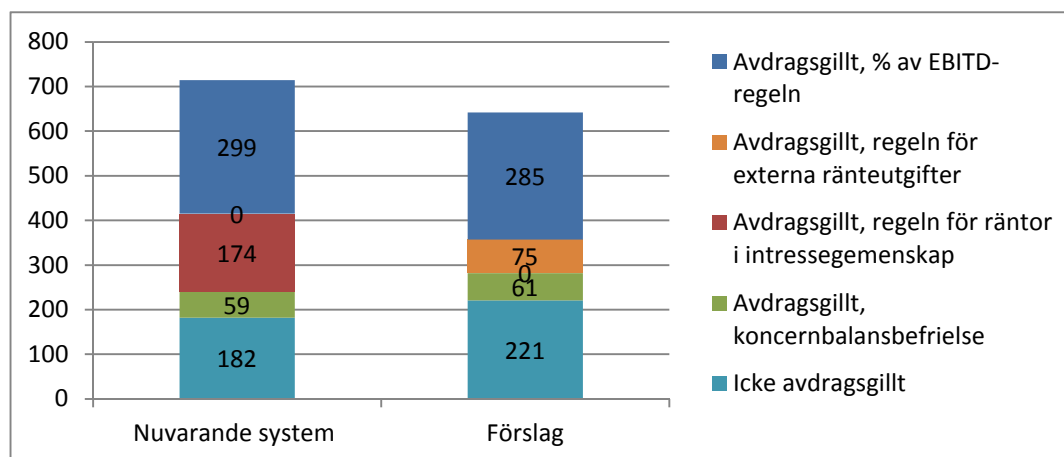

Figur 5. Konsekvenser av den nuvarande ränteavdragsbegränsningen och den föreslagna begränsningen för ränteutgifter som omfattas av begränsningen

De bestämmelser som föreslås i propositionen begränsar avdrag för ränteutgifter i större utsträckning än den nuvarande begränsningen i Finland. Detta orsakas i huvudsak av att begränsningen utsträcks till ränteutgifter som betalats även till parter som inte är i koncerngemenskap. Beloppet av icke avdragsgilla ränteutgifter uppskattas utifrån de föreslagna bestämmelserna med stöd av beskattningssuppgifterna för 2016 till cirka 790 miljoner euro. För närvarande är det motsvarande beloppet cirka 550 miljoner euro. Beloppet

av icke avdragsgilla ränteutgifter skulle därmed öka cirka 43 procent jämfört med det nuvarande. Förhållandet mellan icke avdragsgilla ränteutgifter och finländska samfunds sammanräknade nettoränteutgifter (3 770 miljoner euro) är cirka 21 procent. Den föreslagna lagstiftningen är också i genomsnitt snävare än den nuvarande begränsningen i Finland, om man med snäv lagstiftning avser icke avdragsgilla ränteutgifters andel av alla nettoränteutgifter i sådana samfund för vilka icke avdragsgilla nettoränteutgifter uppstår. I genomsnitt betraktas cirka 55 procent av dessa samfunds nettoränteutgifter med stöd av begränsningen som icke avdragsgilla. Motsvarande relationstal i det nuvarande systemet är cirka 52 procent.

I figur 6 ges uppgifter om antalet samfund som omfattas av ränteavdragsbegränsningen. Ett samfund anses här omfattas av begränsningen, om icke avdragsgilla ränteutgifter uppstår för samfundet. I figur 6 ges också kalkyler för hur de centrala begränsningsbestämmelserna inverkar på antalet samfund som befrias från begränsningen. För jämförelsens skull ges motsvarande uppgifter i fråga om den nuvarande begränsningen i Finland. Figur 6 har endast utarbetats för samfund för vilka nettoränteutgifternas belopp är större än 500 000 euro.

Figur 6. Antalet samfund som omfattas av ränteavdragsbegränsningen 2016 års uppgifter

Antalet samfund som omfattas av begränsningen är större än de cirka 180 som uppskattas i det nuvarande systemet. Detta beror både på att den föreslagna begränsningen också ska gälla samfund som har nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap.

Största delen av de företag som omfattas av den föreslagna begränsningen hör till inhemska eller utländska multinationella koncerner. Antalet samfund som hör till helt inhemska koncerner minskar jämfört med den nuvarande begränsningen även om det sammanlagda beloppet av icke avdragsgilla nettoränteutgifter skulle vara större än för närvarande (se figur 6).

Den begränsning som föreslås i propositionen skulle i fråga om omsättning omfatta både stora och små bolag. Största delen av bolagen skulle vara onoterade bolag. Begränsningen ska dock även gälla uppskattningsvis cirka 10–30 offentligt noterade bolag. Begränsningen skulle förutom dotterbolag och filialer i Finland även omfatta koncernmoderbolag, varav en del är moderbolag till stora finländska multinationella koncerner.

Sett till olika sektorer skulle mest icke avdragsgilla ränteutgifter uppstå inom affärlivets tjänster, finansiering och försäkring samt inom industrin. Beloppet av icke avdragsgilla

RP 150/2018 rd

ränteutgifter skulle öka proportionellt sett mest i energi- och fastighetsbranschen jämfört med den gällande begränsningen i Finland. Även inom andra kapitalintensiva sektorer, som i industrin, skulle det sammanlagda beloppet av icke avdragsgilla ränteutgifter öka.

Reformens konsekvenser beror i synnerhet på tilläggsbegränsningen i avdraget för nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Av denna anledning har kalkylernas känslighet i kapitel 4.3.1 analyserats utifrån ändringen av ränteinkomster och ränteutgifter mellan parter som inte är i koncerngemenskap. Syftet med känslighetskalkylen är att beskriva vilken effekt ändringen i räntenivån har för ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, när alla andra faktorer kvarstår oförändrade. Om ränteinkomster och ränteutgifter mellan parter som inte är i koncerngemenskap ökas med ett visst procenttal (t.ex. 50 procent) i kalkylerna i kap. 4.3.1 och alla andra uppgifter hålls oförändrade, ökar beloppet av icke avdragsgilla nettoränteutgifter i kalkylen enligt en grov uppskattning i samma proportion (44 procent). Effekten för skatteinkomsterna 2019 (i förhållande till ett system utan ränteavdragsbegränsning) ökar ungefär dubbelt så snabbt (87 procent) som ökningen av icke avdragsgilla nettoränteutgifter. I känslighetsanalysen har inte beaktats övergångsbestämmelsen.

4.3.2. Konsekvenser av övergångsbestämmelsen

Övergångsbestämmelsens konsekvenser har bedömts med hjälp av tillgänglig statistik från Finlands Bank om företagslån som beviljas av finländska penninginstitut. Konsekvensbedömningen bygger på den ursprungliga löptiden för de nuvarande lånen samt på beloppen av nya och omförhandlade företagslån under de senaste åren. Kalkylen är statisk och i den antas att de ursprungliga löptiderna för nya företagslån i framtiden hålls på i genomsnitt samma nivå som i det nuvarande lånebeståndet. Med stöd av uppgifterna har bedömts att övergångsbestämmelsen 2019 kommer att gälla i genomsnitt 27 procent av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är koncerngemenskap. År 2020 är denna andel cirka 19 procent.

Genom att beakta dessa uppskattningar i kalkylerna i kapitel 4.3.1 och tabell 3 kommer övergångsbestämmelsen enligt uppskattning att under skatteåret 2019 sänka samfundsskatteintäkterna i propositionen med cirka 20 miljoner euro jämfört med en kalkyl utan övergångsbestämmelsen. Med beaktande av övergångsbestämmelsen är ökningen av samfundsskatteintäkterna i propositionen cirka tio miljoner euro under skatteåret 2019. På motsvarande sätt kommer ökningen av samfundsskatteintäkterna i propositionen under skatteåret 2020 att vara cirka 14 miljoner euro.

Efter vissa av lånen är mycket långfristiga, med en ursprunglig löptid på t.ex. över 30 år, är det möjligt att övergångsbestämmelsen kommer att ha obetydliga konsekvenser på lång sikt. Tio år efter att den föreslagna lagen trätt i kraft kan den återstående effekten av övergångsbestämmelsen antas vara endast några miljoner euro på samfundsskatteintäkterna i propositionen.

4.3.3. Förvärvskällan för annan verksamhet

Med avvikelse från den gällande nationella ränteavdragsbegränsningen skulle den föreslagna ränteavdragsbegränsningsbestämmelsen även gälla ränteutgifter i förvärvskällan för annan verksamhet som beskattas med stöd av inkomstskattelagen. En förvärvskälla för annan verksamhet har i beskattningen bildats i samfund, öppna bolag och kommanditbolag för all sådan verksamhet som inte betraktas som näringsverksamhet eller bedrivande av jordbruk. Som sådan verksamhet har i beskattningen kunnat betraktas t.ex. värdepappershandel och

aktieägande, med undantag för koncernens moderbolag och holdingbolag som är verksamma som hjälpbolag i koncerner. Ägande och innehav av fastigheter samt uthyrningsverksamhet har i allmänhet inte betraktats som näringsverksamhet ens om det bedrivs i stor skala. På bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsaktiebolag har av hävd i huvudsak tillämpats inkomstskattelagen.

Med undantag för bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsaktiebolag har samfund endast sällan verksamhet i förvärvskällan för annan verksamhet. Enligt beskattningssuppgifterna för 2016 har cirka 20 000 av det totala antalet vanliga aktiebolag på cirka 180 000 inkomst i förvärvskällan för annan verksamhet. Beloppet av de inkomster av näringsverksamhet som aktiebolagen uppger uppgick under åren 2014—2016 till cirka 24—29 miljarder euro, medan åter beloppet av inkomster i förvärvskällan för annan verksamhet var cirka en miljard euro. De föreslagna ändringarna kommer därför främst endast i fastighetsbranschen att ha betydelse för verksamhet som beskattas i förvärvskällan för annan verksamhet. Dessa konsekvenser granskas nedan. Nedan granska särskilt även förslaget konsekvenser för sammanslutningar, inklusive deras förvärvskälla för annan verksamhet.

I finansministeriet har beretts ett lagförslag vars syfte är att ändra den praxis för indelningen i förvärvskällor som iakttas i beskattningen så att näringskattelagen i stor utsträckning ska tillämpas på verksamheten i samfund. Däremot kan öppna bolag och kommanditbolag även i fortsättningen ha en förvärvskälla för annan verksamhet, men den fastighetsaffärsverksamhet som de bedriver beskattas dock i näringsverksamhetens förvärvskälla. I propositionen som gäller en ränteavdragsbegränsning föreslås att begränsningen tillämpas på samma sätt i alla förvärvskällor, varvid indelningen i förvärvskällor inte har någon större betydelse med tanke på konsekvenserna av den föreslagna begränsningen. Förvärvskällornas betydelse i beskattningen minskar i varje fall, om ovan nämnda lagförslag träder i kraft.

Bostads- och fastighetsbolag och fastighetsbranschen

En utvidgning av begränsningen till förvärvskällan för annan verksamhet kan ha konsekvenser för ränteutgiftsavdraget för fastighetsbolag, eftersom förvärvskällan för annan verksamhet i Finlands nuvarande begränsning har undantagits från begränsningen för att förebygga konsekvenser för boende och bostadsproduktion. På samma sätt som i andra branscher kan en utvidgning av begränsningen till ränteutgifter som betalats till tredje part dessutom ha konsekvenser för sådana fastighetsbolag som har omfattats av näringsförvärvskällan och därmed redan av den nuvarande begränsningen.

Inom fastighetsbranschen har ränteavdragsbegränsningen verkningar för fastighetsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och bostadsaktiebolag. Alla dessa är former av fastighetsinvestering och bolagens delägare är oftast fastighetsinvestorer. Delägare i bostadsaktiebolag kan också vara fysiska personer som använder en lägenhet som sin ordinarie bostad och äger de aktier som berättigar till innehavet av lägenheten.

För att förtydliga ränteavdragsbegränsningen och dess verkningmekanism beskrivs nedan kort marknadsaktörerna i fastighetsbranschen och de centrala dragen i branschen. Därefter presenteras grova uppskattningar och de observationer som förts fram i utlåtandena om begränsningens konsekvenser i fastighetsbranschen.

I fastighetsbranschen är utöver de traditionella institutionella investerarna för närvarande verksamma bland annat internationella fastighetsinvesteringsbolag, privata investorer och olika fonder. Enligt en marknadsöversikt för våren 2018 från bolaget KTI Kiinteistötiety Oy blev utländska investorer den största aktörgruppen på marknaden 2017. De hade en andel om 29 procent av professionella fastighetsinvesterares direkta fastighetsinvesteringar i

Finland. Institutionella investerares andel, t.ex. pensions- och andra försäkringsbolag, var 25 procent. Den tredje största gruppen av fastighetsinvesterarare var inhemska fastighetsinvesteringsbolag och fastighetsinvesteringsfonder. Enligt översikten är den största sektorn på den professionella fastighetsinvesteringmarknaden bostadsfastigheter med en andel på 29 procent och till de största professionella fastighetsinvesterararna hör Kojamo Abp, Sponda Oyj och Sato Oyj. I översikten ingår inte statens fastighetsorganisation Senatfastigheter som är en av de största fastighetsägarna i Finland.

Betydelse för tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen i fastighetsbranschen har förutom de skulddrivna finansstrukturerna även det faktum att det är fråga om en begränsning som är knuten till resultaträkningen. Därför antas begränsningen fortfarande gälla även bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag, eftersom inkomst på bolagsnivå vanligen inte uppkommer i dem.

I bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag bildas vanligen inte skattepliktig inkomst ens då en fastighet som ägs av bolaget används i hyresverksamhet. Hyresverksamheten bedrivs av en delägare i bolaget och hyresintäkterna hör till denna. När ränteavdragsbegränsningen är tillämplig i beskattningen av bostadsaktiebolag eller ömsesidiga fastighetsaktiebolag, kan beskattningsbar inkomst uppstå för bolagen, vilket strider mot den ovan beskrivna handlingsprincipen. Om det uppstår beskattningsbar inkomst, överförs de ekonomiska effekterna av ränteavdragsbegränsningen på bolagens delägare i form av högre vederlag. En delägare som bedriver hyresverksamhet kan då sträva efter att överföra kostnaden vidare till den hyra som tas ut för lägenheten. Vederlaget är för delägaren en avdragsgill utgift i beskattningen.

Fastighetsaktiebolag fungerar som andra aktiebolag och skiljer sig därför från ömsesidiga fastighetsaktiebolag och bostadsaktiebolag. Med tanke på tillämpningen av en ränteavdragsbegränsning som bygger på resultaträkningen är ett fastighetsbolag i samma ställning som andra aktiebolag, eftersom bolaget får egen inkomst av uthyrningen av en fastighet till skillnad från ett bostadsaktiebolag och ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

I utlåtandena från organisationer i fastighetsbranschen har ränteavdragsbegränsningens ovan beskrivna verkningsmekanism ansetts vara särskilt problematisk i allmännyttiga hyreshussamfund. I fråga om dem har konsekvenserna granskats nedan i avsnittet om social bostadsproduktion. Dessutom har det lyfts fram att begränsningen leder till press även på bostadsinvesteringens verksamhet på marknadsvillkor och kan också minska det intresset för bostadsinvestering, vilket kan återspeglas i bostadsutbudet och hyresnivån. I bedömningar av propositionens konsekvenser har det inte varit möjligt att närmare utreda dessa konsekvenser.

Även i utlåtandet från Finanssiala ry påtalas nämnda verkningsmekanism. I utlåtandet har i synnerhet framförts att ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag som är dotterbolag till ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen i praktiken får ta upp krediter endast hos det försäkringsbolag som är dess moderbolag, varvid dessa fastighetsbolag i praktiken har nettoränteutgifter endast mellan parter i intressegemenskap. Ömsesidiga fastighetsaktiebolag som ägs av försäkringsbolag är då i en sämre ställning jämfört med övriga fastighetsaktiebolag. Enligt utlåtandet kan ränteavdragsbegränsningens tillämplighet höja även hyrorna för lägenheter som använd för boende och försämra försäkringsbolagens intresse för att investera i fastighetsbranschen, om avkastningen från fastighetsinvesteringar försämras.

I utlåtandet från Finanssiala påtalas dessutom att även arbetspensionsbolag är betydande fastighetsinvesterarare som äger stora lokal- och bostadsfastigheter. Största delen av fastighetsinvesteringarna har gjorts genom bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Ömsesidiga fastighetsaktiebolag som ägs av arbetspensionsbolag berörs

av samma reglering som bolag som ägs av försäkringsbolag, med den skillnaden att det för de först nämnda under vissa villkor är tillåtet att lyfta lån också hos en utomstående part. Specialbestämmelsen är tidsbunden och dess syfte har varit att utöka bostadsproduktionen. Tillämpningen av ränteavdragsbegränsningen kan enligt utlåtandet höja hyrorna även i fastighetsbolag som ägs av arbetspensionsbolag och försäkra pensionssektorns intresse för att investera i fastigheter.

Nettoränteutgifterna för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag kan i praktiken helt och hållet bli icke avdragsgilla, om endast en bestämmelse som bygger på EBITD tillämpas i ränteavdragsbegränsningen. I propositionen förslås dock även en undantagsbestämmelse för fristående företag samt eurogränser som begränsar den grupp av företag som ska räknas stå utanför ränteavdragsbegränsningen. Dessutom föreslås en övergångsbestämmelse för s.k. gamla lån, en balansbefrielsebestämmelse och ett undantag för finanssektorn, som även begränsar de ränteutgifter och företag som omfattas av bestämmelsen. Undantaget för finanssektorn kan t.ex. bli tillämpligt på fastighetsbolag som ägs helt av arbetspensionsbolag och fastighetsfonder som uppfyller definitionen på AIF-fonder.

Syftet med propositionen är att ränteavdragsbegränsningen med avvikelser från nuläget ska tillämpas även i fastighetsbranschen. De typiska effekterna av begränsningen för fastighetsbolag beskrivs ovan. På grund av bristen på uppgifter har de exakta verkningarna av begränsningen inte kunnat uppskattas kvantitativt, eftersom det inte finns heltäckande uppgifter om beloppen av t.ex. bostadsaktiebolags och ömsesidiga fastighetsaktiebolags ränteutgifter.

Propositionen kan dock som helhet betraktad bedömas ha effekter i fastighetsbranschen. Konsekvenserna för bostadsaktiebolag bedöms vara mycket små. En stor del av bostadsaktiebolagen hör inte till koncerner och har inga parter i intressegemenskap så som avses i den föreslagna lagstiftningen, vilket skulle innebära att de hamnar utanför begränsningen i direktivet när fristående företag ställs utanför bestämmelsen. Dessutom har bostadsaktiebolag mycket sällan så höga nettoränteutgifter att deras belopp skulle överstiga gränsen på 500 000 euro eller tre miljoner euro för avdragsgilla nettoränteutgifter. För ömsesidiga fastighetsaktiebolag skulle övergången till en begränsning enligt direktivet däremot få konsekvenser främst för bolag som ingår i koncerner och har höga nettoränteutgifter i förvärvskällan för annan verksamhet både sett till eurobelopp och i proportion till det justerade resultatet. Dessa är i synnerhet fastighetsbolag som hör till koncerner för institutionella investerare, t.ex. försäkringsbolag.

Som helhet betraktade kan effekterna av begränsningen t.ex. leda till att lönsamheten och attraktiviteten i fastighetsbranschen och fastighetsinvesteringar försämras, hyrorna stiger och fastighetsbranschens utveckling försämras. Den allmänna utvecklingen och lönsamheten i fastighetsbranschen samt fastighetsobjektens ställning t.ex. som placeringsobjekt för försäkringsbolag och arbetspensionsbolag påverkas förutom av beskattningen dessutom av många andra faktorer. Det har inte varit möjligt att uppskatta arten och omfattningen av dessa konsekvenser på ett tillförlitligt sätt.

4.3.4. Statligt understödd social bostadsproduktion

Det föreslås att statligt understödd social bostadsproduktion lämnas utanför begränsningen av ränteavdrag. Undantaget täcker ungefär en tredjedel av hyresbostäderna i Finland. I Finland har dessutom genomförts vissa projekt för social bostadsproduktion som har stötts endast med kommunala medel. Sådana projekt, som inte är många till antalet, skulle inte omfattas av det föreslagna undantaget.

RP 150/2018 rd

De största aktörerna inom social bostadsproduktion är de kommunalt ägda samfunden Helsingfors stads bostäder Ab, Esbo Bostäder Ab, VAV Asunnot Oy, TVT Asunnot Oy och Tampereen Vuokratalosäätio sr samt bolag som ARA utsett till allmännyttiga: Asuntosäätion Asumisoikeus Oy, TA-Asumisoikeus Oy, Avara Amplus Oy, Avain Asumisoikeus Oy, Kiinteistö Oy M2-Kodit och Helsingin Asumisoikeus Oy.

För närvarande produceras största delen av de nya hyresbostäderna i Finland med fri finansiering och på marknadsvillkor. Andelen vanliga hyresbostäder som understöds av staten av hela den årliga bostadsproduktionen är cirka sex procent. Ungefär en tredjedel av bostadsbeståndet i Finland är hyresbostäder. Av dessa är över hälften fritt finansierade och drygt en tredjedel statligt understödda bostäder som finansierats med räntestöds- eller aravalån. Statligt stödd bostadsproduktion är för närvarande den enda delen av bostadsbeståndet där hyrorna är allmänt reglerade. I synnerhet i huvudstadsregionen och andra stora centra är hyrorna för dessa bostäder klart lägre än marknadshyrorna.

Andelen hyresbostäder som stöds av staten är störst i de största städerna. Under de senaste tio åren har i snitt drygt 2 000 vanliga hyresbostäder som finansierats med räntestödslån byggts årligen. Cirka 60 procent av dessa bostäder har byggts i Helsingforsregionen, och de övriga största tillväxtcentrumkommunernas andel har varit cirka 35 procent. När det gäller de statligt understödda hyresbostäderna har de kommunala aktörernas roll framhävt. Andra än kommunägda bolag är inte nämnvärt intresserade av att låta bygga statligt understödda bostäder. Under de senaste åren har drygt 70 procent av de bostäder som finansierats med räntestödslån byggts för att ägas av kommunala bolag.

Däremot har det byggts ganska mycket hyresbostäder som är avsedda för grupper med särskilda behov, liksom även boenderättsbostäder som finansierats med räntestödslån. Med undantag för några enskilda objekt har det inte byggts fritt finansierade bostadsrättsbostäder. Statligt understödda bostadsrättsbostäder kan byggas endast i de största eller växande städerna i tillväxtcentrumen och dessutom i sådana enskilda stora och växande städer där det med hänsyn till bostadsmarknadssituationen är ändamålsenligt.

Under de senaste åren har cirka 85 procent av räntestödslånen beviljats av Kommunfinans Abp. Efter finanskrisen har de övriga finansiärerna inte varit intresserade av att finansiera projekt bland annat på grund av långa lånetider och på grund av andra villkor och begränsningar för statligt stöd.

4.3.5. Öppna bolag och kommanditbolag

Den nuvarande ränteavdragsbegränsningen har kunnat tillämpas även i beskattningen av näringsammanslutningar, dvs. av näringsverksamheten i öppna bolag och kommanditbolag. Enligt propositionen skulle begränsningen utvidgas i beskattningen av dem på motsvarande sätt som i beskattningen av samfund, varvid begränsningen kan tillämpas även på nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och i beskattningen av förvärvskällan för annan verksamhet.

Största delen av näringsammanslutningar bedriver en liten verksamhet i jämfört med samfund. Ur sammanslutningarnas synvinkel är det maximibelopp för avdragsgilla nettoränteutgifter som ingår i begränsningen, 500 000 euro, i de flesta fall mycket högt.

Med stöd av skattedeklarationsuppgifterna för 2016 fanns det cirka 30 000 sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, varav cirka 35 hade över 500 000 euro i nettoräntegifter. Sju

sammanslutningar hade mer än tre miljoner euro i nettoränteutgifter med en variationsbredd på 3—13 miljoner euro. Enligt skattedeklarationsuppgifterna hade 1 100 sammanslutningar 2016 inkomster eller förluster i förvärvskällan för annan inkomst, varav cirka 20 hade över 500 000 euro i ränteutgifter i förvärvskällan för annan inkomst. I förvärvskällan för annan verksamhet har endast ränteutgifter till bruttobelopp kunnat utredas. Fem sammanslutningar hade över tre miljoner euro i nettoränteutgifter med en variationsbredd på 3—10 miljoner euro.

En stor del av de sammanslutningar som bedriver en omfattande verksamhet finns i finanssektorn. Sådana sammanslutningar i kommanditbolagsform är ofta kapitalplaceringsfonder som administrerar t.ex. institutionella investerares investeringar i värdepappers- och fastighetsbranschen. I propositionen föreslås att undantaget för finanssektorn enligt direktivet ska gälla enligt även AIF-fonder, vilket innebär att undantaget i vissa situationer kunde lämpa sig för ovan avsedda sammanslutningar.

4.3.6. Jordbrukets förvärvskälla

Den begränsning som föreslås i propositionen ska också gälla ränteutgifter i jordbrukets förvärvskälla. I jordbrukets förvärvskälla är effekten av ränteavdragsbegränsningen dock ganska liten. Icke avdragsgilla ränteutgifter bedöms uppstå för två samfund.

År 2016 hade cirka 700 samfund inkomst i jordbrukets förvärvskälla. Samfundens sammanlagda inkomst i jordbrukets förvärvskälla var cirka 36 miljoner euro och förlusten sex miljoner euro. Det huvudsakliga verksamhetsområdet för cirka 4 900 samfund är en undersektor inom jordbruket, skogsbruket eller fiskerinäringen, men inkomsten från dem betraktas som inkomst av näringsverksamhet. Ränteutgifterna i de flesta av dessa samfund omfattas av både den gällande nationella begränsningen och av den föreslagna begränsningen. Enligt den gällande begränsningen bedöms icke avdragsgilla ränteutgifter med stöd av ränteavdragsbegränsningskalkylerna ha uppstått för ett skogsbruksföretag.

4.3.7. Konsekvenser för investeringar och tillväxt

Den föreslagna ränteavdragsbegränsningen skulle begränsa avdrag för ränteutgifter i större utsträckning än den gällande begränsningen i Finland. Den skulle också vara något snävare. Av denna anledning kan den föreslagna begränsningen bedömas mera allmänt förebygga skatteplanering med hjälp av skatteavdrag än den gällande begränsningen. Övergången till den kan också bedömas leda till anpassningsarrangemang i koncerner, t.ex. ändringar i koncernernas finansiella struktur och skatteplanering.

Risken för att ränteavdragsbegränsningen kommer att ha negativa konsekvenser för investeringar och därmed även för sysselsättning och tillväxt ökar ytterligare. När begränsningen utvidgas till nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap ökar intäktskravet på investeringar som finansierats genom skulder som upptagits från utomstående aktörer. På detta sätt kan begränsningen ha konsekvenser för företagets incitament för investeringar även i situationer där investeringen beror på kostnaderna på skuldfinansiering från koncernens utomstående aktörer. T.ex. i investeringar som kräver mycket kapital är tillgången på skuldfinansiering och dess pris centrala faktorer när ett investeringsbeslut övervägs.

Risken för att den föreslagna begränsningen ska ha negativa investeringskonsekvenser i Finland ökas också av att företagsfinansieringen i Finland är mer skulddriven än i Europa i genomsnitt. Även skattefaktorernas betydelse med avseende på företagets investeringsbeslut är större i små marknadsekonomier som i Finland än i stora marknadsekonomier. Dessutom

skulle den föreslagna begränsningen jämfört med Finlands gällande begränsning gälla fler helt inhemska koncerner vars verksamhet inte har samband med internationell skatteplanering.

I de nuvarande förhållandena med låga räntenivåer skulle riskerna för negativa investeringskonsekvenser av den föreslagna begränsningen sannolikt dock realiseras endast till vissa delar. Sannolikheten för negativa investerings- och andra realekonomiska konsekvenser på grund av att tillämpningsområdet för begränsningen utvidgas minskas av koncernernas anpassningsarrangemang, vars syfte är att förebygga uppkomsten av icke avdragsgilla ränteutgifter.

Om räntenivåerna på företagslån börjar stiga, kan situationen i fråga om investerings- och realekonomiska konsekvenser av ränteavdragsbegränsningen betydligt förändras. På grund av ränteökningen uppstår mer nettoränteutgifter än nu för företagen och därmed också lättare icke avdragsgilla ränteutgifter. Detta ökar sannolikheten för negativa konsekvenser för investeringar. Sannolikheten för att koncerner ska genomföra större anpassningsarrangemang för att undvika icke avdragsgilla ränteutgifter ökar också. Det är t.ex. möjligt att moderbolag på grund av begränsningen flyttar utomlands, eftersom finansiella transaktioner i finländska koncerner i flera fall är centraliserade till koncernmoderbolagen i Finland.

De realekonomiska konsekvenserna och konsekvenserna för skatteintäkterna av övergången till en direktivenlig begränsning beror dock även på vad de övriga EU-medlemsstater beslutar att göra när det gäller begränsningen i direktivet, och hur företagen reagerar på dessa lösningar. För en liten öppen ekonomi som Finland verkar ett utgångsläge med en övergång till en långt harmoniserad ränteavdragsbegränsningsreglering enligt direktivet ogynnsamt åtminstone på kort sikt. Å andra sidan gäller redan nu en sådan ränteavdragsbegränsning i Finland som i många avseenden redan färdigt stämmer överens med bestämmelserna i direktivet och som inte finns ens i alla EU-medlemsstater. Ändringsbehov som rör ränteavdragsbestämmelsen och därmed även konsekvenserna av dessa ändringar kan på så vis vara mindre i Finland än i EU-medlemsstater överlag.

Vid tidpunkten för lämnandet av propositionen är innehållet i direktivbaserade skatteändringar i andra stater och i synnerhet den helhet av skattebestämmelser som uppkommer med anledning av ändringarna inte ännu klart jämförbara med de ändringar som görs i Finland. I EU och OECD har under de senaste åren beretts ett flertal beskattningsåtgärder, inklusive åtgärder som förhindrar skadlig skattekonkurrens, som både i EU-stater och i stater utanför EU dels just vidtagits och dels som bäst vidtas nationellt. Efter direktivet mot skatteflykt har t.ex. i EU publicerats ett förslag till beskattning för företag i branschen för digital ekonomi och i USA en omfattande skattereform 2018. Även de sist nämnda inverkar på hurdana både det internationella och de nationella skattesystemen blir. Utöver de åtgärder som ingår i direktivet mot skatteflykt har även staternas övriga nationella och gemensamma lagstiftningsåtgärder inverkan på hurdan skattekonkurrensen ser ut i fortsättningen. När propositionen lämnas har det inte varit möjligt att göra en bedömning av sådana framtida konsekvenser.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utlåtande om regeringens utkast till proposition har lämnats av kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet, Finansinspektionen, Finnwatch ry, Fortum Abp, samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM, Trafikverket, Skatteförvaltningen, Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, EPV Energi Ab, Finanssiala ry, Kassiopia Finland Oy, Keva ry, Centralhandelskammaren, Främjarna av

RP 150/2018 rd

hyresboende till rimligt pris - KOVA rf, Kommunfinans Abp, OP Gruppen, Lokalkraft rf, Familjeföretagens förbund, Nordkraft Abp, Pääomasijoittajat ry, Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy, Byggnadsindustrin RT rf, RAKLI ry, Senatfastigheter, socialdemokratiska riksdagsgruppen, Finlands Advokatförbund rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Asumisoikeusyhteisöt ry, Finlands Fastighetsförbund rf, Finlands Kommunförbund rf, Finska vindkraftföreningen rf, Suomen Veroasiantuntijat ry, Företagarna i Finland rf, TA-Yhtymä Oy, Teknologiindustrin rf, Tieshtiö Ykköstie AB, Vanda stad, Skattebetalarnas Centralförbund rf, professor Marjaana Helminen, professor Reijo Knuutinen, professor Juha Lindgren, professor Seppo Penttilä och biträdande professor Tomi Viitala.

I utlåtandena om propositionsutkastet uttrycks stöd i huvudsak för att en eurogräns ska tillämpas i den bestämmelse som begränsar avdrag för ränteutgifter. Den eurogräns som då vanligen understötts är en gräns på tre miljoner euro. I regel har också en procentbaserad begränsning på 30 procent fått understöd. Överlag framförs det i utlåtandena att den nuvarande ränteavdragsbegränsningen inte bör skärpas. Dessutom framförs att när tillämpningsområdet för lagstiftningen breddas med anledning av direktivet ska de undantag som direktivet medger utnyttjas fullt ut vid det nationella genomförandet. I utlåtandena framförs också önskemål om fler exempel på tillämpningen av bestämmelsen.

I utlåtandena ges i allmänhet stöd åt att bestämmelsen om balansbefrielse och ett undantag för finanssektorn ska bevaras, att fristående företag ska befrias från begränsningen och att det ska stiftas en skyddsbestämmelse för gamla lån.

I vissa utlåtanden föreslås att lagstiftningen skärps genomgående. Det föreslås att gränsen på 500 000 euro för nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap ska sänkas exempelvis till 100 000 euro, Eurogränsen för gäller nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap föreslås vara t.ex. 500 000 euro eller 1 000 000 euro. I dessa utlåtanden föreslås också att procentsatsen sänks t.ex. till tio procent. I utlåtandena ges överlag inte heller stöd åt att bestämmelsen om balansbefrielse bevaras, att fristående företag befrias från begränsningen och att det stiftas en skyddsbestämmelse för gamla lån.

Överlag stöds förslaget att det stiftas ett undantag för infrastrukturprojekt. Det har framförts önskemål om att undantaget ska gälla ett mycket brett spektrum av branscher och projekt. Remissinstanserna önskar i synnerhet att undantaget ska tillämpas på social bostadsproduktion med räntestöd och på Mankala-bolag i energisektorn.

I några utlåtanden framförs att EBITD vid tillämpning av ränteavdragsbegränsningen ska beräknas på koncernnivå i stället för att det beräknas för ett enskilt bolag. I några utlåtanden anses också att ett tal som bygger på EBITDA ska användas som beräkningsgrund i stället för EBITD.

I några utlåtanden framförs önskemål förutom om att ränteutgifter periodiseras också att oanvänd EBITD periodiseras på det sätt som direktivet tillåter. I vissa utlåtanden önskas att bestämmelsen om periodisering av ränteutgifter som ingår i den gällande lagstiftningen skärps genom att periodiseringsmöjligheten avgränsas till t.ex. tre eller fem år.

I utlåtandena önskas att definitionen på begreppet ränta preciseras i propositionen och att begreppen ränteutgift och ränteinkomst ska ges samma innehåll i lagstiftningen. I synnerhet efterlyses ett ställningstagande till behandlingen av bostadsaktiebolags och ömsesidiga fastighetsaktiebolags bolagsvederlag samt ställningen för ekonomiskt transparenta samfund i samband med definitionen på ränta och bestämmelsens tillämpningsområde. Dessutom efterlyses en precisering av definitionen på fristående företag och en separat definition på

RP 150/2018 rd

intressegemenskap för att lån mellan koncernföretag ska särskiljas från lån mellan utomstående. Det har framförts önskemål om att bestämmelsen som gäller back-to-back-lån i den gällande lagen ska preciseras.

I vissa utlåtanden föreslås att det föreskrivs en separat bestämmelse om skatteflykt för att konstgjorda holdingstrukturer ska kunna förbigås i beskattningen. I dessa utlåtanden föreslås dessutom att det föreskrivs en separat bestämmelse för att begränsa avdragsrätten för ränteutgifter som betalats till skrivbordsbolag.

I utlåtandena önskas en bredare bedömning av konsekvenserna av bestämmelserna i synnerhet när det gäller Mankala-bolag i fastighetsbranschen och energisektorn.

I propositionen har beaktats de omständigheter som påtalats under remissbehandlingen. Definitionerna i bestämmelsen har preciserats och det har tagits fram exempel på tillämpningen av bestämmelsen. Det föreslås att bestämmelsen om balansbefrielse och undantaget för finanssektorn ska bevaras och till bestämmelsen föreslås bli fogat en skyddsbestämmelse för gamla lån och ett undantag som gäller social bostadsproduktion med räntestöd. Med stöd av utlåtandena har också formuleringarna i propositionen och konsekvensbedömningen preciserats.

Utkastet till regeringens proposition har överlämnats till rådet för bedömning av lagstiftningen den 7 september 2018. Rådet för bedömning av lagstiftningen har i sitt utlåtande av den 19 september 2018 ansett att man på grundval av propositionen får en god uppfattning om förslagets konsekvenser för företag och den offentliga ekonomin och att det på ett öppet och genomskinligt sätt redogörs för förfarandena och begränsningarna för konsekvensbedömningen. Enligt utlåtandet framgår det nationella handlingsutrymmet i direktivet på ett åskådligt sätt och alternativen för tillämpningen av direktivet har behandlats noggrant. Rådet anser att propositionen i huvudsak motsvarar anvisningarna för konsekvensbedömning av lagförslag.

Rådet har rekommenderat att utgångspunkterna för skattekonkurrens och den förändring som propositionen orsakar ska behandlas mer ingående i propositionen. Dessutom ska ränteavdragsbegränsningens konsekvenser för investerare och de dynamiska konsekvenserna för företag och deras investeringar tas upp i propositionsutkastet. Konsekvensmekanismer som hänför sig till tillväxt och investeringar ska också behandlas ur samhällsekonomisk synvinkel. Även olika räntescenarier ska behandlas. I utlåtandet har det dessutom ansetts nödvändigt att det av propositionen framgår en kalkyl över de kostnader som myndigheterna orsakas av ändringen.

Motiven till propositionen har preciserats med hänsyn även till rekommendationerna av rådet för bedömning av lagstiftningen.

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

18 a §. Till 1 mom. fogas en hänvisning till den föreslagna 18 b §, där det föreskrivs att begränsningen inte ska tillämpas i beskattningen av vissa skattskyldiga samt på vissa ränteutgifter.

I 2 mom. föreskrivs om begreppet ränta vid tillämpningen av denna paragraf. Med ränta avses både ränteutgifter och ränteinkomster och definitionen på båda ska vara densamma i denna paragraf. Begreppet ränteinkomst hänför sig till fastställandet av nettoränteutgifter.

Inkomstskattelagstiftningen innehåller för närvarande inga definitioner på begreppen skuld och ränta. I beskattningen betraktas som ränta en ersättning som bygger på att gäldenären har fått tillgång till främmande kapital. Det är vanligen fråga om en procentuell ersättning baserad på den tid som förflutit eller beloppet av det främmande kapitalet eller en engångsersättning som betalats vid skuldens tillkomst. Sådana prestationer är också andra än de som betecknas som räntor och jämföras med räntor vars storlek bestäms enligt de principer som iakttas vid beräkning av ränta. Som ränta betraktas på samma sätt som nu vid tillämpningen av denna paragraf prestationer som betraktas som ränta i beskattningen. Innehållet i begreppet ränta förändras inte till denna del jämfört med gällande lagstiftning.

I momentet föreskrivs dessutom att begreppet ränta på det sätt som förutsätts i direktivet även täcker prestationer i samband med anskaffning av finansiering. I detta avseende är räntebegreppet mera omfattande än i den gällande lagstiftningen.

Utgifter som betraktas som ränta och uppkommer i samband med anskaffning av finansiering är prestationer i anknytning till finansiering via lånat kapital. Bestämmelsen gäller inte utgifter för anskaffning av finansiering i form av eget kapital, t.ex. listningsutgifter.

Utgifter som uppkommer i samband med anskaffning av finansiering via främmande kapital och därmed prestationer som betraktas som ränta är kringkostnader och prestationer i anknytning till upplåning. Dessa är t.ex. garanti- och säkerhetsavgifter samt förrättnings-, hanterings- och förmedlingsavgifter och motsvarande utgifter som tas ut för beviljande av lån. De utgifter som avses i momentet är också låneutgifter i samband med anskaffning av finansiering, t.ex. avgifter som tas ut för ändring av lånevillkoren eller kostnader som tas ut för förtida betalning av lån, t.ex. ersättning för räntedifferens. Motsvarande inkomster är ränteinkomster.

Som sådan ränta som avses i momentet betraktas inte prestationer som bygger på andra tjänster än sådana som har samband med lånearrangemangen. Dessa är olika rådgivningsavgifter som kan hänföra sig exempelvis till planeringen av den finansiella strukturen och hjälp till ett företag när det gäller att ordna finansieringen.

Paragrafens gällande 2 mom. blir 3 mom. och ändras så att hänvisningen till nettoränteutgifterna mellan de parter i intresseföretag som står i ett skuldförhållande stryks. Detta beror på att ränteavdragsbegränsningen i fortsättningen lämpar sig även för andra nettoränteutgifter. Till momentet fogas en bestämmelse om att nettoränteutgifter som betalats till andra än till de parter i koncernföretag som avses i 6 mom. avdras i första hand. Konsekvensen av bestämmelsen framgår av exemplen nedan. I övrigt ändras momentets innehåll inte.

RP 150/2018 rd

Begränsningen av avdragsrätten lämpar sig som nu för nettoränteutgifter, med vilka avses ränteutgifter som överskrider ränteinkomsterna. Vid beräkningen av beloppet av nettoränteutgifter som ska dras av under skatteåret beaktas på samma sätt som nu alla nettoränteutgifter under skatteåret, oberoende av till vem de har betalats. I nettoränteutgifternas belopp beaktas även de nettoränteutgifter som avses i det föreslagna 4 mom. 1 och 2 punkten.

I momentet föreskrivs på samma sätt som nu om den andel av nettoränteutgifter som inte är avdragsgill så att nettoränteutgifter är avdragsgilla om de uppgår till högst 500 000 euro, och om eurogränsen överskrids bestäms den icke avdragsgilla andelen enligt den procentbaserade gränsen. På samma sätt som nu beräknas det icke avdragsgilla beloppet då från nettoränteutgifternas första euro i enlighet med exemplet nedan. Ränteutgifter kan inte dras av till de delar nettoränteutgifterna är större än 25 procent av samfundets eller bolagets resultat av näringsverksamheten under skatteåret, som har justerats med ränteutgifter, avskrivningar som dragits av i beskattningen och koncernbidrag. Med näringsverksamhetens resultat avses på samma sätt som nu det beskattningsbara lönsamma eller förlustbringande resultatet före inkomstskatter och andra icke avdragsgilla skatter och före avdrag av tidigare års fastställda förluster. Med detta hänvisas till differensen mellan intäkterna och kostnaderna för skatteåret enligt 3 § i näringskattelagen. Till näringsverksamhetens resultat fogas ränteutgifter, avdrag som dras av i beskattningen samt mottaget koncernbidrag enligt lagen om koncernbidrag och från det dras av mottaget koncernbidrag.

Om nettoränteutgifterna är t.ex. 700 000 euro, tillämpas inte det avdragsgilla beloppet på 500 000 euro utan det bör kontrolleras om begränsningen på 25 procent uppfylls eller om ett av undantagen i 4 mom. är tillämpligt. Om det räntebelopp som ska dras av enligt begränsningen på 25 procent är noll, och inget av undantagen i 4 mom. är tillämpligt, kommer hela beloppet på 700 000 euro att förbli oavdraget under skatteåret.

Paragrafens gällande 3 mom. upphävs, eftersom momentets innehåll flyttas till den föreslagna 18 b §. Gällande 4 mom. upphävs, eftersom det föreslås en bestämmelse om undantaget för finansiella företag i den föreslagna 18 b §.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett 4 mom. där det föreskrivs om undantag från huvudregeln i 3 mom. för begränsning av avdragsrätten. Undantagen ska gälla nettoränteutgifter som betalats till i 6 mom. avsedda parter som inte är i koncerngemenskap. Med ränteutgifter som betalats avses det belopp som enligt näringskattelagen periodiseras till skatteåret.

I 1 punkten föreskrivs att nettoränteutgifter som betalas till parter som inte är i koncerngemenskap är avdragsgilla upp till högst 3 000 000 euro. Bestämmelsen innebär att av nämnda nettoränteutgifter kan dras av 3 000 000 euro, även om det belopp som ska dras av med stöd av gränsen på 25 procent enligt 3 mom. är lägre än 3 000 000 euro. Avdragsrätten bestäms i enlighet med gränsen på 3 000 000 euro även när beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av är noll enligt begränsningen på 25 procent.

Om den skattskyldige har nettoränteutgifter som betalats till både parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap, leder undantagsbestämmelsen på samma sätt som den gällande bestämmelsen till att ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av i första hand. Konsekvensen av bestämmelsen framgår av exemplen nedan.

Till skillnad från gränsen på 500 000 euro i 3 mom. förutsätter tillämpningen av eurogränsen i 4 mom. inte att beloppet av de nettoränteutgifter som avses där är högst 3 000 000 euro.

RP 150/2018 rd

Därför kan en skattskyldig, när gränsen på 3 000 000 euro överskrids, ändå dra av nämnda belopp.

Det totalbelopp av nettoränteutgifter som procentuellt ska dras av beräknas som nu på det sätt som föreskrivs i 3 mom. av nettoränteutgifternas totala belopp från den första euron. På motsvarande sätt som det föreskrivs i 3 mom. i fråga om gränsen på 500 000 euro kan en skattskyldig dra av ett belopp som är större än eurogränsen, om det procentuella belopp som ska dras av är större.

Om den skattskyldige har betalat nettoränteutgifter till både parter i koncerngemenskap och parter som inte är koncerngemenskap, kan de icke avdragsgilla nettoränteutgifterna stegvis beroende på nettoränteutgifternas belopp fastställas som följer:

1. Nettoränteutgifterna beräknas med stöd av samtliga ränteutgifter och ränteinkomster.

— Om nettoränteutgifternas belopp är högst 500 000 euro, dras alla nettoränteutgifter av. Exempel 1.

— Om nettoränteutgifterna överstiger 500 000 euro, börjar följande fas. Exempel 2—9.

2. EBITD beräknas och tal X som är 25 procent av EBITD fastställs.

— Om nettoränteutgifternas belopp är högst lika stort som X, dras alla nettoränteutgifter av. Exempel 2.

— Om nettoränteutgifterna överstiger X, börjar följande fas. Exempel 3—9.

3. Beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap jämförs med tal X.

— Om beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap är högst lika stort som X, tillämpas detta procentbaserade belopp X i beräkningen, eftersom det inte finns något behov av att tillämpa den separata gränsen på tre miljoner euro. Exempel 3.

— Om beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap är mindre än X, kan dessutom nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap dras av. På samma sätt som nu kan nettoränteutgifter då dras av högst till beloppet X. Det belopp av nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap som överstiger X förblir oavdraget. På samma sätt som nu dras nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap först av från det procentbaserade beloppet. På motsvarande sätt som nu leder detta till att beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap minskar det avdragsgilla beloppet av nettoränteutgifter mellan parter i koncerngemenskap. Exempel 3 och 4.

— Om beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap överstiger X, som i sin tur understiger tre miljoner euro, börjar följande fas.

4. Från nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av högst tre miljoner euro även om X skulle vara mindre.

RP 150/2018 rd

— Nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och överstiger X förblir då oavdragna. Exempel 5 och 6.

— Även den del av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och överstiger tre miljoner euro förblir oavdragen. Exempel 7. Se också exempel 8.

5. Övergångsbestämmelse

— Utanför ovan beskrivna beräkning kan dessutom dras av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap till den del det är fråga om nettoränteutgifter som omfattas av övergångsbestämmelsen för gamla lån eller om aktiverade nettoränteutgifter. Exempel 9.

I exemplen nedan behandlas beräkningen av nettoränteutgifter som ska dras av, när den skattskyldige har nettoränteutgifter som betalats både till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap.

Exempel 1

- 200 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 100 000 euro i nettoränteutgifter till parter som inte är i koncerngemenskap

300 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av, dvs. hela beloppet.

Om nettoränteutgifternas totala belopp är högst 500 000 euro, tillämpas denna eurogräns. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 2

- 600 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 700 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 1 300 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 1 500 000 euro

1 300 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av, dvs. hela beloppet.

Om nettoränteutgifternas totala belopp är högst lika stort som det procentbaserade avdragsgilla beloppet, tillämpas den procentbaserade gränsen. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 3

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 100 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 1 100 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 250 000 euro

250 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av. 850 000 euro av de nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap förblir oavdragna.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp, men

RP 150/2018 rd

överstiger beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, görs avdraget med stöd av det procentbaserade beloppet och de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av i första hand. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 4

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 2 900 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 3 400 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 200 000 euro

3 200 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av. 200 000 euro av de räntor som betalats till parter i koncerngemenskap förblir oavdragna.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp, men överstiger beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, görs avdraget med stöd av det procentbaserade beloppet och de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av i första hand. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 5

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 1 500 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25procent är noll

1 000 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av. De nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, dvs. 500 000 euro, förblir oavdragna.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp, beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och tre miljoner euro, baserar sig avdraget på gränsen 3 000 000 euro. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 6

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 1 500 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25procent är 400 000 euro

1 000 000 euro i nettoränteutgifter dras av. De nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, dvs. 500 000 euro, förblir oavdragna.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp, beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och tre miljoner euro, baserar sig avdraget på gränsen 3 000 000 euro. Slutresultatet är det samma som i nuläget.

Exempel 7

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 250 000 euro

3 000 000 euro i nettoränteutgifter dras av. De räntor som betalats till parter i koncerngemenskap förblir oavdragna i sin helhet och av de räntor som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av 1 000 000 euro.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp, beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och tre miljoner euro, baserar sig avdraget på gränsen 3 000 000 euro. Slutresultatet är stramare än nu, eftersom även de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap förblir oavdragna.

Exempel 8

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 500 000 euro

Totalt 3 500 000 euro i nettoränteutgifter dras av. 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap förblir oavdragna.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp och beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, men överstiger 3 000 000 euro, görs avdraget med stöd av det procentbaserade beloppet och de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av i första hand. Slutresultatet är stramare än nu, eftersom även de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i intressegemenskap förblir oavdragna.

Exempel 9

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, inklusive 200 000 euro i ränteutgifter enligt 4 mom. 2 punkten
- Totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 500 000 euro

Totalt 3 700 000 euro dras av från nettoränteutgifterna. Oavdraget förblir 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och 300 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Om nettoränteutgifternas belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade beloppet understiger nettoränteutgifternas belopp och beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, men överstiger 3 000 000 euro, görs avdraget med stöd av det procentbaserade beloppet och de

RP 150/2018 rd

nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av i första hand. Dessutom dras av ränteutgifter på vilka tillämpas övergångsbestämmelser.

I 2 punkten föreskrivs att ränteavdragsbegränsningen inte ska tillämpas på nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap till de delar de uppkommer för lån som upptagits före den tidpunkt som anges i bestämmelsen eller har aktiverats före den 1 januari 2019. Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter att den skattskyldige ger en utredning över hur förutsättningarna för tillämpningen av bestämmelsen uppfylls.

Undantaget i 2 a punkten i momentet ska gälla ränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap till de delar de uppkommer för lån som har upptagits före den 17 juni 2016. Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter att lånet har upptagits före nämnda tidpunkt, dvs. senast den 16 juni 2016. Bestämmelsen kan tillämpas på ränteutgifter endast upp till det belopp som bygger såsom avses i bestämmelsen på lånevillkor som varit i kraft före det först nämnda datumet. Bestämmelsen är inte tillämplig på ränteutgifter till den del de bygger på ändringar i lånevillkoren som har trätt i kraft den 17 juni 2016 eller senare. Med en ändring av lånevillkoren avses i bestämmelsen ändringar som leder till en ökning av lånebeloppet eller en förlängning av lånetiden. Som en sådan ändring av lånevillkoret som avses i paragrafen betraktas exempelvis inte en ändring av referensräntan för lånet eller en ändring av tidpunkten då amorterings- eller ränteposterna förfaller, om inte lånetiden eller lånebeloppet ändras.

I punkt 2 underpunkterna b—d föreskrivs att ränteavdragsbegränsningen inte ska tillämpas på sådana nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och som har aktiverats med stöd av 14 §, 23 § eller 27 c § i näringskattelagen. Undantaget ska gälla ränteutgifter som har aktiverats före den 1 januari 2019. Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter att den skattskyldige ger en utredning över hur förutsättningarna för tillämpningen av bestämmelsen uppfylls.

Det belopp som ska dras av med stöd av punkt 2 i momentet inverkar inte på det belopp som ska dras av med stöd av bestämmelsen om den gräns på tre miljoner euro som föreskrivs i 1 punkten. Om den skattskyldige har betalat nettoränteutgifter på sammanlagt sex miljoner euro till parter som inte är i koncerngemenskap, varav tre miljoner euro är avdragsgilla med stöd av bestämmelsen om gamla lån, kan den skattskyldige dessutom dra av tre miljoner euro med stöd av den eurogräns som nämns i momentet, dvs. totalt sex miljoner euro.

Paragrafens gällande 5 mom. blir 6 mom.

Till paragrafen fogas ett 5 mom. där det föreskrivs om beräkandet av den begränsning som föreskrivs i 3 och 4 mom. i en situation där den skattskyldige har fler än en förvärvskälla. Beloppet av icke avdragsgilla nettoränteutgifter beräknas för enskilda skattskyldiga med stöd av totalbeloppet av de nettoränteutgifter som hör till alla förvärvskällor.

Det belopp av nettoränteutgifter som avses i 3 mom. bildas med stöd av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges alla ränteinkomster och ränteutgifter. Den icke avdragsgilla andelen av det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter som beräknats på detta sätt bestäms även som ett sammanlagt belopp med stöd av de eurogränser som avses i 3 och 4 mom. eller med stöd av ett procentbaserat belopp. Vid användningen av ett procentbaserat belopp bildas EBITD-talet av det sammanlagda belopp som fås när det resultat av näringsverksamheten som avses i 3 §, resultatet av jordbrukets förvärvskälla och inkomsten från förvärvskällan för annan verksamhet räknas ihop. Det sammanlagda beloppet justeras på det sätt som föreskrivs i 3 § med beaktande även av ränteutgifterna och avskrivningarna i jordbrukets förvärvskälla och förvärvskällan för annan inkomst.

RP 150/2018 rd

I momentet föreskrivs även om att det icke avdragsgilla beloppet av nettoränteutgifter inriktas på olika förvärvskällor. Inriktandet bygger på den relativa andel som nettoränteutgifterna i varje förvärvskälla utgör av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp. Den relativa andelen beräknas separat för nettoränteutgifter mellan parter i koncerngemenskap och mellan parter som inte är i koncerngemenskap. I momentet föreskrivs också att de nettoränteutgifter som avses i 4 mom. 1 och 2 punkten ska dras av i den förvärvskälla som de lån och ränteutgifter som utgör grunden för dessa nettoränteutgifter hör till.

I exemplen nedan behandlas beräkningen av avdragbara nettoränteutgifter när den skattskyldige har fler än en förvärvskälla.

Exempel 1

- 800 000 euro i nettoränteutgifter från näringsverksamhetens förvärvskälla
- 100 000 euro i nettoränteutgifter från förvärvskällan för annan verksamhet
- 50 000 euro i nettoränteutgifter från jordbrukets förvärvskälla
- Nettoränteutgifterna, sammanlagt 950 000 euro, har betalats till parter i koncerngemenskap
- Den skattskyldiges justerade EBITD 2 800 000 euro
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 700 000 euro

Sammanlagt 700 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av. Oavdraget blir 250 000 euro och det inriktas som följer:

- Näringsförvärvskällan 84 procent ($800\,000/950\,000$), dvs. 210 000 euro
- Förvärvskällan för annan verksamhet: 11 procent ($100\,000/950\,000$), dvs. 27 500 euro
- Jordbrukets förvärvskälla: fem procent ($50\,000/950\,000$), dvs. 12 500 euro

Om nettoränteutgifternas sammanlagda belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade belopp som baserar sig på det sammanräknade EBITD-talet understiger nettoränteutgifternas sammanlagda belopp, men överstiger det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter som har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, görs avdraget med stöd av det procentbaserade beloppet. Slutresultatet är stramare än nu, eftersom även nettoränteutgifterna i jordbrukets förvärvskälla och i förvärvskällan för annan verksamhet förblir oavdragna.

Exempel 2

- 5 000 000 euro i nettoränteutgifter från näringsverksamhetens förvärvskälla
- 100 000 euro i nettoränteutgifter från förvärvskällan för annan verksamhet
- 50 000 euro i nettoränteutgifter från jordbrukets förvärvskälla
- Det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter 5 150 000 euro.
- Den skattskyldiges justerade EBITD är negativt
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är noll

Av nettoränteutgifterna har

- 500 000 euro betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 650 000 euro betalats till parter som inte är i koncerngemenskap

3 000 000 euro kan dras av från nettoränteutgifterna. Oavdragna i sin helhet förblir de nettoränteutgifter på 500 000 euro som betalats till parter i koncerngemenskap och 1 650 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

RP 150/2018 rd

Om nettoränteutgifternas sammanlagda belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade belopp som baserar sig på det sammanräknade EBITD-talet understiger nettoränteutgifternas belopp, beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och tre miljoner euro, baserar sig avdraget på gränsen 3 000 000 euro. Slutresultatet är stramare än nu, eftersom även de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap förblir oavdragna och dessutom nettoränteutgifterna i jordbrukets förvärvskälla och förvärvskällan för annan verksamhet.

Den del som förbli oavdragen av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap inriktas på förvärvskällor där det finns sådana nettoränteutgifter. I det här fallet antas 4 600 000 euro höra till näringsförvärvskällan och 50 000 euro till förvärvskällan för annan verksamhet. Som grund för inriktandet används det relationstal som fås när nettoränteutgifter som har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och hör till förvärvskällan jämförs med det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

- Näringsförvärvskällan: 99 procent (4 600 000/4 650 000), dvs. 1 632 259 euro
- Förvärvskällan för annan verksamhet: en procent (50 000/4 650 000), dvs. 17 741 euro

De nettoränteutgifter som förblir oavdragna och har betalats till parter som är i koncerngemenskap inriktas på förvärvskällor där det finns sådana nettoränteutgifter. I det här fallet antas 400 000 euro höra till näringsförvärvskällan och 50 000 euro till förvärvskällan för annan verksamhet och 50 000 till jordbrukets förvärvskälla. Inriktandet görs på samma sätt som det ovan beskrivs i fråga om nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Om de nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap förblir helt oavdragna i det här exemplet, förblir hela det nettoräntebelopp som betalats till parter i koncerngemenskap och hör till förvärvskällan oavdraget i respektive förvärvskälla.

Exempel 3

- 5 000 000 euro i nettoränteutgifter i näringsverksamhetens förvärvskälla, varav 3 000 000 euro i nettoränteutgifter som har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- 500 000 euro i nettoränteutgifter i förvärvskällan för annan verksamhet som har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- 100 000 euro i nettoränteinkomster i jordbrukets förvärvskälla från parter som inte är i koncerngemenskap
- Det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter 5 400 000 euro
- Den skattskyldiges justerade EBITD 50 000 euro
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 12 500 euro

3 000 000 euro i nettoränteutgifter kan dras av. Oavdragna i sin helhet förblir de nettoränteutgifter på 2 000 000 euro som betalats till parter i koncerngemenskap och 2 400 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Om nettoränteutgifternas sammanlagda belopp överstiger 500 000 euro tillämpas det procentbaserade beloppet. Om det procentbaserade belopp som baserar sig på det sammanräknade EBITD-talet understiger nettoränteutgifternas belopp, beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och tre miljoner euro, baserar sig avdraget på gränsen 3 000 000 euro. Slutresultatet är stramare än nu, eftersom även de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och nettoränteutgifterna i förvärvskällan för annan verksamhet förblir oavdragna.

RP 150/2018 rd

Den del som förbli oavdragen av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap inriktas på förvärvskällor där det finns sådana nettoränteutgifter. I det här fallet finns det ränteutgifter på 3 000 000 euro i näringsförvärvskällan och 500 000 euro i förvärvskällan för annan verksamhet. Som grund för inriktandet används det relationstal som fås när nettoränteutgifter som har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och hör till förvärvskällan jämförs med det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

— Näringsförvärvskällan: 85,7 procent (3 000 000/3 500 000), dvs. 342 857 euro

— Förvärvskällan för annan verksamhet: 14,3 procent (500 000/3 500 000), dvs. 57 143 euro

De nettoränteutgifter som förblir oavdragna och har betalats till parter som är i koncerngemenskap inriktas på förvärvskällor där det finns sådana nettoränteutgifter. I det här fallet finns samtliga sådana ränteutgifter i näringsförvärvskällan, där hela beloppet på 2 000 000 euro i sådana nettoränteutgifter förblir oavdraget.

Paragrafens gällande 6 mom. blir 7 mom.

Paragrafens gällande 7 mom. delas upp i 8 och 9 mom.

Paragrafens 6 mom. motsvarar till innehållet det tidigare 5 mom. Till momentet fogas ett omnämnande av att begreppet koncerngemenskap hänför sig endast till tillämpningen av denna paragraf. Genom begreppet ändras inte det koncern- eller intressegemenskapsbegrepp som tillämpas i andra sammanhang i beskattningen. I denna paragraf tillämpas begreppet koncerngemenskap på en åtskillnad mellan nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap i syfte att tillämpa den bestämmelse som avses i 4 mom. Innehållet i begreppet koncerngemenskap är ett annat än innehållet i begreppet fristående företag i 18 b §.

Begreppet koncerngemenskap är det samma som begreppet intressegemenskap i den tidigare lagen. Begreppet intressegemenskap ersätts med begreppet koncerngemenskap för att särskilja det från begreppet fristående företag i 18 b § och den direktivbaserade definitionen på närstående förhållande som tillämpas i samband med det. Koncerngemenskap bestäms med stöd av bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande bedöms som för närvarande på samma sätt som i 31 § i lagen om beskattningsförfarande. Enligt bestämmelsen uppstår bestämmande inflytande när den ena parten direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller har mer än hälften av det röstetal som den andra partens aktier eller andelar medför och den ena parten direkt eller indirekt har rätt att utse fler än hälften av medlemmarna i det andra samfundets styrelse eller ett jämförbart organ eller ett organ som har denna rätt. Bestämmande inflytande råder enligt bestämmelsen också när den ena parten har en ledning som är gemensam med den andra parten eller den ena parten annars utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över den andra parten.

Paragrafens 7 mom. ska innehålla den bestämmelse som ingår i det gällande 6 mom. Termen intressegemenskap ska dock ersättas med termen koncerngemenskap.

Paragrafens 8 mom. innehåller en huvudregel för periodisering av icke avdragsgilla nettoränteutgifter som motsvarar bestämmelsen i det gällande 7 mom. Till momentet fogas en bestämmelse om hur gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras av med beaktande av 3 och 4 mom.

Liksom nu kan icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år inte dras av till större belopp än vad eurogränsen eller den procentbaserade gränsen för varje följande skatteår

tillåter. Under skatteåret dras på samma sätt som nu först av de nettoränteutgifter som hör till skatteåret och först därefter, enligt avdragsgränserna under skatteåret, gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter. Den gräns på 3 000 000 euro som avses i 4 mom. utgör avdragets maximibelopp för det sammanräknade avdragsgilla belopp av nettoränteutgifterna under skatteåret och nettoränteutgifter som under tidigare år betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, om inte det procentbaserade avdragsgilla beloppet under skatteåret är större. De icke avdragsgilla nettoränteutgifter som uppkommer för nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och parter som inte är i koncerngemenskap och har uppkommit i olika förvärvskällor ska särskiljas från varandra. Icke avdragsgilla nettoränteutgifter som uppkommit under flera skatteår kumuleras enligt förvärvskälla till två poster i enlighet med denna indelning. Om icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som är i koncerngemenskap och till parter som inte är i koncerngemenskap kan dras av under skatteåret, dras de sist nämnda av i första hand.

Om den skattskyldige har gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter, kan det sammanlagda avdragsgilla beloppet av nettoränteutgifter under skatteåret och gamla nettoränteutgifter fastställas stegvis enligt nettoränteutgifternas belopp och art som följer:

— Det avdragsgilla nettoränteutgiftsbeloppet under skatteåret beräknas i enlighet med 3 och 4 mom.

— Beloppet av de avdragsgilla nettoränteutgifterna under skatteåret, med undantag för belopp som dras av med stöd av 4 mom. 2 punkten underpunkterna a–d, jämförs med det maximala avdragsbeloppet under skatteåret; utöver det belopp som dras av under skatteåret kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras av till ett belopp som motsvarar den differens som beräknats på detta sätt

På nuvarande sätt kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras av, om beloppet av nettoränteutgifter som dras av under skatteåret understiger 500 000 euro eller det procentbaserade belopp som avses i 3 mom. Exempler 1 och 2 nedan beskriver dessa situationer.

Avdraget kan beroende på situation vara möjligt även när beloppet av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap under skatteåret understiger tre miljoner euro. Exempler 5 och 6 nedan beskriver dessa situationer.

Avdraget av nettoränteutgifterna under skatteåret i första hand i enlighet med momentet leder till att gränsen på tre miljoner euro inte kan användas till avdrag för gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter, om den procentbaserade gränsen har använts när nettoränteutgifterna under skatteåret dragits av. På motsvarande sätt kan den procentbaserade gränsen inte användas till avdrag för gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter, om gränsen på tre miljoner euro har använts vid avdraget av nettoränteutgifterna under skatteåret. Den begränsningsmetod som använts i avdraget för nettoränteutgifterna under skatteåret bestämmer på så vis även om den procentbaserade gränsen eller eurogränsen ska användas vid beräkningen av avdraget för gamla nettoränteutgifter som inte använts. Exempler 2, 3, 4, 7, 8 och 9 nedan beskriver dessa situationer.

Det maximala belopp på tre miljoner euro per skatteår som föreskrivs i momentet och prioriteringen av nettoränteutgifterna under skatteåret leder också till att när gränsen på tre miljoner euro tillämpas minskar hela det belopp som dras av under skatteåret, inklusive nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, det avdragsgilla beloppet för gamla nettoränteutgifter, även om de senast nämnda har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Exempel 1 nedan beskriver denna situation.

RP 150/2018 rd

I exemplen nedan behandlas beräkningen av det avdragbara beloppet, när det under skatteåret dras av både nettoränteutgifterna under skatteåret och gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter. Exempelfallen och deras numrering är de samma som i motiveringen till 4 mom. ovan.

Exempel 1

- 200 000 euro i nettoränteutgifter till parter i koncerngemenskap
- 100 000 euro i nettoränteutgifter till parter som inte är i koncerngemenskap

300 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret, dvs. hela beloppet. När nettoränteutgifterna under skatteåret dras av tillämpas gränsen på 500 000 euro, som överstiger det avdragsgilla beloppet under skatteåret med 200 000 euro.

Dessutom kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras av som följer:

- *I första hand dras enligt gränsen på tre miljoner euro av högst 2 700 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, eftersom sammanlagt högst tre miljoner euro får dras av under skatteåret med tillämpning av nämnda gräns*
- *Med tillämpning av gränsen på 500 000 euro högst 200 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, om det inte har betalats nettoränteutgifter till parter som inte är i koncerngemenskap eller deras belopp understiger 200 000 euro*

Exempel 2

- 600 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 700 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- Totalt 1 300 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 1 500 000 euro

1 300 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret, dvs. hela beloppet. När nettoränteutgifterna under skatteåret dras av tillämpas den procentbaserade gränsen som överstiger det avdragsgilla beloppet med 200 000 euro.

Dessutom kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras av som följer:

- *Differensen mellan det nettoränteutgiftsbelopp som ska dras av under skatteåret och det procentbaserade beloppet med tillämpning av den procentbaserade gränsen, dvs. 200 000 euro*
- *Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom avdraget för nettoränteutgifterna under skatteåret bygger på det procentbaserade beloppet*

Exempel 3

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 100 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 1 100 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 250 000 euro

250 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. 850 000 euro av de nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap förblir oavdragna.

RP 150/2018 rd

Vid avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret tillämpas det procentbaserade beloppet som understiger nettoränteutgifternas belopp under skatteåret, men överskrider beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av:

— Med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom hela beloppet har använts till avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret

— Enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom avdraget för nettoränteutgifterna under skatteåret bygger på det procentbaserade beloppet

Exempel 4

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 2 900 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 3 400 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 200 000 euro

3 200 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. 200 000 euro av de räntor som betalats till parter i koncerngemenskap förblir oavdragna.

Vid avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret tillämpas det procentbaserade beloppet som understiger nettoränteutgifternas belopp under skatteåret, men överskrider beloppet av de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av:

— Med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom hela beloppet har använts till avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret

— Enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom avdraget för nettoränteutgifterna under skatteåret bygger på det procentbaserade beloppet

Exempel 5

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 1 500 000 euro i nettoränteutgifter
- Beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är noll

1 000 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. De nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, dvs. 500 000 euro, förblir oavdragna.

När nettoränteutgifterna under skatteåret dras av tillämpas gränsen på tre miljoner euro, som överstiger beloppet av de nettoränteutgifter som har betalats till parter i koncerngemenskap under skatteåret.

Dessutom kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av som följer:

RP 150/2018 rd

— Med tillämpning av gränsen på tre miljoner euro differensen mellan det nettoränteutgiftsbelopp som ska dras av under skatteåret och tre miljoner euro, dvs. 2 000 000 euro

— Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom gränsen på tre miljoner euro har tillämpats när nettoränteutgifter under skatteåret dragits av

Exempel 6

- 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 1 500 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 400 000 euro

1 000 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. De nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap, dvs. 500 000 euro, förblir oavdragna.

När nettoränteutgifter under skatteåret dras av tillämpas gränsen på tre miljoner euro som överstiger de nettoränteutgifter som under skatteåret har betalats till parter i koncerngemenskap.

Dessutom kan gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av som följer:

— Med tillämpning av gränsen på tre miljoner euro differensen mellan det nettoränteutgiftsbelopp som ska dras av under skatteåret och tre miljoner euro, dvs. 2 000 000 euro

— Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom gränsen på tre miljoner euro har tillämpats när nettoränteutgifter under skatteåret dragits av

Exempel 7

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 250 000 euro

3 000 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. De nettoränteutgifter som betalats till parter som är i koncerngemenskap förblir helt oavdragna och av de räntor som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap 1 000 000 euro.

När nettoränteutgifter under skatteåret dras av tillämpas gränsen på tre miljoner euro, som understiger de nettoränteutgifter som under skatteåret har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av:

— Med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom gränsen på tre miljoner euro har tillämpats när nettoränteutgifter under skatteåret dragits av

— Enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom hela beloppet har använts till avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret

Exempel 8

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap
- totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 500 000 euro

3 500 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. Oavdraget förblir 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och 500 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

När nettoränteutgifter under skatteåret dras av tillämpas den procentbaserade gränsen som understiger nettoränteutgifterna under skatteåret.

Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av:

- *Med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom hela beloppet har använts till avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret*
- *Enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom den procentbaserade gränsen har tillämpats när nettoränteutgifterna under skatteåret dragits av*

Exempel 9

- 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap
- 4 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap, inklusive 200 000 euro i ränteutgifter enligt 4 mom. 2 punkten i övergångsbestämmelsen
- totalt 5 000 000 euro i nettoränteutgifter
- beloppet av de nettoränteutgifter som ska dras av enligt 25 procent är 3 500 000 euro

3 700 000 euro dras av från nettoränteutgifterna under skatteåret. Oavdraget förblir 1 000 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter i koncerngemenskap och 300 000 euro i nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap.

När nettoränteutgifter under skatteåret dras av tillämpas den procentbaserade gränsen som understiger nettoränteutgifterna under skatteåret.

Gamla icke avdragsgilla nettoränteutgifter kan inte dras av:

- *Med stöd av det procentbaserade beloppet, eftersom hela beloppet har använts till avdrag för nettoränteutgifterna under skatteåret*
- *Enligt gränsen på tre miljoner euro, eftersom den procentbaserade gränsen har tillämpats när nettoränteutgifterna under skatteåret dragits av*

Till paragrafen fogas ett 9 mom. Momentet innehåller de särskilda bestämmelser som ingår i 7 mom. i den gällande paragrafen och som gäller periodiseringen av de icke avdragsgilla nettoränteutgifter som avses i 8 mom. Innehållet i momentet motsvarar det som förskrivs i 7 mom. i den gällande paragrafen.

18 b §. Till lagen fogas en ny 18 b § där det föreskrivs om sådana skattskyldiga och ränteutgifter som inte omfattas av ränteavdragsbegränsningen i 18 a §.

I 1 mom. föreskrivs att ränteavdragsbegränsningen inte ska tillämpas på fristående skattskyldiga och finansiella företag. Begreppen fristående skattskyldig och finansiellt företag definieras i 2 och 3 mom.

I momentet föreskrivs också att ränteavdragsbegränsningen inte ska tillämpas på ränteutgifter som hänför sig till vissa infrastrukturprojekt. Sådana infrastrukturprojekt räknas upp i 4 mom. Bestämmelsen är tillämplig på projekt som nämns i 4 mom., om projektet genomförs av en person med hemvist i en EU-medlemsstat enligt skattelagstiftningen i den staten, inkomster av projektet och ränteutgifter i anknytning till finansieringen av projektet beaktas i beskattningen i en EU-medlemsstat unionen och tillgångar som hänför sig till projektet finns i en EU-medlemsstat.

I momentet föreskrivs också om det undantag som för närvarande ingår i 18 a § 3 mom. och som baserar sig på en jämförelse av den skattskyldiges egna kapital och balansomslutningen enligt bokslutet med motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen. Bestämmelser om balansräkningar som ska jämföras föreskrivs i 5 mom.

I 2 mom. föreskrivs om definitionen på fristående företag. I definitionen används i enlighet med direktivet termen subjekt. Med subjekt avses allmänt olika inhemska och internationella subjekt oberoende av deras juridiska konstruktion. Ett subjekt kan exempelvis vara ett samfund, en sammanslutning, ett andelslag eller en stiftelse. Enligt definitionen kan flera subjekt vara i intressegemenskap sinsemellan och ett eller flera subjekt och en fysisk person sinsemellan.

I 1 punkten föreskrivs att en skattskyldig inte betraktas som ett fristående företag, om det är en del av en koncern för affärsredovisningsändamål. Med koncern för affärsredovisningsändamål avses en koncern som består av alla subjekt som är fullt integrerade i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller enligt bokföringslagen (1336/1997).

I 2 punkten föreskrivs att en skattskyldig inte betraktas som ett fristående företag, om den skattskyldige har ett fast driftställe utomlands. Med fast driftställe avses en rörelse som i skattehänseende utgör ett fast driftställe.

I de situationer som avses i 3—5 *punkten* beaktas en intressegemenskap som uppstår både direkt och indirekt. I direktivet definieras inte hur indirekt innehav beräknas vid tillämpningen av definitionen på intressegemenskap. Ägandet beräknas proportionellt genom att innehaven på varje mellannivå multipliceras. Om det proportionella innehavet är under 25 procent, är det inte fråga om en sådan intressegemenskap som avses i momentet.

En sådan intressegemenskap som avses i 3—5 *punkten* kan beskrivas med ett exempel: A Ab har tre helägda inhemska dotterbolag som i sin tur äger 30 procent var av Y Ab. A Ab är då i en sådan direkt intressegemenskap som avses i 3 *punkten* med alla sina dotterbolag och i en indirekt intressegemenskap med Y Ab. Dotterbolagen är i en sådan intressegemenskap med varandra som avses i 5 *punkten* och i en sådan direkt intressegemenskap med A Ab som avses i 4 *punkten*. Y Ab är i en sådan direkt intressegemenskap som avses i 3 *punkten* med alla dotterbolag och i en sådan indirekt intressegemenskap med A Ab som avses i 4 *punkten*.

En sådan intressegemenskap som avses i 4—5 *punkten* existerar också när en fysisk person äger minst 25 procent av ett företag. Intressegemenskap existerar t.ex. mellan två företag, om

en fysisk person äger minst 25 procent av båda företagen antingen direkt eller indirekt t.ex. via ett holdingbolag.

I 3 mom. föreskrivs om finansiella företag på vilka inte tillämpas den lagstiftning som begränsar avdragsrätten för ränteutgifter. Bestämmelsen tillämpas även på utländska samfunds filialer i Finland, om deras verksamhet motsvarar inhemska aktörers verksamhet. Exempelvis investeringstjänster kan i EU- och EES-området tillhandahållas med stöd av huvudrörelsens auktorisation.

Momentets 1 punkt motsvarar den gällande regleringen, dvs. undantaget omfattar de kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen. Bestämmelsen bygger på artikel 2.5 a i direktivet. Enligt kreditinstitutslagen ska ett kreditinstitut ha koncession för kreditinstitutsverksamhet. Ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank eller ett kreditföretag.

I 2 punkten undantas värdepappersföretag enligt definitionen i de så kallade MiFID-reglerna (direktiv 2004/39/EG, omarbetat genom direktiv 2014/65/EU) från regleringen. Bestämmelsen bygger på artikel 2.5 a i direktivet. I den nationella lagstiftningen har MiFID-reglerna genomförts i lagen om investeringstjänster och värdepappersföretag behöver auktorisation.

I 3 punkten avses sådana AIF-förvaltare som definieras i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder (2011/61/EU). Direktivet har genomförts nationellt i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. En sådan AIF-förvaltare som avses i bestämmelsen kan vara antingen en auktoriserad förvaltare eller en registreringskyldig förvaltare. Bestämmelsen bygger på artikel 2.5 a i direktivet.

I 4 punkten avses ett fondbolag enligt UCITS-direktivet. I den nationella lagstiftningen har UCITS-direktivet genomförs i lagen om placeringsfonder. Bestämmelsen bygger på artikel 2.5 a i direktivet.

I 5 punkten avses ett sådant försäkringsföretag som avses i Solvens II-direktivet. Enligt definitionen i Solvens II-direktivet avses med ett försäkringsföretag ett företag som tillhandahåller direkt liv- eller skadeförsäkring och som har fått auktorisation enligt artikel 14. En motsvarande definition gäller återförsäkringsföretag. I bestämmelsen preciseras därför att undantaget är tillämpligt på försäkringsbolag och återförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen som har koncession. I förteckningen över finansiella företag i direktivet har inte små försäkringsföretag enligt Solvens II-direktivet undantagits i fråga om försäkringsföretag. Nationellt kan försäkringsverksamhet även bedrivas av försäkringsföreningar. I 6 punkten föreskrivs att även försäkringsföreningar omfattas av undantaget för finanssektorn, eftersom försäkringsföreningar omfattas av Solvens II-direktivets tillämpningsområde även om de på grund av sin ringa storlek nationellt sett är undantagna från tillämpningsområdet för bestämmelserna i direktivet. Bestämmelserna i 5 och 6 punkten motsvarar nuläget och bygger på artikel 2.5 b i direktivet.

I 7 och 8 punkten föreskrivs om institut som tillhandahåller tjänstepensioner med stöd av artikel 2.5 d. Nationellt kan dessa vara sådana pensionskassor som avses i lagen om försäkringskassor och sådana pensionsstiftelser som avses i lagen om pensionsstiftelser. I Finland kan en pensionsstiftelse vara en A-pensionsstiftelse, B-pensionsstiftelse eller AB-pensionsstiftelse. En A-pensionsstiftelse bedriver endast frivillig tilläggs pensionsverksamhet, en B-pensionsstiftelse endast lagstadgad arbetspensionsverksamhet och i en AB-pensionsstiftelse finns olika avdelningar för A-tilläggs pensionsverksamhet och B-arbetspensionsverksamhet och dessa avdelningars medel ska hållas åtskilda. Det direktiv om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (2003/41/EG) som nämns i direktivet tillämpas i Finland på A-pensionsstiftelser och AB-pensionsstiftelsers A-avdelning.

RP 150/2018 rd

Motsvarande situation gäller även för pensionskassor. B-avdelningens verksamhet är dock vanligen sådan verksamhet som avses i artikel 2.5 e som gäller finansiella företag, varvid AB-pensionsstiftelser och AB-pensionskassor även omfattas av det undantag för finanssektorn som avses i momentet.

Enligt underpunkt d i förteckningen över finansiella företag i direktivet betraktas tjänstepensionsinstitut dock inte som finansiella företag, om medlemsstaten har beslutat att inte tillämpa direktivet om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut delvis eller helt på detta institut. Det är fråga om undantag enligt ovan nämnda direktiv att nationellt helt eller delvis undanta små tjänstepensionsinstitut från den lagstiftning som följer av direktivet. Med avseende på detta ska det preciseras i 7 och 8 punkten att pensionsanstalter ska omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2003/41/EG. Direktiv 2003/41/EG upphävs den 13 januari 2019 genom ett nytt direktiv 2341/2016/EG, som ska tillämpas på tjänstepensionsinstitut och innehåller en undantagsbestämmelse med samma innehåll som undantaget i det tidigare direktivet.

I 7 och 8 punkten föreskrivs i enlighet med direktivet också om att kapitalförvaltare som avses i lagen om försäkringskassor och lagen om pensionsstiftelser omfattas av undantaget.

I 9 punkten föreskrivs i enlighet med artikel 2.5 e i direktivet om att lagstadgade pensionsanstalter som verkställer lagstadgade arbetspensioner omfattas av undantaget för finanssektorn. Sådana är nationellt t.ex. arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser och pensionskassor som i bestämmelsen allmänt kallas arbetspensionsanstalt enligt arbetspensionslagarna. Enligt den aktuella direktivbestämmelsen omfattar undantaget även juridiska personer som har inrättats i syfte att investera i sådana system. Med detta avses t.ex. Statens pensionsfond eller ett dotterbolags som ägs helt av en pensionsanstalt. De sistnämnda är exempelvis fastighetsbolag som ägs av pensionsbolag och investeringar i bolag och olika typer av andra juridiska personer. Med bestämmelsen avses inte sådana bolag i vilka en pensionsanstalt innehar endast en andel.

I 10 punkten föreskrivs i enlighet med artikel 2.5 f i direktivet om att sådana AIF-fonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder hör till definitionen på finansiella företag. En alternativ investeringsfond kan till sin juridiska konstruktion vara t.ex. ett aktiebolag eller ett kommanditbolag. I bestämmelsen förutsätts i enlighet med direktivet att en alternativ investeringsfond förvaltas av en AIF-förvaltare som därmed ska ha antingen auktorisation eller vara registrerad.

I 11 punkten föreskrivs i enlighet med artikel 2.5 g i direktivet om att även en placeringsfond som avses i lagen om placeringsfonder ska betraktas som finansiellt företag. En placeringsfond är enligt 20 § i inkomstskattelagen ett skattefritt samfund och därför har bestämmelsen inte någon praktisk betydelse för placeringsfonder. Det är fråga om nationellt genomförande enligt ordalydelsen i direktivet.

I 12 och 13 punkten föreskrivs om artikel 2.5 h och 2.5 i direktivet. Nationellt har de EU-rättsakter som det hänvisas till i ovan nämnda punkter genomförts i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Verksamhet både som central motpart och som värdepapperscentral kräver tillstånd.

I 4 mom. föreskrivs om projekt som betraktas som sådana offentliga infrastrukturprojekt som avses i 1 mom. Sådana projekt är bostadsproduktionsprojekt för vilka har erhållits sådant offentligt stöd som avses i de lagar som nämns i momentet.

Paragrafens 5 mom. motsvarar i huvudsak det tidigare 3 mom. i 18 a § till sitt innehåll. Till bestämmelsen fogas ett direktivbaserat krav på att relationstalen för specialföretags balansräkning och koncernbalansräkningen ska bygga på samma slags metod för värdering av tillgångar och skulder. Genom tillägget ändras inte i övrigt tillämpningsförutsättningarna för den gällande bestämmelsen om balansbefrielse. På samma sätt som nu skulle jämförelsen i princip göras med stöd av de fastställda boksluten.

Enligt det föreslagna tillägget förutsätter tillämpningen av balansbefrielse i en situation där de balansräkningar som avses i bestämmelsen och ska jämföras har upprättats enligt olika metoder att balansräkningarna jämförs i den form de skulle ha haft om de hade upprättats enligt samma bestämmelser. Jämförelsen kan inte direkt göras t.ex. mellan ett specialföretags balansräkning som upprättats i enlighet med den nationella bokföringslagstiftningen och balansräkningen i ett koncernbokslut som upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna. Enligt förslaget förutsätter tillämpningen av bestämmelsen att den fastställda balansräkningen presenteras omarbetad i den form den skulle ha haft om den hade upprättats enligt samma bestämmelser som den skattskyldiges balansräkning. Med bestämmelserna avses standarden eller bestämmelserna för bokföring eller bokslut. Om den skattskyldiges balansräkning hade upprättats t.ex. enligt bokföringslagen och koncernbalansräkningen enligt de internationella bokslutsstandarderna, skulle den föreslagna bestämmelsen innebära att siffrorna i koncernbalansräkningen måste anpassas till den form de skulle ha haft om koncernbalansräkningen hade upprättats enligt bokföringslagen.

1.2 Lag om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

Till paragrafen fogas ett 4 mom., där det föreskrivs om ränteavdrag för öppna bolag och kommanditbolag vid beräkningen av jordbrukets resultat. Ränteutgifterna dras av på samma sätt som ränteutgifter dras av vid beräkningen av näringsverksamhetens resultat. Om den skattskyldige har fler än en förvärvskälla, beräknas det avdragbara räntebeloppet för enskilda skattskyldiga med stöd av de ränteutgifter och ränteinkomster som hör till samtliga förvärvskällor.

1.3 Lag om ändring av inkomstskattelagen

Till paragrafen fogas ett 9 mom., där det föreskrivs om ränteavdrag för öppna bolag och kommanditbolag vid beräkningen av beskattningsbar inkomst med stöd av inkomstskattelagen. Ränteutgifterna dras av på samma sätt som ränteutgifter dras av vid beräkningen av näringsverksamhetens resultat. Om den skattskyldige har fler än en förvärvskälla, beräknas det avdragbara räntebeloppet för enskilda skattskyldiga med stöd av de ränteutgifter och ränteinkomster som hör till samtliga förvärvskällor.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2019. Avsikten är att lagarna ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2019. Ändringen i lagen om skatteredovisning tillämpas i skatteredovisningar från och med skatteåret 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 18 a §, sådan den lyder i lagarna 983/2012 och 1238/2013, samt
fogas till lagen en ny 18 b § som följer:

AVDELNING II

Skatteplikt för inkomster och avdragsrätt för utgifter

2 kap.

Avdragsrätt för utgifter och förluster

18 a §

De räntor för samfund, öppna bolag och kommanditbolag som avses i 18 § 1 mom. 2 punkten är avdragsgilla på det sätt som anges i denna paragraf, om inte något annat föreskrivs i 18 b §.

Med ränteutgift och ränteinkomst avses i denna paragraf ränta och motsvarande andra prestationer som är ersättning för främmande kapital samt prestationer som uppkommer i samband med anskaffning av finansiering.

Ränteutgifterna är avdragsgilla till den del de motsvarar beloppet av ränteinkomsterna. Ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna (*nettoränteutgifter*) är avdragsgilla, om de under skatteåret uppgår till högst 500 000 euro. Överstiger nettoränteutgifterna under skatteåret ovan nämnda belopp är nettoränteutgifterna inte avdragsgilla till den del de överstiger 25 procent av näringsverksamhetens resultat enligt 3 § i denna lag vilket har ökat med ränteutgifter och avskrivningar som dras av i beskattningen samt erhållna koncernbidrag enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen och vilket har minskats med givna koncernbidrag. De nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av först.

Med avvikelse från 3 mom. är nettoränteutgifterna avdragsgilla till de delar de har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och

1) deras belopp under skatteåret är större än det i 3 mom. avsedda procentbaserade belopp som ska dras av och som uppgår till högst 3 000 000 euro, eller

2) den skattskyldige lägger fram en utredning om att de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap överstiger det belopp som anges i 1 punkten

a) uppkommer för lån som har upptagits före den 17 juni 2016 och som inte bygger på sådana ändringar i lånevillkoren som gäller en ökning av lånebeloppet eller lånetiden och som har gjorts nämnda datum eller senare,

b) med stöd av 14 § räknas som anskaffningsutgift för tillgångar före den 1 januari 2019,

c) med stöd av 23 § har aktiverats före den 1 januari 2019, eller

d) med stöd av 27 c § har aktiverats före den 1 januari 2019.

Om den skattskyldige har ränteinkomster eller ränteutgifter för en verksamhet vars resultat beräknas med stöd av inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) eller inkomstskattelagen (1535/1992), bildas beloppet av de i 3 mom. avsedda nettoränteutgifterna på grundval av den

skattskyldiges samtliga ränteinkomster och ränteutgifter. Den icke avdragsgilla andelen av nettoränteutgifter beräknas då på grundval av detta sammanlagda belopp. Vid beräkningen av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom. används förutom näringsverksamhetens resultat som avses i 3 § även resultatet av jordbruk som avses i 1 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk och inkomst som beräknats med stöd av inkomstskattelagen, vilka alla summeras. Av nettoränteutgifternas icke avdragsgilla belopp inriktas på respektive förvärvskälla ett belopp som motsvarar förvärvskällans relativa andel av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp. Om nettoränteutgifternas icke avdragsgilla belopp innehåller nettoränteutgifter som betalats både till parter som inte är i koncerngemenskap och till parter som är i koncerngemenskap, beräknas varje förvärvskällans relativa andel med beaktande av dess andel av det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifterna i vardera gruppen. Till den del nettoränteutgifterna är avdragsgilla med stöd av 4 mom. 2 punkten inriktas de på den förvärvskälla till vilken de lån som avses i den nämnda punkten hör.

Parterna är på det sätt som avses i denna paragraf i koncerngemenskap med varandra, om den ena parten utövar bestämmande inflytande över den andra parten eller om en tredje part ensam eller tillsammans med närstående kretsar utövar bestämmande inflytande över bägge parter i skuldförhållandet på det sätt som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). Med parter som inte är i koncerngemenskap avses parter i ett skuldförhållande mellan vilka förutsättningen för ett sådant bestämmande inflytande som avses i detta moment inte uppfylls. Med parter som står i ett skuldförhållande avses räntebetalaren och den verkliga förmånstagaren till inkomst som motsvarar ränteutgiften.

Om den skuld som ligger till grund för räntan har upptagits hos en part som inte är i koncerngemenskap, betraktas skulden som upptagen hos en part i en koncerngemenskap till den del som

1) den part som är i koncerngemenskap har en fordran på en part som inte är i koncerngemenskap och fordran har samband med skulden, eller

2) en fordran som innehas av en part i koncerngemenskapen utgör säkerhet för skulden.

De nettoränteutgifter som enligt 3 och 4 mom. är icke avdragsgilla (*icke avdragsgilla nettoränteutgifter*) kan dras av från inkomsterna under de följande åren upp till beloppet av de avdragsgilla ränteutgifterna under respektive skatteår. Om nettoränteutgifter under skatteåret dras av på grundval av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom., kan de icke avdragsgilla nettoränteutgifterna inte dras av på grundval av det belopp som avses i 4 mom. 1 punkten. Om nettoränteutgifter under skatteåret dras av på grundval av det belopp som avses i 4 mom. 1 punkten, kan icke avdragsgilla nettoränteutgifter inte dras av på grundval av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom. Beloppet av de nettoränteutgifter som dras av under skatteåret och det belopp som dras av från de icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap uppgår till högst 3 000 000 euro, om inte det i 3 mom. avsedda procentbaserade beloppet under skatteåret överstiger detta. Från icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras först av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Om den skattskyldige även med stöd av 5 mom. har icke avdragsgilla nettoränteutgifter som inriktats på verksamhet som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk eller inkomstskattelagen, kan dessa under de följande åren dras av från inkomsterna från den aktuella förvärvskällan upp till beloppet av de avdragsgilla nettoränteutgifterna under respektive skatteår med iakttagande av vad som föreskrivs i detta moment och i 5 mom. Den skattskyldige ska yrka på avdrag för icke avdragsgilla nettoränteutgifter och utreda grunderna för avdraget.

Vid fusion av ett samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det övertagande samfundet. Vid fission av samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det övertagande samfundet till den del det är uppenbart, att den icke avdragsgilla nettoränteutgiften har uppstått i verksamhet som överförs till det övertagande samfundet. Till övriga delar överförs icke avdragsgilla nettoränteutgifter i samma proportion som det

RP 150/2018 rd

överlåtande samfundets nettoförmögenhet enligt 2 kap. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) till det övertagande samfundet.

18 b §

Paragraf 18 a § i denna lag tillämpas inte

- 1) på samfund, öppna bolag eller kommanditbolag som är fristående företag,
- 2) på finansiella företag,
- 3) på ränteutgifter som uppkommer för lån som används för att finansiera långfristiga offentliga infrastrukturprojekt som avses i 4 mom., förutsatt att den projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster finns i Europeiska unionen,
- 4) om den skattskyldige på det sätt som avses i 5 mom. lägger fram en utredning om att relationen mellan den skattskyldiges egna kapital och balansomslutningen enligt det fastställda bokslutet är större eller lika stort som motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen vid skatteårets slut.

Som ett fristående företag enligt 1 mom. 1 punkten betraktas inte ett samfund, öppet bolag eller kommanditbolag

- 1) som för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern,
- 2) som har ett skattemässigt fast driftställe utomlands,
- 3) som direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer i ett annat subjekt eller har rätt att motta 25 procent eller mer av vinsterna i det subjektet,
- 4) i vars rösträtt, kapital eller vinster en fysisk person eller ett annat subjekt direkt eller indirekt har en andel på 25 procent eller mer, eller
- 5) som har samband med ett eller flera andra subjekt på den grund att en fysisk person eller ett subjekt direkt eller indirekt har en andel på 25 procent eller mer av det och det andra företaget.

Med finansiella företag avses i 1 mom. 3 punkten

- 1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen,
- 2) värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster,
- 3) förvaltare av alternativa investeringsfonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014),
- 4) fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),
- 5) i försäkringsbolagslagen avsedda försäkringsbolag eller återförsäkringsbolag som har koncession,
- 6) försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),
- 7) i lagen om försäkringskassor avsedda pensionskassor som bedriver tilläggs pensionsverksamhet och som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2003/41/EG om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt i lagen om försäkringskassor avsedda kapitalförvaltare,
- 8) i lagen om pensionsstiftelser avsedda pensionsstiftelser som bedriver tilläggs pensionsverksamhet och som omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv som anges i 7 punkten samt i lagen om pensionsstiftelser avsedda kapitalförvaltare,
- 9) arbetspensionsanstalter som avses i arbetspensionslagarna och juridiska personer som inrättats i syfte att investera i sådana system,
- 10) i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder avsedda alternativa investeringsfonder för vars förvaltning svarar en i samma lag avsedd förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- 11) placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder,
- 12) centrala motparter som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
- 13) värdepapperscentraler som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

RP 150/2018 rd

Som ett långsiktigt offentligt infrastrukturprojekt betraktas nybyggnad, ombyggnad eller anskaffning av bostäder för vilket det har erhållits lån eller räntestöd med stöd av någon av följande lagar:

- 1) lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001),
- 2) aravalagen (1189/1993),
- 3) en av de lagar som anges i 2 § 1 mom. 1 punkten i aravabegränsningslagen (1190/1993),
- 4) lagen om räntestödslån för hyresbostadslån (867/1980),
- 5) lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993),
- 6) lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016).

En i 1 mom. 4 punkten avsedd balansräkning ska upprättas i en medlemsstat i Europeiska unionen, en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat med vilken Finland har ett gällande avtal för att undvika dubbelbeskattning. Med balansräkning avses en balansräkning enligt de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen. Om en balansräkning i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna inte har upprättats, används en balansräkning i enlighet med bokföringslagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och, om sådan balansräkning saknas, en balansräkning i enlighet med motsvarande bestämmelser. Om koncernbalansräkningen har upprättats helt eller delvis enligt andra bestämmelser än den skattskyldiges balansräkning, kan en jämförelse göras endast om den skattskyldige lägger fram den fastställda koncernbalansräkningen anpassad i den form den skulle ha haft, om den hade upprättats enligt samma bestämmelser som den skattskyldiges balansräkning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), sådan den lyder i lag
1541/1992, ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

Med avvikelse från 1 mom. avdras ränteutgifter för samfund, öppna bolag och kommanditbolag på det sätt som föreskrivs i 18 a och 18 b § i lagen om beskattning av näringsinkomst (360/1968).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 58 och 124 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 955/2017, och
fogas till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1333/2012, 475/2012, 716/2004, 1246/2013 och 1546/2015, ett nytt 9 mom. som följer:

58 §

Ränteutgifter

Med avvikelse från 1 mom. avdras ränteutgifter för samfund och näringsammanslutningar på det sätt som föreskrivs i 18 a och 18 b § i lagen om beskattning av näringsinkomst (360/1968).

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,26 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 12 § i lagen om skatteredovisning (532/1998), sådan den lyder i lag 954/2017 som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 68,70 procent och kommunernas utdelning 31,30 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 27 september 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 18 a §, sådan den lyder i lagarna 983/2012 och 1238/2013, samt
fogas till lagen en ny 18 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

II AVDELNINGEN

II AVDELNINGEN

**Skatteplikt för inkomster och avdragsrätt
för utgifter**

**Skatteplikt för inkomster och avdragsrätt
för utgifter**

2 kap.

2 kap.

Avdragsrätt för utgifter och förluster

Avdragsrätt för utgifter och förluster

18 a §

De räntor för samfund, öppna bolag och kommanditbolag som avses i 18 § 1 mom. 2 punkten är avdragsgilla på det sätt som anges i denna paragraf.

18 a §

De räntor för samfund, öppna bolag och kommanditbolag som avses i 18 § 1 mom. 2 punkten är avdragsgilla på det sätt som anges i denna paragraf, *om inte något annat föreskrivs i 18 b §.*

Med ränteutgift och ränteinkomst avses i denna paragraf ränta och motsvarande andra prestationer som är ersättning för främmande kapital samt prestationer som uppkommer i samband med anskaffning av finansiering.

Ränteutgifterna är avdragsgilla till den del de motsvarar beloppet av ränteinkomsterna. Ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna (*nettoränteutgifter*) är avdragsgilla, om de under skatteåret uppgår till högst 500 000 euro. Överstiger nettoränteutgifterna under skatteåret ovannämnda belopp är nettoränteutgifterna inte avdragsgilla till den del

Ränteutgifterna är avdragsgilla till den del de motsvarar beloppet av ränteinkomsterna. Ränteutgifter som överstiger ränteinkomsterna (*nettoränteutgifter*) är avdragsgilla, om de under skatteåret uppgår till högst 500 000 euro. Överstiger nettoränteutgifterna under skatteåret ovan nämnda belopp är nettoränteutgifterna inte avdragsgilla till den del de överstiger 25 procent av näringsverksamhetens resultat enligt 3 § i denna lag vilket har ökats med ränteutgifter och avskrivningar som dras av i beskattningen samt erhållna koncernbidrag

1) de överstiger 25 procent av näringsverksamhetens resultat enligt 3 § i denna lag vilket har ökats med ränteutgifter och avskrivningar som dras av i beskattningen samt erhållna koncernbidrag

Gällande lydelse

enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen och vilket har minskats med givna koncernbidrag, och

2) *beloppet av de nettoränteutgifter som överstiger gränsen på 25 procent är högst lika stort som beloppet av nettoränteutgifterna mellan de parter i intressegemenskap som står i ett skuldförhållande.*

Om den skattskyldige lägger fram en utredning om att det tal som beskriver förhållandet mellan den skattskyldiges egna kapital och balansomslutningen enligt det fastställda bokslutet är större eller lika stort som motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen vid skatteårets slut, tillämpas inte bestämmelserna om begränsning av avdragsgilla ränteutgifter i 2 mom. Balansräkningen ska upprättas i en medlemsstat i Europeiska unionen, en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat med vilken Finland har ett gällande avtal för att undvika dubbelbeskattning. Med balansräkning avses en balansräkning enligt de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen. Om en balansräkning i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna inte har upprättats, används en balansräkning i enlighet med bokföringslagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och, om sådan balansräkning saknas, en balansräkning i enlighet med motsvarande bestämmelser.

Bestämmelserna om begränsning av avdragsgilla ränteutgifter i 2 mom. tillämpas inte på de kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen, företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa, försäkringsanstalter, deras holdingföretag, holdingsammanslutningar till de finans- och försäkringskonglomerat som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) eller på pensionsanstalter.

Parter som står i ett skuldförhållande sinsemellan är i intressegemenskap med varandra, om den ena parten utövar bestämmande inflytande över den andra parten eller om en tredje part ensam eller

Föreslagen lydelse

enligt lagen om koncernbidrag vid beskattningen och vilket har minskats med givna koncernbidrag. *De nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap dras av först.*

Med avvikelse från 3 mom. är nettoränteutgifterna avdragsgilla till de delar de har betalats till parter som inte är i koncerngemenskap och

1) *deras belopp under skatteåret är större än det i 3 mom. avsedda procentbaserade belopp som ska dras av och som uppgår till högst 3 000 000 euro, eller*

2) *den skattskyldige lägger fram en utredning om att de nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap överstiger det belopp som anges i 1 punkten*

a) *uppkommer för lån som har upptagits före den 17 juni 2016 och som inte bygger på sådana ändringar i lånevillkoren som gäller en ökning av lånebeloppet eller lånetiden och som har gjorts nämnda datum eller senare,*

b) *med stöd av 14 § räknas som anskaffningsutgift för tillgångar före den 1 januari 2019,*

c) *med stöd av 23 § har aktiverats före den 1 januari 2019, eller*

d) *med stöd av 27 c § har aktiverats före den 1 januari 2019.*

Om den skattskyldige har ränteinkomster eller ränteutgifter för en verksamhet vars resultat beräknas med stöd av inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) eller inkomstskattelagen (1535/1992), bildas beloppet av de i 3 mom. avsedda nettoränteutgifterna på grundval av den skattskyldiges samtliga ränteinkomster och ränteutgifter. Den icke avdragsgilla andelen av nettoränteutgifter beräknas då på grundval av detta sammanlagda belopp. Vid beräkningen av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom. används förutom näringsverksamhetens resultat som avses i 3 § även resultatet av jordbruk som avses i 1 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk och inkomst som beräknats med stöd av inkomstskattelagen, vilka alla summeras. Av nettoränteutgifternas icke avdragsgilla belopp inriktas på respektive förvärvskälla ett belopp som motsvarar förvärvskällans relativa andel av nettoränteutgifternas sammanlagda belopp. Om

Gällande lydelse

tillsammans med närstående kretsar utövar bestämmande inflytande över bägge parter i skuldförhållandet på det sätt som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). Med parter som står i ett skuldförhållande avses räntebetalaren och den verkliga förmånstagaren till inkomst som motsvarar ränteutgiften.

Om den skuld som ligger till grund för räntan har upptagits hos en part som inte är i intressegemenskap, betraktas skulden som upptagen hos en part i en intressegemenskap till den del som

1) den part som är i intressegemenskap har en fordran på en part som inte är i intressegemenskap och fordran har samband med skulden, eller

2) en fordran som innehas av en part i intressegemenskapen utgör säkerhet för skulden.

De nettoränteutgifter som enligt 2 mom. är icke avdragsgilla (*icke avdragsgilla nettoränteutgifter*), kan dras av från inkomsterna under de följande åren upp till beloppet av de avdragsgilla ränteutgifterna under respektive skatteår. Den skattskyldige ska yrka på avdrag för icke avdragsgilla nettoränteutgifter och utreda grunderna för avdraget. Vid fusion av ett samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det

Föreslagen lydelse

nettoränteutgifternas icke avdragsgilla belopp innehåller nettoränteutgifter som betalats både till parter som inte är i koncerngemenskap och till parter som är i koncerngemenskap, beräknas varje förvärvskällas relativa andel med beaktande av dess andel av det sammanlagda beloppet av nettoränteutgifterna i vardera gruppen. Till den del nettoränteutgifterna är avdragsgilla med stöd av 4 mom. 2 punkten inriktas de på den förvärvskälla till vilken de lån som avses i den nämnda punkten hör.

Parterna är på det sätt som avses i denna paragraf i koncerngemenskap med varandra, om den ena parten utövar bestämmande inflytande över den andra parten eller om en tredje part ensam eller tillsammans med närstående kretsar utövar bestämmande inflytande över bägge parter i skuldförhållandet på det sätt som avses i 31 § 2 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). Med parter som inte är i koncerngemenskap avses parter i ett skuldförhållande mellan vilka förutsättningen för ett sådant bestämmande inflytande som avses i detta moment inte uppfylls. Med parter som står i ett skuldförhållande avses räntebetalaren och den verkliga förmånstagaren till inkomst som motsvarar ränteutgiften.

Om den skuld som ligger till grund för räntan har upptagits hos en part som inte är i koncerngemenskap, betraktas skulden som upptagen hos en part i en koncerngemenskap till den del som

1) den part som är i koncerngemenskap har en fordran på en part som inte är i koncerngemenskap och fordran har samband med skulden, eller

2) en fordran som innehas av en part i koncerngemenskapen utgör säkerhet för skulden.

De nettoränteutgifter som enligt 3 och 4 mom. är icke avdragsgilla (*icke avdragsgilla nettoränteutgifter*) kan dras av från inkomsterna under de följande åren upp till beloppet av de avdragsgilla ränteutgifterna under respektive skatteår. *Om nettoränteutgifter under skatteåret dras av på grundval av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom., kan de icke avdragsgilla nettoränteutgifterna inte dras av på grundval av det belopp som avses i 4 mom. 1 punkten.*

RP 150/2018 rd

Gällande lydelse

övertagande samfundet. Vid fission av samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det övertagande samfundet till den del det är uppenbart, att den icke avdragsgilla nettoränteutgiften har uppstått i verksamhet som överförts till det övertagande samfundet. Till övriga delar överförs icke avdragsgilla nettoränteutgifter i samma proportion som det överlåtande samfundets nettoförmögenhet enligt 2 kap. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) överförs till det övertagande samfundet.

Föreslagen lydelse

Om nettoränteutgifter under skatteåret dras av på grundval av det belopp som avses i 4 mom. I punkten, kan icke avdragsgilla nettoränteutgifter inte dras av på grundval av det procentbaserade belopp som avses i 3 mom. Beloppet av de nettoränteutgifter som dras av under skatteåret och det belopp som dras av från de icke avdragsgilla nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap uppgår till högst 3 000 000 euro, om inte det i 3 mom. avsedda procentbaserade beloppet under skatteåret överstiger detta. Från icke avdragsgilla nettoränteutgifter dras först av nettoränteutgifter som betalats till parter som inte är i koncerngemenskap. Om den skattskyldige även med stöd av 5 mom. har icke avdragsgilla nettoränteutgifter som inriktats på verksamhet som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk eller inkomstskattelagen, kan dessa under de följande åren dras av från inkomsterna från den aktuella förvärvskällan upp till beloppet av de avdragsgilla nettoränteutgifterna under respektive skatteår med iakttagande av vad som föreskrivs i detta moment och i 5 mom. Den skattskyldige ska yrka på avdrag för icke avdragsgilla nettoränteutgifter och utreda grunderna för avdraget.

Vid fusion av ett samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det övertagande samfundet. Vid fission av samfund överförs det överlåtande samfundets icke avdragsgilla nettoränteutgifter från tidigare år till det övertagande samfundet till den del det är uppenbart, att den icke avdragsgilla nettoränteutgiften har uppstått i verksamhet som överförts till det övertagande samfundet. Till övriga delar överförs icke avdragsgilla nettoränteutgifter i samma proportion som det överlåtande samfundets nettoförmögenhet enligt 2 kap. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) överförs till det övertagande samfundet.

18 b §

Paragraf 18 a § i denna lag tillämpas inte

- 1) på samfund, öppna bolag eller kommanditbolag som är fristående företag,*
- 2) på finansiella företag,*
- 3) på ränteutgifter som uppkommer för lån*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som används för att finansiera långfristiga offentliga infrastrukturprojekt som avses i 4 mom., förutsatt att den projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster finns i Europeiska unionen,

4) om den skattskyldige på det sätt som avses i 5 mom. lägger fram en utredning om att relationen mellan den skattskyldiges egna kapital och balansslutningen enligt det fastställda bokslutet är större eller lika stort som motsvarande tal i fråga om den fastställda koncernbalansräkningen vid skatteårets slut.

Som ett fristående företag enligt 1 mom. 1 punkten betraktas inte ett samfund, öppet bolag eller kommanditbolag

1) som för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern,

2) som har ett skattemässigt fast driftställe utomlands,

3) som direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer i ett annat företag eller har rätt att motta 25 procent eller mer av vinsterna i det företaget,

4) i vars rösträtt, kapital eller vinster en fysisk person eller ett annat företag direkt eller indirekt har en andel på 25 procent eller mer, eller

5) som har samband med ett eller flera andra företag på den grund att en fysisk person eller ett företag direkt eller indirekt har en andel på 25 procent eller mer av det och det andra företaget.

Med finansiella företag avses i 1 mom. 3 punkten

1) kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen,

2) värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster,

3) förvaltare av alternativa investeringsfonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014),

4) fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),

5) i försäkringsbolagslagen avsedda försäkringsbolag eller återförsäkringsbolag som har koncession,

6) försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

7) i lagen om försäkringskassor avsedda pensionskassor som bedriver

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tilläggs-pensions-verksamhet och som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2003/41/EG om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut samt i lagen om försäkringskassor avsedda kapitalförvaltare,

8) i lagen om pensionsstiftelser avsedda pensionsstiftelser som bedriver tilläggs-pensions-verksamhet och som omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv som anges i 7 punkten samt i lagen om pensionsstiftelser avsedda kapitalförvaltare,

9) arbetspensionsanstalter som avses i arbetspensionslagarna och juridiska personer som inrättats i syfte att investera i sådana system,

10) i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder avsedda alternativa investeringsfonder för vars förvaltning svarar en i samma lag avsedd förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11) placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder,

12) centrala motparter som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, och

13) värdepapperscentraler som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Som ett långsiktigt offentligt infrastrukturprojekt betraktas nybyggnad, ombyggnad eller anskaffning av bostäder för vilket det har erhållits lån eller räntestöd med stöd av någon av följande lagar:

1) lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001),

2) aravalagen (1189/1993),

3) en av de lagar som anges i 2 § 1 mom. 1 punkten i aravabegränsningslagen (1190/1993),

4) lagen om räntestödslån för hyresbostadslån (867/1980),

5) lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993),

6) lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016).

En i 1 mom. 4 punkten avsedd balansräkning ska upprättas i en medlemsstat i Europeiska unionen, en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat med vilken Finland har ett gällande avtal för att undvika dubbelbeskattning. Med balansräkning avses en balansräkning enligt de internationella

RP 150/2018 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. 1 § i bokföringslagen. Om en balansräkning i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna inte har upprättats, används en balansräkning i enlighet med bokföringslagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och, om sådan balansräkning saknas, en balansräkning i enlighet med motsvarande bestämmelser. Om koncernbalansräkningen har upprättats helt eller delvis enligt andra bestämmelser än den skattskyldiges balansräkning, kan en jämförelse göras endast om den skattskyldige lägger fram den fastställda koncernbalansräkningen anpassad i den form den skulle ha haft, om den hade upprättats enligt samma bestämmelser som den skattskyldiges balansräkning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 3 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), sådan den lyder i lag
1541/1992, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Föreslagen lydelse

3 §

*Med avvikelse från 1 mom. avdras
ränteutgifter för samfund, öppna bolag och
kommanditbolag på det sätt som föreskrivs i
18 a och 18 b § i lagen om beskattning av
näringsinkomst (360/1968).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 58 och 124 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom., sådant det lyder i lag 955/2017,
samt
fogas till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1333/2012, 475/2012, 716/2004,
1246/2013 och 1546/2015, ett nytt 9 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

58 §

58 §

Ränteutgifter

Ränteutgifter

Med avvikelse från 1 mom. avdras ränteutgifter för samfund och näringsammanslutningar på det sätt som föreskrivs i 18 a och 18 b § i lagen om beskattning av näringsinkomst (360/1968).

124 §

124 §

Fastställande av skatten

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,27 procent.

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,26 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 12 § i lagen om skatteredovisning (532/1998), sådan den lyder i lag 954/2017 som
följer:

Gällande lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens
utdelning är 68,65 procent och
kommunernas utdelning 31,35 procent.

Föreslagen lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens
utdelning är 68,70 procent och
kommunernas utdelning 31,30 procent.

Denna lag träder i kraft den 20.